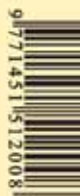


DRVO tehnika nameštaj

ekologija
prerada
biznis

broj 27 • godina VIII • jul 2010. • cena 300 dinara
godišnja pretplata 2160 dinara, za inostranstvo 50 eura



Građevinska stolarija



TOPLICA DRVO

Tradicija u kvalitetu

 **OMEGA PROFEKS**

 **pinoles**

 **KARIŠIĆ**
ENGINEERING

Eurokant

 **Fabbrica**



BOJE, OD SRCA...



BOJE I LAKOVI ZA DRVNU INDUSTRIJU

FABBRICA D.O.O.

BOSANSKA 65, ZEMUN, BG, SRBIJA

TEL: +381 11 30 77 905, 30 77 906

FAX: +381 11 26 16 305

OFFICE@FABBRICA.CO.RS

WWW.FABBRICA.CO.RS



Mediana POLARIS

NOVI POL PRIVLAČNOSTI



SISTEMI OKOVA ZA VRATA I PROZORE

www.agb.it

DRVO-tehnika

Revijalni časopis za poslovnu saradnju,
marketing, tržište, ekologiju i tehnologiju
u preradi drveta, proizvodnji nameštaja,
šumarstvu i graditeljstvu

Časopis izlazi tromesečno

Osnivač i izdavač

EKO press Blagojević

NOVI BEOGRAD

Antifašističke borbe 24

Tel/fax: +381 (0) 11 213 95 84; 311 06 39

www.drvotehnika.com

e-mail: ekopress@eunet.rs; drvotehnika@eunet.rs

Godišnja pretplata 2.160 dinara

Pretplata za inostranstvo 50 evra

Izdavački savet

- Dragan Bojović, UNIDAS, Beograd
- Lajoš Đantar, AKE Đantar, Bačka Topola
- Božo Janković, ENTERIJER Janković, Novi Sad
- Vladislav Jokić, XILIA, Beograd
- Stevan Kiš, EuroTehno, Sremska Kamenica
- Dr Vojislav Kujundžić, LKV CENTAR, Beograd
- Radoš Marić, MARIĆ, Čačak
- Rajko Marić, MICROTRI, Beograd
- Dr Živka Meloska, Šumarski fakultet Skoplje
- Mr Goran Milić, Šumarski fakultet Beograd
- Golub Nikolić, NIGOS elektronika, Niš
- Zvonko Petković, vanr. prof. FPU Beograd
- Dr Zdravko Popović, Šumarski fakultet, Beograd
- Tomislav Rabrenović, DRVOPROMET, Ivanjica
- Miroslav Radovanović, JELA JAGODINA, Jagodina
- Gradimir Simijonović, TOPLICA DRVO, Beograd
- Vesna Spahn, WEINIG, MW Group, Kruševac
- Milić Spasojević, Fantoni ŠPIK IVERICA, Ivanjica
- Mr Borisav Todorović, BMSK, Beograd
- Ranko Trifunović, TRIFUNOVIĆ, Pranjani
- Dragan Vandić, KUBIK, Raška
- Milorad Žarković, ORAGO TERMO-T, Hrtkovci

Direktor

- Jelena Mandić

Glavni i odgovorni urednik

- Mr Dragojlo Blagojević

Stručni konsultant

- Dipl. ing. Dobrivoje Gavović

Redakcioni odbor

- Dragan Bosnić, Beograd
- Marina Jovanović, Leskovac
- Snežana Marjanović, AMBIENTE, Čačak
- Jelena Mandić, tehnički urednik
- Ivana Davčevska, novinar – producent
- Svetlana Preradović, Beograd
- Aleksandar Radosavljević, Beograd

Uplate za pretplatu, marketinške
i druge usluge na tekući račun broj

160-176289-53, BANCA INTESA ad Beograd

Devizni račun - IBAN: RS35160005010001291720

Rukopisi i fotografije se ne vraćaju

Redakcija se ne mora slagati sa mišljenjem
autora i izjavama sagovornika

Redakcija ne preuzima odgovornost
za sadržaj reklamnih poruka

Priprema, štampa i distribucija

EKO press Blagojević

Registarski broj APR: NV000356

CIP – Katalogizacija u publikaciji

Narodna biblioteka Srbije, Beograd

ISSN 1451-5121

COBISS.SR-ID 112598028

**Ne određuje svest ljudi njihovo
biće, već obratno, njihovo
društveno biće određuje
njihovu svest.*)**

Kriza još ne prolazi a ja bih da zaboravim

Meni se često desi da ne znam koji je dan, a još češće ne znam koji je datum. Znam, dešava se to i drugima, a neki dan sam sreo jednog poznanika koji, veli, da ne zna koje je godišnje doba. I zaista, što se vremena tiče, čovek je ovog leta često mogao biti u nedoumici. Ljudska destruktivnost je, izgleda, ozbiljno narušila prirodni rad i tokove, pa sada imamo nered na svakoj strani...

A mi ovde već odavno živimo u svojevrsnom neredu i krizi i ma koliko se trudili da zaboravimo koji je dan ili datum, teško je pobeći od činjenice da je naša društvena slika oblikovana neprestanim krizama i konfliktima. Svi smo mi jednako obeleženi i određeni našim društvenim bićem i događajima iz našeg iskustva i prošlosti... Živelimo u jednomlju i tobožnjem bratstvu, uvereni da bolje ne postoji, a onda nam se raspala država, došli su ratovi, inflacija, prevare, štrajkovi, prirodne katastrofe, kriminal, ekološke nesreće, neuzvraćene ljubavi... Onda su nas bombardovali, pa smo jedni na druge rezali, pa smo zviždali i psovali, tukli se i palili, pa je došla demokracija, pa su hapšeni ili ubijani oni u koje se ovaj narod kleo i koje je voleo...

A to što već godinama ne znamo granice naše zemlje i što hoćemo u Evropu koja nas neće, to je posebna priča. Na tim temama, uz obećanja da će se boriti protiv raznih mafija, korupcije i kriminala, svoj opstanak uspešno grade oni koji nas, po lošim putevima, ko slepce, već godinama vodaju po bespućima. I ne samo to. Dok zadužuju naše unuke i najčešće strancima ili domaćim kriminalcima prodaju fabrike koje su naši ljudi godinama gradili, oni nas bestidno ubeđuju kako je uspeh to što bez vize možemo otići negde gde nam se, možda, uopšte ne ide. I sve češće tvrde kako smo izašli iz krize.

Najnoviji podaci, međutim, pokazuju da ekonomski problemi i dalje tresu planetu i da je oporavak sporiji od očekivanog. U zemljama EU nezaposleno je rekordnih 16 miliona ljudi, u SAD je bez posla 15 miliona ljudi... Prema podacima iz aprila ove godine u Srbiji je trenutno bez posla 760 hiljada građana, ali na evidenciji ima i onih koji ne bi da rade, koji već imaju neka socijalna primanja, možda ravna nekoj potencijalnoj plati. Stopa nezaposlenosti u Srbiji u aprilu iznosila je 19,2 odsto i veća je za 3,6 odsto u odnosu na april prošle godine. Među nezaposlenima je oko 220 hiljada starosti do 30 godina, a ozbiljnu analizu kod nas zaslužuje populacija zaposlenih jer među njima je značajan broj onih koji mesecima ili godinama ne primaju nikakvu platu.

U društvu bremenitom problemima ništa nije stabilno. Samo od početka ove godine dinar je oslabio za 8,5%. Sa padom dinara, logično, padaju plate, a političari tvrde da slabljenje dinara neće imati dramatične posledice na inflaciju i rast cena. Prema podacima koje je objavio *pregled.com* ova Vlada RS je za dve godine prosečnom radniku mesečno izbila iz džepa 100 eura, a penzioneru tridesetak jer su im za toliko manja primanja. Uz smanjene prihode građani (u Beogradu) moraju, samo za povećanje cena stanarine, izdvojiti pedesetak eura više. Vlada se skoro hvalila dvogodišnjim uspešnim radom, ali su *zaboravili* spomenuti da je standard naših građana doživeo pravi fijasko i da je u tom periodu prosečna plata sa 419 pala na 323 eura.

Eto, to je taj ambijent i ti uslovi u kojima životarimo i u kojima bi trebalo da radimo. Znam, znam, zaboravio sam mnogo toga, a i vi biste imali listu svojih zamarki i koješta biste s razlogom dodali. A ja više nemam ni prostora za kukanje. Vremena bih imao... I još da mi je da zaboravim koji je danas dan i datum...

* Ako znate ko je autor ove misli, javite se našoj redakciji
i dobićete pretplatu na časopis DRVOtehnika za 2011. godinu.



Suficit i blag nisu dovoljan nagoveštaj

Podsećamo da je fizički obim industrijske proizvodnje u Republici Srbiji u 2009. godini, u odnosu na prethodnu, bio manji za 12,1%. Najveći uticaj na pad industrijske proizvodnje u 2009. u odnosu na 2008. godinu, imale su: proizvodnja osnovnih metala, proizvodnja hemijskih proizvoda, proizvodnja prehrambenih proizvoda, proizvodnja nameštaja i proizvodi od drveta.

Ako posmatramo fizički obim proizvodnje po sektorima i oblastima u 2009. godini, možemo konstatovati da se drvna industrija nalazi među oblastima sa najvećim padom proizvodnje. Proizvodi od drveta i plute, sem nameštaja, zabeležili su pad od 43,5%, dok je proizvodnja nameštaja zabeležila pad od 36,5%.

Takođe podsećamo da je ukupna spoljnotrgovinska robna razmena Republike Srbije u 2009. godini bila manja za 29,3% u odnosu na 2008. godinu i dostigla je vrednost od 24 milijarde USD. Izvezeno je robe u vrednosti od 8,4 milijarde USD, što čini smanjenje od 24 %, a uvoz je manji za 31,9% u odnosu na 2008. godinu i iznosi oko 15,6 milijardi USD iz čega se može izvući zaključak da je ostvareni deficit od oko 7,2 milijarde dolara i manji je za 39,2% u odnosu na isti period prethodne godine.

Karakteristika spoljnotrgovinske razmene u protekloj godini je visok deficit, iako znatno manji od ostvarenog u 2008. godini, a povoljna je činjenica da je izvoz imao nešto manji procenat pada od uvoza.

Najvažniji partneri u izvozu su bili: Bosna i Hercegovina, Crna Gora i Nemačka, a najveći uvoz

je iz: Rusije, Nemačke i Italije, dok je više od polovine ukupne spoljnotrgovinske razmene Srbije, ostvareno sa članicama EU.

Suficit u razmeni smo ostvarili sa: Crnom Gorom, BiH, Irakom i Makedonijom, a najveći deficit je zabeležen je sa Ruskom Federacijom, Kinom i Nemačkom.

Posmatrajući spoljnotrgovinsku razmenu drvne industrije Srbije za duži niz godina, počev od 1988. godine, uočavamo da ista prvi put beleži deficit 2002. godine, koji je iz godine u godinu rastao do 2005. godine, kada počinje blago padati, a razlog ovog deficita je ogromna apresijacija

dinara, koja je išla u prilog uvozničkom lobiju, kao i nedostatak četinarske građe i ploča u Srbiji.

U 2009. godini izvoz proizvoda od drveta je iznosio 273 miliona USD i manji je za 23,5% od izvoza u 2008. godini, dok je uvoz ostvaren u vrednosti od 300 miliona dolara odnosno za 31,5% manji nego u 2008. godini. Kako se kretao izvoz i uvoz proizvoda od drveta po grupama, ilustruju podaci u tabeli 2.

U 2009. godini, je kod svih grupa proizvoda od drveta zabeležen pad izvoza i to: kod ploča i rezane građe za 40%, kod građevinske stolarije i elemenata za-

beležen pad od 22,7%, ambalaže od drveta za 15,8%, ostalih proizvoda od drveta za 5,1% bi nameštaja za 20,6%; takođe, kod uvoza je kod svih grupa proizvoda od drveta zabeležen pad i to: kod rezane građe 41,5%, ploča i tabli od drveta za 31,5%, stolarije i građevinskih elemenata 29,6%, ambalaže od drveta za 25,8%, drvne galanterije i ostalih proizvoda od drveta za 19,9% i nameštaja za 21,5%.

Iz ove tabele se može videti da je u proizvodnji rezane građe i ploča zabeležen deficit od 135 miliona USD, dok je kod proizvo-

Tabela 1. IZVOZ-UVOZ DRVNE INDUSTRIJE SRBIJE od 1988. do 2009. GODINE

GODINA	IZVOZ					UVOZ				
	IZVOZ IZ SRBIJE	PRIMARNA PRERADA	FINALANA PRERADA	PAPIR	ŠUMARSTVO	UVOZ U SRBIJU	PRIMARNA PRERADA	FINALANA PRERADA	PAPIR	ŠUMARSTVO
1988	4.830	50	75	65	12	4.910	9	4	68	34
1989	5.061	51	104	59	10	5.715	11	5	82	34
1990	5.453	79	100	53	10	7.044	9	16	103	40
1991	4.506	59	74	28	10	5.212	11	17	106	27
1996	1.744	45	46	11	6	3.811	62	29	147	21
1997	2.531	63	51	15	9	4.503	89	23	152	14
1998	2.723	67	41	15	8	4.475	72	17	148	14
1999	1.369	49	36	12	4	2.881	50	13	101	11
2000	1.558	57	39	41	4	3.330	54	12	100	16
2001	1.725	37	40	38	5	4.307	51	19	117	8
2002	2.080	38	46	50	8	5.638	74	29	155	13
2003	2.755	42	71	51	10	7.473	103	46	222	15
2004	3.701	64	101	80	11	11.139	147	100	317	23
2005	4.553	53	108	98	12	10.576	155	93	341	12
2006	6.400	61	167	135	15	13.200	186	116	402	29
2007	9.030	91	271	190	18	18.200	245	180	548	36
2008	10.972	87	304	221	18	22.999	295	227	620	36
2009	8.345	57	252	214	11	15.582	191	171	524	29

rast proizvodnje izlaska iz krize

PIŠE: dipl.ing. Rašo Milić

U periodu januar-april 2010. godine industrijska proizvodnja u Srbiji veća je za 4,8% nego u istom periodu 2009. godine, a u sektoru prerađivačke industrije realizovana je veća proizvodnja za 5,1%.

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmena Srbije za period januar-april 2010. godine iznosi 7,9 milijardi dolara, što je za 8,6% više nego u istom periodu prethodne godine. Smanjen je deficit i znatno je veći procenat rasta izvoza nego uvoza.

Drvena industrija je zabeležila suficit od oko 19,5 miliona dolara, prvi put posle 2002. godine.

Ako posmatramo spoljnotrgovinsku razmenu proizvoda od drveta, za četiri meseci 2010. godine u odnosu na isti period 2009. godine, uočavamo da je došlo do pada izvoza kod ambalaže od drveta za 42,5% i kod građevinskih elemenata za 21,5%, dok je izvoz drvene galanterije i ostalih proizvoda od drveta povećan za 72,4%, ploča i tabli od drveta za 45,7%, nameštaja za 36,2% i rezane građe za 3%. Kod skoro svih grupa proizvoda od drveta zabeležen je značajan pad uvoza: ostalih proizvoda od drveta 23,2%, nameštaja 22,4%, građevinskih elemenata 20,1%, ploča 8,7%, a uvoz je povećan kod ambalaže od drveta za 2% i rezane građe za 1,7%

Tabela 2. PROIZVODI OD DRVETA - SPOLJNO TRGOVINSKA RAZMENA U 2009. GODINI

	IZVOZ	UVOZ	SALDO
Rezana građa	37.435.337	65.647.016	- 28.211.679
Impregnacija drveta	1.210.297	317.971	892.326
Ploče i table od drveta	17.527.578	124.771.651	- 107.244.073
Građevinski elementi	65.440.549	30.156.763	35.283.786
Ambalaža od drveta	14.724.969	4.213.806	10.511.163
Ostali proizvodi od drveta	13.369.094	6.596.134	6.772.960
Nameštaj	123.599.718	68.807.321	54.792.397
UKUPNO DRVNA INDUSTRIJA:	273.307.542	300.510.662	- 27.203.120

Tabela 3. SPOLJNO TRGOVINSKA RAZMENA (JANUAR-APRIL2010. GODINE) USD

	IZVOZ	UVOZ	SALDO
Rezana građa	11.425.940	15.726.342	- 4.300.402
Impregnacija drveta	68.898	126.149	- 57.251
Ploče i table od drveta	7.463.507	28.083.796	- 20.620.289
Građevinski elementi	18.067.299	6.339.411	11.727.888
Ambalaža od drveta	2.582.951	1.135.834	1.447.117
Ostali proizvodi od drveta	5.134.910	1.721.920	3.412.990
Nameštaj	45.553.050	17.670.513	27.882.537
UKUPNO DRVNA INDUSTRIJA:	90.296.555	70.803.965	19.492.590

da finalne prerade ostvaren suficit u iznosu od 108 miliona USD.

Ukupno, drvena industrija u 2009. godini beleži deficit u spoljnotrgovinskoj razmeni od oko 27 miliona USD, što je za oko tri puta manje nego u 2008. godini.

U periodu januar-april 2010. godine industrijska proizvodnja u Srbiji, veća je za 4,8% nego u istom periodu 2009. godine, a u sektoru prerađivačke industrije realizovana je veća proizvodnja za 5,1%.

Ako posmatramo industrijsku proizvodnju po sektorima i oblastima, možemo zaključiti da se jedan od najvećih padova proizvodnje upravo desio u proizvodnji proizvoda od drveta i plute, sem nameštaja, a onda i u proizvodnji nameštaja i raznovrsnih proizvoda u 2009. godini, što je osnova za poređenje u 2010. godini u kojoj je u prva četiri meseca zabeležen pad kod proizvoda od drveta i plute, sem nameštaja za 18,3%, dok je kod

proizvodnje nameštaja ostvaren rast od svega 3,2% prema istom periodu 2009. godine.

Ukupna spoljnotrgovinska robna razmena Srbije za period januar-april 2010. godine iznosi 7,9 milijardi dolara, što je za 8,6% više u odnosu na isti period prethodne godine.

U ovom periodu, izvezeno je robe u vrednosti od 2,8 milijardi dolara, ili za 23,4% više u odnosu na isti period prethodne godine, a uvezeno za 5,1 milijardi dolara, što je više za 2,4% u odnosu na isti period prethodne godine, tako da spoljnotrgovinski deficit iznosi 2,3 milijarde dolara, odnosno za 15,3% manje.

Ono što možemo reći da je pozitivno u spoljnotrgovinskoj razmeni za četiri meseca 2010. godine, u odnosu na isti period 2009. je to da je smanjen deficit i da je znatno veći procenat rasta izvoza nego uvoza.

Izvoz proizvoda prerade drvene industrije, u periodu januar-

april 2010. godine, iznosi 90,3 miliona dolara, što je za 12,7% više nego u istom periodu prošle godine, dok je uvoz iznosio 70,8 miliona dolara i manji je za 11,8% nego u istom periodu 2009. godine.

Ako posmatramo spoljnotrgovinsku razmenu proizvoda od drveta, za četiri meseci 2010. godine u odnosu na isti period 2009. godine uočavamo da je došlo do pada izvoza kod ambalaže od drveta za 42,5% i kod građevinskih elemenata za 21,5%, dok je izvoz drvene galanterije i ostalih proizvoda od drveta povećan za 72,4%, ploča i tabli od drveta za 45,7%, nameštaja za 36,2% i rezane građe za 3%. Kod skoro svih grupa proizvoda od drveta zabeležen je značajan pad uvoza: ostalih proizvoda od drveta 23,2%, nameštaja 22,4%, građevinskih elemenata 20,1%, ploča 8,7%, a uvoz je povećan kod ambalaže od drveta za 2% i rezane građe za 1,7%.

Iz podataka o spoljnotrgovinskoj razmeni proizvoda od drveta, za prva četiri meseca 2010. godine, vidimo da je deficit oko 25 miliona dolara zabeležen kod sirovina i repromaterijala, odnosno kod rezane građe i ploča, dok je kod proizvoda finalne prerade drveta evidentan suficit od oko 44,5 miliona USD, što obezbeđuje i suficit cele drvene industrije od oko 19,5 miliona dolara, prvi put posle 2002. godine. Ovaj suficit u spoljnotrgovinskoj razmeni proizvoda od drveta očekujemo da će se uvećavati iako je u ovom periodu finansijske krize došlo do ozbiljnog smanjenja uvoza rezane građe četinarima (slabo radi građevinska operativa) i ozbiljnog smanjenja uvoza ploča puštanjem u rad fabrike ploča iverica u Lapovu i rekonstrukcijom fabrike ploča iverica u Ivanjici, pa se može očekivati, ako se pusti u rad i jedina fabrika lesonit ploča u Kuršumliji, da će se konačno deficit u plo-

čama eliminisati i doprineti da drvna industrija Srbije obezbedi stalno povećanje izvoza.

Na ovom polju trebalo bi da se pojača aktivnost predstavništava Privredne komore Srbije u inostranstvu, a posebno naših diplomatskih predstavništava kod kojih imamo ekonomske savetnike.

U drvnjoj industriji i se ozbiljno počeo osećati uticaj svetske finansijske krize još od polovine 2008. godine, što je pogoršalo i onako tešku situaciju u našoj privredi kroz ogroman deficit u spoljnotrgovinskoj razmeni, nelikvidnost privrede, enormnu sivu ekonomiju i *rad na crno*, preskupu državu u odnosu na stepen razvoja privrede, kao i kroz ogromne administrativne prepreke, počev od lokalnih samouprava do državnih organa, što sve skupa utiče na porast i inače visokih troškova privrede.

Zbog uticaja finansijske krize došlo je do znatnog smanjenja

cena proizvoda od drveta (cena rezane građe je niža za preko 15%), smanjenja porudžbina inokupaca za proizvode od drveta, zahteva inokupaca za isporuke strogo po specifikacijama, kao i čestih reklamacija.

Zbog teškog stanja u drvnjoj industriji Srbije došlo je do zatvaranja više privrednih društava, ozbiljnog smanjenja proizvodnje, smanjenja broja smena u proizvodnji, kao i otpuštanja radnika.

I pored ovakvog stanja, uz veće razumevanje državnih organa - posebno Ministarstva za ekonomiju i regionalni razvoj (ova grana pomaže razvoj i ruralnih područja), kako bismo obezbedili izvoznu orijentaciju uz primenu evropskih standarda i sertifikaciju proizvoda i sistema, dobar razvoj baziran na dizajnu, znanju, istraživanju i inovacijama i, uz kooperativne odnose, iskoristili bi potencijale koje, nesporno, drvna industrija Srbije ima. ■



Wood World Trading
Višnjevačka bb
22000 Sremska Mitrovica
tel: +381 22 639065
fax: +381 22 613893
e-mail: sm.wwt@neobee.net
e-mail: belgrade@chabros.com

■ Rezana sušena građa i elementi od bukve, hrasta, oraha, trešnje i egzotičnih vrsta drveta (zebrano, venge, tikovina)

■ Termo tretirano drvo

■ Parket i brodski podovi

■ Različite vrste plemenitih furnira





Intervju

Franc Džozef Butfering,
predsednik EUMABOIS-a

*IZVOR: Eumabois - European Federation of
Woodworking Machinery Manufacturers
Milan - Italy, www.eumabois.com*

Ima razloga za optimizam

Odaberite original - odaberite uspeh

EUMABOIS je neprofitna federacija koja okuplja 13 nacionalnih udruženja (Austrija, Češka republika, Danska, Finska, Francuska, Nemačka, Italija, Poljska, Portugalija, Rusija, Slovačka, Španija i Švajcarska) i predstavlja najveće evropske proizvođače mašina i alata za preradu drveta. Približno 800 industrijskih kompanija, koje imaju udeo od 56 % u globalnoj proizvodnji, pripada EUMABOIS-u. Sve kompanije članice se bave proizvodnjom mašina i opreme za sve tipove drvenih materijala.

Franc Džozef Butfering, predsednik EUMABOIS-a je govorio o aktuelnoj globalnoj situaciji drvnoprerađivačke industrije.

Ne poričemo da smo prošli kroz veliku krizu. Sve je više pokazatelja da je kriva razvoja krenula uzlaznim tokom. Ima razloga za optimizam. Tržište nemačkog govornog područja je bilo sigurna ruta za proizvođače mašina za preradu drveta koji traže izlaz iz krize. Istočna Evropa ima bolji trend od zapadnih zemalja, ali je njen kolaps bio dramatičniji. Međutim, i dalje se oseti obazrivost naših klijenata u donošenju odluka o kupovini. Trenutno, uglavnom postoji potražnja za zamenom stare opreme ili adaptacijom proizvodnih sistema. Industrija u Poljskoj je zabeležila izuzetan trend, iako je sajam *Drema* u Poznanju bila suočena sa dva nemila događaja: zatvaranje evropskih aerodroma zbog vulkanskog oblaka i tragične smrti poljskog predsednika u avionskoj nesreći. Ipak, broj posetilaca se povećao za 16 %. S druge strane, međunarodna ekonomska kriza je imala jak uticaj u Italiji. Glavni događaj, *Xylexpo* u Milanu, imao je manje posetilaca no što se očekivalo. Blizina dveju izložbi je iskomplikovala odluke i izlagača i posetilaca.

Zato je EUMABOIS posvećen dobro definisanom i jasnom rasporedu izložbi.

Znaci napretka dolaze uglavnom iz Azije, posebno Kine. I Južna Amerika pokazuje jaču sklonost ka investiranju. Čak se i ključno tržište Severne Amerike stabilizuje, premda na manjim osnovama. U Rusiji je kriza raščistila kalendar izložbi, ali ipak smatram ovo jednim od najboljih tržišta za proizvođače mašinerije za preradu drveta. Tržišta u istočnoj Evropi su i dalje slaba. 2008/2009. zabeležen je pad koji je uticao na nekoliko kompanija na ovim tržištima.

Nemačko govorno područje je bilo na dobrom nivou i u toku krize. Kina je potvrdila svoj potencijal izvoznog tržišta za evropske proizvođače. U jugoistočnoj Aziji, Vijetnam se smatra dobrom prilikom za evropske snabdevače. Ali tu su i dalje jaki azijski konkurenti. Indija je interesantno tržište u razvoju.

Evropske kompanije su bile u dobrom položaju i pre krize, pa je svega nekoliko kompanija bankrotiralo. Naše kompanije su lideri po mnogim aspektima. Najbolji dokaz je njihov udeo u tržištu od 60 %.

Na izložbi LIGNA 2009. već je bilo jasno da će vodeća pitanja u budućnosti biti energetska efikasnost i efikasna eksploatacija resursa.

EUMABOIS je podržao akcije kompanija ka Rusiji, Ukrajini, Slovačkoj i Češkoj. Ali, ova ekspanzija je promenila njihovu viziju, jer ovim tržištima dominiraju mali preduzetnici.

Povrh svega, odlučili smo da obavestimo klijente o nužnosti kupovine originalnih mašina i komponenti. Pokrenuli smo kampanju *"Odaberite original - odaberite uspeh"*.



Buje-export d.o.o. Buje
Istarska 22, Buje, Hrvatska
www.buje-export.hr

Tel: +385 (0)52 725 130
Fax: +385 (0)52 772 452

Kontakt osobe:
Dario Kozlović

Tel: +385 (0)52 725 132
Mob: +385 (0)98 254 193
dario.kozlovic@buje-export.hr
Darko Milos
Tel: +385 (0)52 725 134
Mob: +385 (0)99 2182 678
darko.milos@buje-export.hr

Poslovnica Zagreb

Tel: +385 (0)1 6117 171
Fax: +385 (0)1 6117 029

Kontakt osoba: Ratimir Paver
Mob: +385 (0)98 254-192

BUJE-EXPORT d.o.o.
IMA 40 GODINA
KONTINUIRANOG ISKUSTVA
U TRGOVINI DRVETOM:
REZANA GRAĐA, ELEMENTI,
PARKET, FURNIR
I UVOZ OPREME ZA
DRVNU INDUSTRIJU.
POSEDUJEMO FSC CERTIFIKAT
OD 2000. GODINE I PRUŽAMO
USLUGE KONSALTINGA
ZA FSC CERTIFIKOVANJE.



Opatija 14. i 15. jun 2010. godine

Održana 7. drvno-tehnološka konferencija

Polovinom juna u Opatiji je, po sedmi put, održana drvno-tehnološka konferencija, privredna manifestacija koja već tradicionalno okuplja sve zainteresovane poslovne subjekte iz proizvodnog, trgovačkog, akademskog i institucionalnog okruženja šumarstva, prerade drveta i proizvodnje nameštaja iz Hrvatske.

Ovogodišnja konferencija pod nazivom *Kako osvojiti domaće tržište?* najvećim delom je bila posvećena aktuelnoj ekonomskoj situaciji i još uvek negativnim efektima svetske ekonomske krize.

Nakon drastičnog pada proizvodnje prošle godine i otpuštanja oko sedam hiljada radnika, drvna industrija Hrvatske je za prva četiri meseca ove godine zabeležila 16% veći izvoz u odnosu na isti prošlogodišnji period. Izvoz nameštaja, kao proizvoda sa najvećom dodatnom vrednošću, porastao je za 23 posto. Ukupno je ostvaren izvoz u vrednosti od 271 miliona dolara, a kako je uvoz pao za čak 20 procenata, pokrivenost

izvoza uvozom iznosila je 67%. Potpredsednik Vlade RH i ministar regionalnog razvoja Božidar Panketić je na konferenciji u Opatiji ocenio da je drvna industrija perjanica ukupnog industrijskog razvoja Hrvatske i da je nužno podržati predlog redefinisavanja strategije razvoja ovog sektora.

Predsednik udruženja drvoprerađivačke industrije pri HGK, Zdravko Jelčić je rekao da kod mnogih koji imaju odgovornost za zemlju nije bilo dovoljno sluha i razumevanja i da je izostala aktivna uloga države koja bi morala biti glavni promotor i investitor u veliki razvojni potencijal drvnog

sektora. Radi toga je došlo do gubitka radnih mesta, pada proizvodnje, prodaje i izvoza za preko 30%, pada konkurentnosti, loše investicione klime, velikih gubitaka i pogoršane likvidnosti.

– Izlazak iz krize i održiv rast moguće je temeljiti na povećanju proizvodnje usmerene na izvoz



i za danas i za sutra
UNIVERZALNA DRVO-ALUMINIJUMSKA STOLARIJA
Montiramo aluminijum na drvenu stolariju

UNIDAS
Beograd, Đuje i Dragoljuba-13
tel/fax: 011/ 233-46-99, 232-23-88
www.unidas.co.yu, e-mail: unidas@eunet.yu

Godišnja pretplata za časopis DRVOtehnika iznosi 2.160 dinara.
Za inostranstvo 50 eura.
tel. 011 311 06 39, tel/fax. 011 213 95 84
www.drvotehnika.com, e-mail: drvotehnika@eunet.rs

koji se zasniva na ekonomiji ponude, a ne potražnje – naglasio je gospodin Jelčić. – Odgovorno tvrdim da drvna industrija može biti lokomotiva hrvatske privrede i razvoja jer ima prerađivačke kapacitete, sirovinску osnovu, izvoznu orijentaciju, iskustvo i znanje, kadrove, potencijal rasta i visoku dodatnu vrednost.

Uz predlog da se za drvni sektor donese novi petogodišnji operativni program i da se redefiniše *Strategija razvoja industrijske prerade drveta*, Jelčić tvrdi da se sa dobrim merama za kratko vreme može udvostručiti izvoz u sektoru od 755 miliona dolara zabeležen prošle godine.

I ovogodišnja drvno-tehnološka konferencija se potvrdila

ekonomskih stručnjaka u raspravi o stanju i perspektivama drvnog sektora.

Prerada drveta i pripadajuće delatnosti, i pored snažnog uticaja krize imaju dobar razvojni potencijal, kvalitetne kadrove i konkurentne proizvode. Uočene su, međutim, velike slabosti oko medijskog i lobističkog delovanja koje se odražavaju u lošijoj pozicioniranosti i nesrazmernoj važnosti drvnog sektora u odnosu na druge grane privrede.

Usvojeni *Zaključci i preporuke* Konferencije će biti upućeni nadležnim institucijama, a novost je da će isti biti javno objavljeni, pa će se šira poslovna javnost upoznati s tokom konferencije i problematikom drvoprerađivačkog



Država podržava akciju *Drvo je prvo*

Predstavnici Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva, Hrvatske gospodarske komore i Hrvatskih šuma su u okviru programa 7. drvno-tehnološke konferencije u Opatiji potpisali Sporazum za program zajedničkog nastupa na međunarodnim sajmovima u 2010. godini i za projekt *Drvo je prvo*. Po ovom Sporazumu Vlada RH će ove godine sufinasirati nastupe drvoprerađivača na sajmovima sa oko 420 hiljada eura, a sa oko 220 hiljada eura će podržati akciju *Drvo je prvo*.

kao centralni sektorski skup hrvatske drvne industrije, a prema mišljenju učesnika, konferencija je bila sadržajnije i raznovrsnija od predhodnih. Sprovedene ankete potvrđuju da je središnja tema o potrebi jačanja pozicija na domaćem tržištu bila u potpunosti pogođena, a uvođenje panel rasprava doprinijelo je boljoj interakciji svih učesnika. Posebne pohvale iznesene su za uključivanje poznatih medijskih ličnosti i

sektora. Takođe, svi radni materijali će biti objavljeni na službenoj stranici Drvno-tehnološke konferencije (www.drvena-konferencija.hr).

Na kraju treba naglasiti da je Drvno-tehnološka konferencija zadržala poziciju najznačajnije i najbolje organizovane manifestacije namenjene šumarima, preradi drveta i proizvodnji nameštaja u ovom regionu. ■



SVE ZA OBRADU
MASIVNOG DRVETA.
SVE IZ JEDNE RUKE
SVE 100 PROCENTNO!

Koncentrišite se u potpunosti i samo na Vaš posao, ostalo ćemo uraditi mi sa Vas. WEINIG nije samo vodeći u ponudi tehnologije za industriju i preduzetnike koji se bave obradom masivnog drveta.

Sveobuhvatne usluge i profitabilna sistemска rešenja do proizvodne opreme po principu *ključ u ruke* čine WEINIG idealnim partnerom svuda gde se radi o fleksibilnim, profitabilnim proizvodnjama.



RASECANJE · KRAĆENJE · OPTIMIRANJE · DUŽINSKO
NASTAVLJANJE · LEPLJENJE · BLANJANJE I PROFILISANJE
OPREMA ZA STOLARIJU · OBRADA POJEDINAČNIH
KOMADA · AUTOMATIZACIJA

Vašeg WEINIG stručnjaka potražite na
WWW.WEINIG.COM

WEINIG NUDI VIŠE



TRENDS 2010

Kronospan SRB Vam nudi potpuno nov koncept koji je u skladu sa savremenim trendom dizajna enterijera. Trend kolekcija 2010 osvaja bogatstvom dekora koji predstavljaju kombinaciju prirodnih tekstura i moderne vizije.

WHITE elegance



8885 SN
White

101 SN
White

101 SM
White



8508 SN
White washed wood white

8547 SN
Fineline white

warm GREY



8503 SN
Ash Taormina

8410 SN
Orfeo light

8439 SN
Merapi Makassar grey

8514 SN
Graffato

8405 SN
Orfeo dark

8509 SN
White washed wood black

Structure

Dostupne strukture: SM - Glatka, PR - Pore, BS - Kancelarijska struktura, PE - Perle, SN - Prirodna površina

Decors 2010

Trend kolekcija 2010 sadrži 24 novih živopisnih i svežih dekora.

Mixing colours

Poslednji trend predstavlja u isto vreme dinamičnu i usaglašenu kombinaciju kontrastnih dekora, površina i materijala.

NATURAL feeling



FANCY look





Poznati uvoznik i distributer pločastih materijala od drveta, firma *EM commerce*, organizovala je u Bačkoj Topoli izuzetno dobro pripremljen i posećen skup privrednika koji se bave proizvodnjom, uvozom i distribucijom kao i obradom pločastih materijala.

Svoj novi proizvodni program predstavila su i preduzeća u sastavu grupacije Kronospan: Kronospan SRB, FALCO, MOFA, IVERICA Bjelovar, PREŠOV Slovačka, SEBEŠ Rumunija i BURGAS iz Bugarske.

Sve pločaste materijale od drveta spomenutih firmi zainteresovani kupci mogu naći u svim magacinima preduzeća *EM commerce*.

Krajem juna u preduzeću *EM commerce* u Bačkoj Topoli okupilo se blizu dve stotine privrednika, menadžera i stručnjaka koji se bave proizvodnjom, uvozom i distribucijom kao i obradom pločastih materijala od drveta. Naš poznati uvoznik i distributer pločastih materijala, preduzeće *EM commerce* organizovalo je ovaj skup, susret proizvođača, distributera i krajnjih potrošača sa ciljem da bolje upoznaju strukturu i kvalitet pločastih materijala i da zajednički traže više mogućnosti za saradnju. Svoj novi proizvodni program predstavila su preduzeća koje su u sastavu grupacije Kronospan: Kronospan SRB, FALCO, MOFA, IVERICA Bjelovar, PREŠOV Slovačka, SEBEŠ Rumuni-

ja i BURGAS iz Bugarske. Treba istaći da je *EM commerce* u našoj zemlji najveći uvoznik i distributer proizvoda firme FALCO...

Informativan i edukativan dan u bačkotopolskom *EM Commerce* nakon prezentacije i predstavljanja novih proizvoda spomenutih firmi, upotpunila su dva predavanja profesora sa Katedre za preradu drveta Šumarskog fakulteta u Beogradu. Prvo je prof. dr Jovan Miljković govorio o karakteristikama i kvalitetu pločastih materijala grupacije Kronospan sa osvrtnom na proizvode preduzeća Kronospan SRB iz Lapova, a zatim je prof. dr Branko Glavonjić govorio o tržišnim tokovima u oblasti prerade drveta i proizvodnje nameštaja

gde je stanje još uvek neizvesno i bitno određeno svetskom ekonomskom krizom.

Učvršćivanje međusobnih odnosa, saradnje i poverenja

– Inicijativa za organizovanje jednog ovakvog susreta – dobavljači, odnosno proizvođači, uvoznik *EM commerce* i naši kupci – je potekla od vlasnika Kronospana, gospodina Matijasa Kaindla koji je imao nameru da i na ovakav način podstakne saradnju proizvođača pločastih materijala, uvoznika odnosno veleprodaje i krajnjih kupaca – objašnjava Kiralj Bela, direktor firme *EM commerce*. – Mislim da je to pravi potez i put za bliže upoznava-



EM commerce

drvoprerađivačima Srbije

**Naš
sagovornik
Kiralj Bela,
direktor firme
EM commerce
iz Bačke
Topole**



nje proizvodnog programa naših dobavljača i uopšte učvršćivanje međusobnih odnosa, saradnje i poverenja svih nas koji se bavimo proizvodnjom, uvozom i distribucijom, kao i

obradom pločastih materijala i proizvodnjom nameštaja.

Sličan susret i obilazak proizvođača pločastih materijala u Mađarskoj, firma *EM com-*

merce je za svoje kupce organizovala i ranije. Ova praksa je u stvari potvrda poslovne politike ovog preduzeća kome je primarno da svoje kupce detaljno informiše o programu svog rada i kvalitetu proizvoda, pločastih materijala koje uvozi i distribuira na našem tržištu.

EM commerce – uspešna firma dve porodice

– Preduzeće *EM commerce* je firma dve porodice: Đantar i Kiralj. Firmu smo osnovali i počeli sa radom 1993. godine, a već 1997. godine u naš program rada je ušao uvoz, distribucija i prerada pločastih materijala od drveta. Uz postepen, uporan, sistematičan i planski rad smo se, korak po korak, razvijali i rasli tako da danas imamo pedesetak zaposlenih koji imaju prilično razvijen nivo identifikacije sa preduzećem – kaže direktor Kiralj Bela. – To znači da i u ovo teško, krizno vreme, vodimo računa o svakom zaposlenom kao što smo to radili od našeg osnivanja, isto kao što oni vode brigu o svom radnom mestu i preduzeću... Danas imamo ovu halu koja sa magacinskim, radioničkim i kancelarijskim prostorom ima oko 3.500 metara kvadratnih. Uz magacinski prostor za optimalno skladištenje pločastih materijala, imamo radionicu opremljenu mašinama za rezanje po meri i kantovanje, a radimo i proizvodnju nameštaja... Osim ovoga u Bačkoj Topoli, u centru grada, imamo jedan salon nameštaja od skoro dvesta kvadrata prodajnog prostora, a pored salona imamo papirnicu sa kompletnim kancelarijskim priborom...

Osnovna delatnost firme *EM commerce* je uvoz i distribucija pločastih materijala za nameštaj i graditeljstvo. U programu firme su pločasti materijali nekoliko evropskih, ali i domaćih proizvođača. *EM commerce* svojim kupcima nudi: sirovu i oplemenjenu ivericu, radne ploče, MDF (medijapan) ploče, HDF, OSB ploče, Betonyp ploče, blažujke, šper, kant trake za ivericu i HPL trake za radne ploče.

– Da bismo svoj program rada i robu približili našim kupcima u Beogradu smo zakupili poslovni prostor od 1200 kvadrata i lepo ga opremili i snabdeli robom. To je bio dobar poslovni potez, a isto tako treba reći da uspešno radi naš poslovno-prodajni centar od 1850 kvadrata koji smo u Jagodini otvorili pre skor-

EM commerce d.o.o.
BAČKA TOPOLA, Edvarda Kardelja bb
tel/fax. 024/ 715-870

www.emcommerce.co.rs · e-mail: office@emcommerce.co.rs

U firmi *EM commerce* promovisani novi proizvodni programi preduzeća grupacije Kronospan



– Svetski lider u proizvodnji pločastih materijala Kronospan je oktobra 2007. godine osnovao preduzeće Kronospan SRB, a septembra 2008. godine u Lapovu je započela izgradnja nove fabrike za proizvodnju sirove i oplemenjene iverice. Izgradnja je završena u julu prošle godine, a već danas Kronospan SRB, uz primenu inovativne tehnologije i znanja, sa godišnjim kapacitetom od 360.000 metara kubnih sirove iverice, tržištu nudi visoko kvalitetne proizvode, sirovu i oplemenjenu ivericu izrađenu po važećim evropskim normama – rekao je Ilnis Muratović. – Naša nove kolekcija odražava aktuelne trendove u dizajnu enterijera. Trend kolekcija osvaja bogatstvom dekora koji predstavljaju kombinaciju prirodnih tekstura i moderne vizije. Oslanjajući se na izbor stručnjaka i prihvatajući inovativne ideje u dizajnu, cilj nam je da našim kupcima predstavimo sintezu kolorističnih rešenja i avangardne strukture. Nadam se da će osećaj čistoće kao i bogatstvo prirodnih boja i egzotičnih drvnih dekora u sintezi sa živopisnim Uni i Fantasy dekorima, podstaći vašu percepciju boja i stvoriti osećaj udobnosti i topline u vašem domu. Dobro došli u čarobni svet Kronospan-ovih boja – rekao je Muratović.

– Kronospan je u oktobru 2007. godine kupio FALCO, a već naredne godine u rekonstrukciju ove firme uložio 25 miliona eura. Investicija je imala za cilj da poboljša kvalitet i poveća obim proizvodnje – rekao je Igor Ilić, predstavnik firme FALCO za Srbiju. – Prošle godine FALCO je izbacio novu, LOVE kolekciju, sa novim inovativnim strukturama i dekorima, a u avgustu ove godine iz naših pogona će izaći novih petnaest dekora koje ćemo pridodati kolekciji LOVE – rekao je Ilić i opširno govorio i o drugim novinama iz firme FALCO. Već smo spomenuli da je *EM commerce* u našoj zemlji najveći uvoznik i distributer proizvoda firme FALCO.

– Novost u proizvodnom asortimanu firme IVERICA iz Bjelovara je oplemenjivanje PRIRODNIH FURNIROM IVERICE i MDF PLOČE – rekao je Dejan Mihaković, predstavljajući poznatog proizvođača pločastih materijala iz Hrvatske, člana Kronospan Group. – Sirovu ivericu i MDF ploče oplemenjujemo prirodnim furnirom hrasta, bukve, jasena, javora, trešnje, zebra, wengea i oraha. Furnirane ploče iverice imaju široko područje primene u proizvodnji nameštaja, obloga, pregradnih zidova i drugih mogućnost.

Novosti iz proizvodnog programa firme SEBEŠ iz Rumunije ukratko je predstavio Neven Stamenković, a o novostima iz preduzeća BURGAS iz Bugarske govorio je Hristo Mitov, a o tome šta svojim kupcima novo nudi PREŠOV iz Slovačke prisutne je upoznao Goran Marjanović.

Na kraju treba još jednom naglasiti da se svi pločasti materijali od drveta spomenutih firmi mogu naći u svim magacinima preduzeća *EM commerce*.

to tri godine – kaže gospodin Kiralj Bela. – Trudimo se, dakle, da našu robu delom iz uvoza, a delom iz domaće proizvodnje, kroz veleprodaju što više približimo našim kupcima od Subotice do Leskovca, a i u Crnoj Gori.

Preduzeće *EM commerce* deli sudbinu naše privrede, a poznato je koliko je ovo teško vreme i koliko je kriza usporila razvoj. Za ovu firmu se, međutim, sa sigurnošću može reći da je stabilna, da nije zadužena i da redovno servisira svoje obaveze. To potvrđuju i sledeće reči našeg sagovornika.

– U odnosu na 2008. godinu, mi smo 2009. godine, kada je kriza već uveliko počela, imali rast robnog prometa za oko 4%, a toliki je bio i finansijski rast. Tada se još nije osećala kriza, ali sveže informacije su bitno drugačije. Interesantno je da smo za prvih pet meseci ove godine, u odnosu na prvih pet meseci 2009. godine, imali rast robnog prometa za skoro 20%, ali nije zabeležen finansijski rast. To znači da smo radili mnogo više, da smo imali veće troškove, ali znatno niže cena. To nam je donela kriza i sva sreća da *EM co-*

merce nije zadužen, jer sve što smo ulagali najvećim delom smo finansirali iz sopstvenih sredstava... A prilika je da na kraju kažem da privodimo kraju još jednu investiciju, da u Subotici gradimo novi objekat veličine 850 metara kvadratnih koji će istovremeno imati magacin i radionicu za sečenje po meri i kantoniranje, a biće i jedan izložbeni i poslovno-prodajni deo. Očekujemo da će ovaj objekat 1. septembra biti otvoren – kaže na kraju našeg razgovora direktor Kiralj Bela. ■



„JEDNA SLIKA VREDI VIŠE OD 1000 REČI“ poznata je izreka...Mi smo lider u Srbiji u proizvodnji drvenih objekata (kuće, bungalovi, poslovni objekti, paviljoni i zabavni parkovi za decu...). A zašto drvo? Jednostavno., zbog SE (evolucija, ekologija, ekonomija, ekspeditivnost, elegancija)

EVOLUCIJA: Prve drvene kuće počele su se graditi još u starom veku. Kroz istoriju menjali su se oblici i stilovi, poboljšavale su se estetski i konstruktivno. U bližoj prošlosti to je naročito izraženo u 2 segmenta: ugradnja IZO stolarije i izolacija zidova i krovova (radi što bolje toplotne zaštite) i upotreba biocidno-fungicidnih zaštitnih premaza, što životni vek brvnare znatno produžuje.

EKOLOGIJA: Drvo kao bazni materijal, krov od glinenog crepa i izolacija koja zadovoljava sve ekološke zahteve, su bio-razgradivi materijali – prijateljski su za okolinu. A lazure koje koristimo zadovoljavaju standard ISO 14001. Maksimalno polažemo pažnju da sve što ugradimo u naše kuće da sve bude zdravo za ljudski organizam. Brvnare su anti-alergijske kuće, drvo kao materijal ne stvara statički elektricitet pa su samim tim prostori bez prašine, paučine, vlage i drugih mikro-organizama štetnih za ljudsko zdravlje.

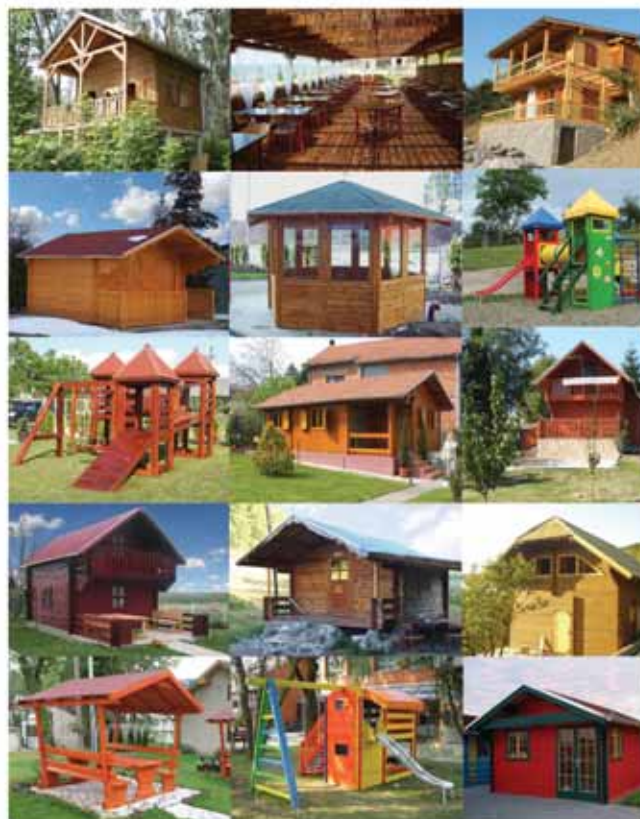
EKONOMIJA: Drvene kuće su nisko-energetske kuće, imaju izvanredna termička svojstva, drvo je šupljikave građe, (puno vazduha u ćelijama = izolator), daska debljine 3cm ima ista izolacijska svojstva kao puna opeka 18cm, ili beton 45cm! Naš bazni zid od polu-oblica ili ravnih greda je debljine 7cm, tako da za vikend-objekte i nije potrebna nikakova dodatna izolacija. A da bi digli do savršenstva izolaciona svojstva naših brvnara, a život u brvnari učinili ugodnijim, jedini u ovom delu Evrope imamo „windblock“ tehnologiju na uglovima greda što itekako smanjuje prodor hladnog vazduha zimi i redukuje troškove grejanja. U Kanadi i Skandinaviji, dva područja na zemlji, gde su izrazito oštre zime, 90% kuća je napravljeno od drveta.

EKSPEDITIVNOST: Brvnare su objekti suve gradnje, mogu se montirati u svim vremenskim uslovima, izuzetno brzo- svakodnevno raste Vaš novi dom, kao gljiva nakon kiše. Od dolaska materijala na Vaše gradilište do završetka montaže treba 7-10 dana, a uz dobru organizaciju isto toliko i majstorima za završne radove: keramiku, montažu sanitarija, spajanje elektroinstalacija i izradu dimnjaka...sve to Vam omogućava da se uselite u svoj novi dom u jednom kalendarskom mesecu, što je kod klasične gradnje nezamislivo.

ELEGANCIJA: Svaka kuća koju smo napravili je unikat, malo umetničko delo, udruženi trud naših vrednih komercijalista, maštovitih projekatara, veštih inženjera i radnika i spretnih montažera. Svaka kuća je individualni projekat, prilagođena željama i potrebama investitora, njegovim životnim navikama i finansijskim mogućnostima, maksimalno uklopljena u okolinu i naravno, sa malom dozom šarma...

Uostalom, naš moto je:

„KUĆA SKROJENA PO MJERI“...



SERVO-DRIVE

inside

BLUMOTION

inside



SERVO-DRIVE za AVENTOS

Sa lakoćom otvarati vrata – i opet zatvarati

Sada uz SERVO-DRIVE za AVENTOS naša električna podrška kretanju postoji i za gornji ormarić.

Rukovanje vratima tako postaje poseban doživljaj:

- lagani dodir fronta otvara vrata
- jednostavan pritisak na taster ih ponovo zatvara

Tolika lakoća oduševljava.



Lagani dodir i vrata kao da se sama otvaraju.



Za zatvaranje je dovoljno pritisnuti lako dostupan taster na boku korpusa.

Perfecting motion 



Eko naselja - *naselja budućnosti*

PIŠE: Goran Bodiropić, dipl. ing.

Najnoviji trend u građevinarstvu širom sveta su ekološki prihvatljive zgrade i kuće. Koncept gradnje ekoloških objekata nije novost i može se reći da je ova ideja razvijana i usavršavana od prvih ljudskih naselja do danas. Kada su cene energenata poskapele u proteklom periodu, a očekuje su i dalji rast, izgradnja eko zgrada i kuća postala je još popularnija. Eko naselja su osmišljena kako bi se rešio deo problema manjka stambenog prostora, uz minimalnu štetu po životnu sredinu. Kuće u njima će biti energetske efikasne, na ulicama će se nalaziti punktovi za punjenje električnih automobila, a deca će do škole moći da pešače ili voze bicikle.

Evropska unija je uvidela važnost ovog projekta i Evropski komitet je objavio da će za novo izgrađene objekte koji će se graditi u Evropskoj Uniji nakon 31. decembra 2020. godine, kao i one koji će biti renovirani morati primenjivati strogi propisi energetske efikasnosti. Alternativni izvori u vidu geotermalne i solarne energije će zameniti klasični sistem grejanja i osvetljenja.

U svetu se već uveliko planira izgradnja čitavih eko-gradova. U susednoj Hrvatskoj planira se izgradnja eko naselja Zaprješić, a britanska vlada odobrila je izgradnju čak četiri nova grada, u kojima će do 2016. biti sagrađeno 10.000 kuća po strogim ekološkim standardima. Do sada je i u Srbiji napravljeno desetak kuća na ovom principu, a u budućnosti se očekuje izgradnja čitavih kompleksa samogrejnih ekoloških objekata sa ciljem da jednog dana dobijemo i čitava samogrejna ekološka naselja i energetske nezavisne privredne objekte, uz maksimal-

no korišćenje alternativnih izvora energije, maksimalne energetske efikasnosti, kao i zdrav i bezbedan život u skladu sa prirodom.

Eko kuće koriste moderan održivi dizajn, i nove inovativne principe pasivne solarne gradnje kreirajući na taj način stambene objekte visoke energetske efikasnosti koji se greju pomoću sunčeve energije, sa instaliranim reflektujućim površinama oko prozorskih okvira kao inovativnom solarnom tehnologijom za pojačavanje toplote i svetla koje ulazi u kuću. Pri dizajniranju ovih objekata, dizajn se mora prilagoditi optimalnom iskorišćenju svog položaja u prostoru i klimatskim uslovima okruženja, kao i obnovljivim materijalima koji se koriste za gradnju.

Glavne osobenosti postignute energetske efikasnosti su ušteda u grejanju do 85%, ušteda u hlađenju 100%, ušteda u osvetljenju oko 30% kao i uštede u građevinskom materijalu od 18-40% u odnosu na klasičan stil gradnje (*podatak: <http://www.veljkomilkovic.com/EkoKuca2.htm>*)

Drvo - definitivno materijal budućnosti

Kao jedan od obnovljivih materijala drvo i drvni proizvodi se spominju kao osnovni građevinski materijal ovih ekoloških naselja. Zbog svojih, po okolinu i ljude, povoljnih osobina drvo ima značajnu prednost u odnosu na ostale materijale. Evropska agencija za zaštitu životne sredine (EPA) podstiče upotrebu drveta koje dolazi iz sertifikovanih šuma i ekološki efikasne gradnje, a kanadska vlada je saopštila da će uložiti 16 miliona dolara u narednih šest godina u svrhu povećanja upotrebe drveta



u budućem građevinarstvu, izjavio je Ministar *Claude Béchar*d. Svi se nadaju da će razviti potražnju u industriji koja će pomoći drvnim proizvodima, koji su potpuno ekološki, da se takmiče sa upotrebom čelika i betona.

Za sada najveća prepreka masovnoj gradnji ovih objekata je cena izgradnje. Naime, veliki broj modernih uređaja primenjenih za održivo funkcionisanje objekta poskupljuju gradnju i ukupnu cenu. Bitno je napomenuti da se uloženo kasnije mnogostruko vraća kroz uštede u potrošnji energije. Zsigurno je da će se većina objekata u budućnosti graditi po principima ekološki efikasne gradnje, a zgrade pokrivene ozelenjenim krovovima i solarnim kolektorima postaću naša svakodnevnica. ■

Izvori:

<http://www.reuters.com/article/idUSL0336387720080403> (Rojters)

http://en.wikipedia.org/wiki/Green_building

jul 2010.



KARIŠIĆ
ENGINEERING

tel/fax: 011/386 18 38
tel/fax: 011/244 29 04
mob. 063/ 664 246
karishic@eunet.rs
www.karishic.com

Opremanje, puštanje u pogon, obuka, održavanje opreme, rezervni delovi

AKCIJA - 20% POPUST

za mašine ugovorene do kraja jula
isporuka u novembru 2010 sa beogradskog sajma Nameštaja



Automatske brusilice



CNC obradni centri - sa 5 i 6 osa

Malo korišćene mašine vrhunskih svetskih proizvođača



COSTA, brusilica/kalibrirka - sa spiralnom glodačkom glavom



BRANDT Optimat, kanterica - sa predfrezerima i kopirima za krajeve



Tehnike ukrašavanja drveta

Intarzija (ital. *intarsia*) – je umetničko ukrašavanje predmeta od drveta umetanjem komadića drveta raznih boja u kombinaciji sa drugim plemenitim materijalima.

Za razliku od slikarstva gde je mašta umetnika slobodna i nije ograničena materijalom, u intarziji je ograničena u izražavanju, a njena se izražajna snaga nalazi baš u materijalu, u uvek živim i različitim oblicima i bojama drveta.

U kombinaciji sa drveto upotrebljavali su se i razni metali, slonova kost, sedef, kornjačevina, rožina, zlato, srebro i mnogi drugi metali. Neki od njih se još uvek koriste u intarziji, a to su pre svega: bakar, bronza, sedef, zlato, srebro, kao i imitacije ovih i sličnih materijala koji se danas laboratorijski veoma lako dobijaju...

Intarzija je kombinacija umetnosti i veštine. Zahteva veliku umešnost, godine rada i talenat.

Na intarzijama se pojavljuju ornamenti, figurativni likovi i prikazi, a posebni efekti se postižu slaganjem figura u različitim smerovima i skladnošću nijansi.

Za izvođenje intarzija mogu se koristiti različite vrste drveta, ali se najčešće koriste komadi orahovine, abonos, palisandra, mahagonija, ružinog i kruškovo drveta... Takođe, češće nailazimo na određene motive, kao na primer razne geometrijske oblike, raznorazne stilizovane grančice simetrične na bilo koji način, biljni ornament (lišće), razne figure. Intarzija je u drvetu nastala kao imitacija raznih mozaičkih dekoracija, pa u radovima starijih stilova (alla certosina) dominiraju pravilni geometrijski oblici. Kasnije, razvojem tehnike nastupa izrada biljne i figuralne ornamentike.

U prvoj fazi majstori intarzije rade samo na crkvenom nameštaju – korisnim stolicama, ormarima, škrinjama, ali kasnije se rad širi i na profanu umetnost, pa se intarzija često javlja i na običnom nameštaju po kućama, a najširu primenu je dobila na površinama vrata.

Poseban stil intarzija pojavio se u Francuskoj, a bile su izvođene na zahtev Luja XIV. Ova tehnika je dobila nove posebne elemente umetanjem pločica od kornjačevine, rožine, kostiju, sedefa, slonove kosti umesto raznobojnih drvenih pločica. Osnivačem ove

tehnike smatra se francuski intarzista A.Ch. Boulle, po kom i sam stil dobija ime Boulle. Umetnički nameštaj rađen po narudžbini Luja XVI u rokoko stilu takođe obiluje intarzijama, a za izradu su bili zaduženi majstori J.H. Risener i P. Denizot.

Na teritorijama današnjeg Balkana i u bliskim nam istočnim krajevima intarzija se razvijala pod uticajem ISLAMSKOG ORNAMEN-TA korišćenog za dekoraciju, kako crkvenog tako i manastirskog nameštaja, kao i predmeta umetničkih zanata, kao što su oružje i kutije; dok u zapadnim krajevima primenu intarzije srećemo u renesansnom, baroknom i kasnijem nameštaju, kao na primer škrinjama, raznim vitrinama, tabernaklima, enterijerskim detaljima, vratima, kao i crkvenom nameštaju-oltarima, ispovedaonicama, i slično...

Među poznatije radove sigurno ćemo ubrojati one u kapeli Palazzo pubblico u Sieni, zatim u kolu u Santa Maria Novella u Firenci, u Pavijskoj kartuzijanskoj crkvi, u vaticanskim Stanzama itd...

Poznati intarzysti su Giovanni Veronese, Giuliano i Benedetto da Maiano, Antonio Barili i Domenico del Tasso.

Prvi tragovi INTARZIJE kao umetničko-zanatskog dela datiraju još iz starog Egipta, odprilike oko 1500. godine p.n.e. Već su pomenute neke oblasti gde je intarzija našla primenu, ali ono što je suštinska stvar i bez koje ne može da se govori o intarziji kao umetničkom ostvarenju, neophodno je poznavati i materijal koji je bazičan za ovu granu umetnosti – DRVO. Drvo je oduvek bilo izuzetno



cenjen materijal. Ono pruža velike mogućnosti za primenu ali, istovremeno, zahteva veštinu, poznavanje osobina, odgovarajuću primenu, stručnu obradu i zaštitu.

Pripremili smo nekoliko kratkih informacija o karakteristikama i mogućnostima primene nekoliko različitih vrsta drveta u izradi intarzije.

Presek stabla drveta – Odavno je poznato da se vrše preseći stabla drveta upravo zato da bi se dobila jasna slika o strukturi stabla. Ovi preseći su upravni jedan na drugi i ima ih ukupno tri: prvi presek se izvodi normalno na osu stabla i zove se ČEONI presek; drugi presek se izvede na osu i jedan od prečnika stabla, a zove se RADIJALNI presek (ogledalo), a



Iz grobnice Tutankamona; Model egipatske barke, tehnika kombinovana: oslikavanje drveta sa intarzijom, period nastanka: oko 1330. godina p.n.e.

Intarzija

PIŠE: prof. Zvonko Petković



Jedna od preteča "mašina" za sečenje furnira; princip rada ove mašine bio je na nožni pogon, a u snop su se povezivale više pločica – po crtanom predlošku su se opsecali svi povezani komadi, a prvi i zadnji iz snopa su se uglavnom odbacivali zbog preciznosti izrade. Na isti način se opsecala i osnova u drugoj vrsti drveta, pa su se kombinacijom boja formirale slike na drvenoj podlozi.



Prikaz intarzije sa jedne barokne komode, detalj sa vrata; period izrade 1770. - 1800. godina. Kombinacija motiva flore i faune u jednom realističnom maniru, sa centralnim detaljem stilizovani prikaz školjke.

Jedna od intarziranih površina na poklopcu škrinje, rađena u kombinaciji više vrsta drveta; period izrade: oko 1450. godina, severna Italija;



Prikazi dva tipa intarzije iz sličnog perioda, sa leve strane je prikaz ukrasne bordure, a sa desne je prikaz "lava u kavezu".



Tip "floralne" intarzije na primeru ploče stola; Period izrade oko 1800. godina, severna Italija



Pored ove "sprave" za sečenje "pločica" furnira, ono što je takođe bilo neophodno je i konsolidovanje – spajanje isečenih komada u odgovarajuću celinu.



Razni tipovi intarziranih površina na komadima nameštaja u različitim stilskim epohama su se razlikovali ne samo po odabiru drveta, već i po tipu sloga. Oblik komada nameštaja je takođe uticao na pravilan i skladan izbor tipa intarzije: geometrijska, floralna, kombinovana itd...

treći presek se izvodi paralelno sa osom stabla i zove se TANGENCIJALNI presek.

Hemijski sastav drveta - Skoro sve vrsta drveta klasifikuju se po svom elementarnom sastavu, pa se može reći da prosečno drvo sa- drži: 50% ugljenika; 6% vodonika; 43% kise- onika, a ostatak sačinjavaju azot i mineralni sastojci.

Sadržaj pepela varira i zavisi od mesta na ko- me je drvo raslo. Kora drveta sadrži više pe- pela. Glavnu masu drveta sačinjavaju još: ce- luloza, smola, mast i vosak.

Skupljanje drveta - Pod ovim se podra- zumeva promena volumena drveta usled uzi- manja i ispuštanja vlage. Pri sušenju drveta (gubi se vlaga) vlakna se jako skupljaju u po- prečnom pravcu. Drvena masa se odupire i često dolazi do pucanja drveta. Da bi se izbeglo pucanje drveta usled nepra- vilnog sušenja, svako drvo namenjeno daljoj preradi, mora pre obrade pažljivo da se osuši. Drvo se suši na umerenoj temperaturi, duže vremena u suvoj prostoriji. Drvo namenjeno za seču i obradu najbolje se priprema ako se još u proleće oguli od kore i ostavi do jese- ni, a zatim tek u jesen odseče. Odsečeno sta- blo treba ostaviti u zaklonjenom prostoru da se osuši.

Otpornost - čvrstoća drveta - Pod ovim pojmom uopšteno se podrazumeva čvrstoća i otpor kojim se drvo suprotstavlja spoljnim silama prilikom razdvajanja njegovih delo- va. Otpornost i čvrstoća drveta direktno za- vise od vlage. Vlažno drvo manje je otporno od suvog.

Orah - Vodi poreklo iz Azije, visok je oko 20 m. Za obradu je dobar samo zreo orah koji je kompaktan i dobro se obrađuje nožem, po- lira i glača. Seče se u svim pravcima, ima pora ali su nevidljive. Zbog toga se vrlo često ko- risti za intarzije. Orah je vrlo trajno drvo, čak mu se i koren koristi za obradu.

Lipa je evropsko drvo, visoka je oko 30 m. Ovo je lako i meko drvo crvenkastobe- le boje. Lipa ne spada u trajno drvo i prilično se skuplja pa se zbog toga ne upotrebljava za trajne radove. Zbog pomenutih osobina ne smatra se prvoklasnim drvetom pa se zbog toga koristi za manje površine i za eventualna toniranja u intarziji.

Trešnja - Uspeva u Evropi (izuzev severnih i severoistočnih delova) i zapadnoj Aziji. Ovo je srednje teško i tvrdo drvo, čvrsto je i lako se obrađuje. Ne spada u trajno drvo. Koristi se u proizvodnji furnira, nameštaja, za intarzijske, rezbarske i strugarske radove.

Tisa - Uspeva u Evropi, zapadnoj Aziji i severozapadnoj Africi. Ona je teško, tvrdo, čvrsto i elastično drvo. Zbog svojih osobina se teško cepa, a dobro se površinski obrađuje. Najčešće se koristi u umetničkom stolarstvu, za strugarske i rezbarske radove, za izradu furnira, pribora za jelo, itd.

Šljiva - Domaće drvo čiji se plod koristi za ishranu, a drvo se koristi za izradu duboreza, kao i za izradu furnira. Ona je tvrdo i teško drvo. Ni šljiva ne spada u trajno drvo jer se teško obrađuje i hoće da puca. Koristi se uglavnom zbog svoje crvenkaste boje i strukture lepih šara.

Kruška - Takođe domaće drvo i koristi se za drvorez, kao i za izradu „skupljih“ furnira. Crvenkasto mrke boje, prilično tvrda, teško cepljiva, ali spada u trajno drvo koje je kompaktno, elastično i fino vlažno. Dobro se polira i obrađuje. Vrlo malo se suši, a pri sušenju ne menja oblik. Pogodno je za izradu pribora za merenje i crtanje (lenjiri i trouglovi).

Prenosiva škrinja (komoda) za čuvanje dragocenosti: novca, nakita, vrednih papira, pisama i sl. Komoda je napravljena 1662. godine; kao kapitalno delo Pierra Gole-a, kombinacija slonovače, crvenog korala, ružinog drveta, hrasta i kornjačevine; pravljena za kraljevsku palatu u Parizu.



Komoda, rad Andre-Charles Boulle (1642.-1732. godina); intarzija koja je rađena sa kornjačevinom, mesingom i srebrom. Ova komoda je napravljena za potrebe francuskog dvora 1708. godine.

Rani XVII vek, južna Nemačka, prenosivi kovčeg, intarzija rađena u kombinaciji slonovače i mesinga u drvetu masiv abonosa.



Hrast uspeva u Evropi, severnoj Africi i zapadnoj Aziji. Ovo je srednje teško i tvrdo drvo, čvrsto i elastično, lako se obrađuje. Obađen hrast je dugotrajan: nezaštićeno, na

otvorenom i do 120 godina; na slobodnom prostoru, pod krovom i do 200 godina, a u zatvorenom prostoru i do 800 godina. Hrast je prvovredno tehničko drvo za potrebe gra-



sve za vašu kuću i stan

- Proizvodnja i prodaja klasičnog parketa HRAST, JASEN I BUKVA
- Kompletan prateći materijal: lepkovi, lakovi, sokle, lajsne
- Ugradnja parketa po sistemu „ključ u ruke“
- Proizvodnja i ugradnja drvenih stepeništa

NESTA DOO, 11223 Beograd, Beli potok, Kružni put 20
Tel/fax: +381 (0) 11 3943-255, 3943-256, mob. +381 (0) 63 334-735
nesta_doo@yahoo.com · www.nestalika.co.rs



Ono što je svakako vredno pomena je i to da bi se ovakva i slična dela radila, bila je neophodna pomoć i podrška od strane imućnijih u periodima kroz stilske epohe. Buržoazija podstiče i podržava kulturu i umetnost renesanse u Nemačkoj. Detalj jednog ormara sa grbovima porodica - Rek i Krep. 1599. Keln, Stadtmuseum.



U poslednjoj četvrtini XVIII veka, za vreme vladavine kralja-stathaudera Vilijama III, rađa se „međunarodni“ stil koji danas istoričare umetnosti stavlja pred mnoge praktično nerešive probleme. Detalj krila vrata sekretera u intarziji; komad se čuva u muzeju Rijksmuseum, Amsterdam, a delo je jednog od čuvenijih majstora pomenutog perioda – P. Van Santvijk-a.



Stefan Veb radi veoma brižljivo urezane "intarzije" u stilu arabeski iz doba renesanse. Detalj noćnog stočića od mahagonija intaržiran slonovačom. Period izrade druga polovina XIX veka.



Intarzija doživljava poseban razvoj sa braćom Špindler, koji rade u Bajrojt i oko 1750. u Berlinu. Braća Špindler: lamperije u intarziji u zamku Fantezi. Minhen, Bayerisches Nationalmuseum.

đevinarstva, pragova, gradnju brodova, najbolje bačvarsko drvo. Dosta se koristi za stolariju, nameštaj, furnir, parket i podove.

Bukva uspeva u centralnoj i južnoj Evropi. To je teško i tvrdo drvo, čvrsto i vrlo elastično, dobro se obrađuje. Ne traje dugo: ne zaštićeno, na otvorenom do 60 godina; na slobodnom prostoru, pod krovom do 100 godina, a u zatvorenom prostoru i do 800 godina. Pored ukrasnih, od bukve se prave i "blind" furniri.

Dud je drvo iz južnih krajeva Evrope. Težak je, tvrd i sjajan, teško se cepa i trajan je. Pod uticajem svetlosti dobija tamnocrvenu boju kao mahagoni. Upotrebljava se za drvo-rez, stolariju, za furnire itd.

Šimšir je vanredno fino drvo žute, čak izrazito žute boje. Kompaktan je, ima vrlo finu strukturu. Šimšir je teško drvo, teško se cepa i spada u red trajnog drveta. Pored rezbarije, šimšir se upotrebljava i za izradu instrumenata, intarzije i drvenog mozaika.

Bor obični uspeva u Evropi i severnoj Aziji. Ovo drvo je lako, meko, srednje čvrsto, elastično, lako se obrađuje i vrlo je trajno. To je građevinsko i stolarsko drvo. Koristi se i za nameštaj, stolariju, podove i izradu furnira. Ne zaštićeno, na otvorenom traje do 85 godina; na slobodnom prostoru, pod krovom do 120 godina, a u zatvorenom prostoru i do 1000 godina. Crni bor uspeva u južnoj Evropi, severnoj Africi i maloj Aziji. Ovo drvo je srednje teško, meko, srednje čvrsto, elastično, lako se obrađuje i vrlo je trajno. Ima istu primenu kao i obični bor... Postoji više vrsta borova koji us-

pevaju u tropskim predelima Amerike, u zapadnoj Africi, Gani, Kongu, Ugandi...

Mahagoni je žućkasto crvene do tamno crvene boje. Dosta je teško drvo, tvrdo je i teško se cepa. Pravilnog je rasta, trajnog je i postojanog oblika. Zbog svojih prvoklasnih osobina spada u najskupocenije vrste drveta. Mahagoni je vrlo kompaktan, odlično se polira i obrađuje u rezbarstvu. Koristi se za izradu nameštaja (kao furnir i masivno drvo); za uređenje enterijera stambenih i radnih prostora, aviona, železničkih vagona i brodskih salona, u umetničkom stolarstvu; za izradu preciznih sprava (mernih instrumenata i fotoaparata); za izradu autokaroserijskih. Pored toga, koristi se i za izradu etulija, kutija za radio i televizore, uglomera, lenjira, ručki, za strugarske i rezbarske radove, kao i za intarziju.

Abonos je vrlo je teško i tvrdo drvo, zbijene i jake kompaktne strukture. Spada u red trajnog drveta. Skoro je sasvim necepljivo drvo pa u preseku liči na metal. Najbolji abonos se dobija sa Cejlona. Ovo drvo najviše se upotrebljava za pravljenje intarzija i ukrasa. Pored crnog postoje plavi i zeleni abonos.

Jova uspeva u Evropi, a preko Urala prodira duboko i u Aziju. Ovo je lako, srednje drvo, osrdenje čvrsto, srednje elastično drvo. Lako se obrađuje, ne traje dugo. Koristi se za nameštaj (kao furnir i kao puno drvo); za izradu kutija za cigarete; za olovke i igračke; Nezaštićeno, na otvorenom traje do 40 godina; na slobodnom prostoru, pod krovom do 40 godina, a u zatvorenom prostoru do 400 godina.

Kroz veoma dugu istoriju različitih stilova, potreba čoveka da sebi obezbedi lep pro-

stor u kome provodi veći deo dana, nekako se najviše ispoljavala u sferi ukrašavanja komada nameštaja. Drvo je samo po sebi, pored kamena, možda i najlepši materijal upravo zbog svoje raznobojnosti, strukture i topline koju kao osnovni prirodni materijal u izradi nameštaja pruža. Drvo inspiriše maštu graditelja, a njegova kreacija prelazi u umetnost. Zbog rasta i razvoja ljudskih potreba čovek je drvo koristio na više načina i kao materijal za izražajnost u sferi ukrašavanja – INTARZIJA.

Ono što je možda najzanimljivije za priču o INTARZIJ – tehnicima koja je verovatno najinteresantnija od svih u smislu ulepšavanja i dekorisanja komada nameštaja i detalja enterijera, je način na koji su stari majstori pripremali komade drveta za intarzije. Pre svega je bio bitan odabir vrste i komada drveta, a onda i način na koji su ti komadi sečeni i uklapani... To se najduže radilo po crtanim predloškama i ručno. Bitno je napomenuti da je u istorijskom razvoju i tehnološkom napretku, čoveku bilo dostupno da prve furnire dobija isključivo sečenjem drveta. To su u nekim slučajevima bile pločice debljine po nekoliko milimetara, ali i više. U svakom slučaju isključivo se furniralo - oslikavalo sa egzotičnim vrstama drveta, koje su bile kako u vizuelnom tako i u estetskom smislu veoma izražajne.

U samim počecima intaržiranje se radilo u kombinaciji sa duborezom i to tako što se u predviđenu površinu odabranog drveta ukopavao prostor za slaganje isečenih pločica. Nešto kasnije (u periodu kasne renesanse) uz napredak tehnologije, furniri postaju tanji (po par milimetara), pa se pripremljene, isečene forme lepe organskim lepkom (tutkalom)

na papir. Tako kompletno spojene slike lepe se sa vidljive strane na podlogu da papir ostane vidljiv, da bi se po sušenju papir uklanjao ciklinzima, ili sitnim komadima stakla umotan u jutanu tkaninu. Gotove površine su se finalno dorađivale i polirale.

Intarzija kao umetnički zanat zaslužuje visoko mesto u oblasti dekorisanja kako enterijera u celini tako i komada nameštaja. Kroz ovaj kraći vid prezentacije pokušao sam da pokažem možda samo neke od interesantnijih prikaza, mada maštovitost i pre svega

umešnost i profesionalnost majstora predhodnih vremena je išla toliko daleko da bi se ovde mogle praviti neopisivo velike studije i analize intarziranih površina.

Tehnološki napredak s početkom XX veka omogućava da se furniri dobijaju ljušćenjem drveta, što u mnogome pojednostavljuje izradu intarzije. Pre svega postaje jednostavnije i lakše sečenje komada od kojih se prave željene celine – slike. Podignuta je i preciznost izrade. Takođe je bitno pomena da je, i pored usavršavanja i napretka tehnologije, intarzija

kroz veći deo XX veka rađena isključivo ručnim isecanjem furnira. Od skora se za sečenje furnira koristi LASERSKA tehnologija koja ubrzava procese sečenja željenih formi za izradu novih intarziranih površina, što takođe omogućava jednostavniju izradu replika intarziranih površina. Kompjutersko navođenje ovakvih mašina garantuje maksimalnu preciznost kod sečenja i uklapanja, tako da se intarzirane površine formiraju bez potreba za bilo kakvom doradom.

Za konsolidovanje željenih celina danas se koriste papirne trake sa nanosom lepila, a mogu se spajati i specijalnim sintetičkim – topivim koncima. Princip postavljanja intarzije na podlogu je isti, slepljena ili "prošivena" površina su sa vidljive strane kako bi se ti slojevi mašinskim putem ili ručno uklonili sa površine. Veće površine se za podlogu lepe toplom ili hladnom metodom u specijalnim presama.

Simulacijom u odgovarajućem kompjuterskom programu može se čak dočarati i finalna slika intarzirane površine, pa čak odabrati i kombinaciju furnira.

U vremenu u kome trenutno živimo intarzija nalazi možda i najveću primenu u parketarstvu, kada su enterijeri u pitanju. Kombinacija sa pomenutom laserskom tehnologijom omogućava realizaciju neograničenog broja ideja i kreativnosti u izradi bordura, centralnih podnih motiva i sl...

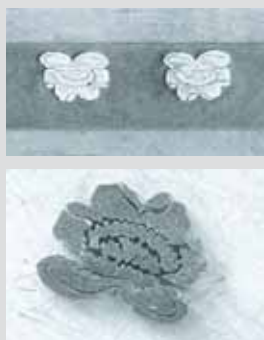
Kada je u pitanju konzervacija i restauracija intarzije, neophodno je poznavanja istorijskog razvoja i načina rada vezanih za ovaj metod ukrašavanja drveta. Oštećeni komad nekada iziskuje vreme rada ništa manje od onoga koje je utrošeno u njegov nastanak. Restauraciji predstoji detaljna analiza oštećenja, precrtavanje postojećih, neoštećenih komada intarziranih površina koje se mogu iskoristiti za repliciranje novih komada.

Po pripremljenom predlošku se od odabranog drveta iste vrste ukraja potreban detalj. Kako bi se dobile "osenčene" površine na izrezanim komadima "pločastog" furnira, delovi pločica se zaranjaju u usijani kvarcni pesak po ivicama „nagore“.

Tako pripremljeni svaki segment se pažljivo spaja u odgovarajuću celinu, kako bi se u potpunosti restaurirao oštećeni komad. Svetliji komadi, partije koji su restaurirani mogu se koloritno tonirati patinom ili adekvatno odabranom nijansom bajca. ■



Lasersko seckanje furnira sa preciznim ukrajanjem



Postupak nagorevanja užarenim kvacnim peskom, koristi se za takozvano oslikavanje delova intarziranih površina



Postupak furniranja površine sa ručno sečenim segmentima od takozvanih drvenih pločica – BLIND FURNIR (debljina furnira oko 8mm)





InterLignum

Ulica Kninska 21, 74270 Teslić +387 53 431 596, 431 597 www.interlignum.net



Prodajna mjesta:

Sjedište firme i centralno skladište
"INTERLIGNUM" Teslić
office@interlignum.net
drvni centar
"DRVOMARKET" BANJA LUKA
drvomarket@interlignum.net

drvni centar
"DRVOMARKET'S" SARAJEVO
drvomarkets@interlignum.net
konfekcija brusnih materijala
"STIRAL" ŠAMAC
stiral@interlignum.net

robna kuća namještaja
"INTERATENA" BIJE LJINA
interatena@interlignum.net
centar podova
"INTERDOM" TUZLA
interdom@interlignum.net

DISTRIBUTER PROIZVOĐA



Ispan
PLOČASTI MATERIJALI



iverica
BIJELOVAR
PLOČASTI MATERIJALI



HRANIPEX
ABS KANT TRAKE



GTV
OKOVI ZA NAMJEŠTAJ

Sve za namještaj po Vašoj želji!



UNIVER PLOČE, ABS KANT TRAKE, BRUSNE TRAKE, OKOV ZA PLAKARE, RADNE PLOČE
FURNIRANE PLOČE, MDF, HDF, OSB PLOČE, GRAĐEVINSKI PROGRAM ...

Tradicija

Jedna od najstarijih firmi u oblasti prerađivanja i obrade drveta u ovom delu Evrope je SLAVONIJA DI koja ovog leta puni 120 godina postojanja. Počeci industrijske prerađivanja drveta u Slavonskom Brodu sežu u 1890. godinu, kada je osnovano preduzeće *Blauet company-Slavex*. Deceniju kasnije, tačnije 1901. godine osnovana je *Slavonija*, koja je nakon Drugog

svetskog rata spojena sa preduzećem *Slavex*, pa je nastala *Slavonija drvena industrija*. Preko pet decenija firma je sa manje ili više uspeha poslovala pod tim imenom...

Pre pet godina drvna industrija iz Slavonskog Broda, SLAVONIJA DI je dobila novog vlasnika. To je gospodin Mate Ravlić, dugo-

godišnji privrednik iz Strizivojna, poznat i po tome što njegova firma STRIZIVOJNA HRAST proizvodi preko milion kvadrata lamelnog parketa za firmu BAUWERC iz Švajcarske. Sa njegovim dolaskom stigao je i novi tim od petnaestak stručnjaka i rukovodilaca koje predvodi direktor mr Petar Uzun, čovek sa više od tri decenije iskustva u drvenoj industriji. Gospodin Uzun je više godina bio glavni direktor DI GELI iz Đakova, a poseduje sertifikat Agencije za međunarodni razvoj USAID.

Investicije i nova razvojna filozofija

– Sa promenom vlasništva i sa novim menadžmentom, promenjena je i razvojna filozofija preduzeća SLAVONIJA DI. Investirali smo u proizvodnju furnira; prvo smo kupili dve protočne sušare sa peglama, tako da se furnir pegla i nije valovit, kupili smo i jedan vertikalni nož čija je produktivnost veća od horizontalnih noževa, a investirali smo i u informatizaciju parnih jama tako da se sada zaparivanje trupaca kontroliše preko računara. Na taj način smo smanjili vreme zaparivanja, a dobili smo bolju boju furnira, kraće vreme parenja i manje pukotine, dakle bolji kvalitet i veću produktivnost – objašnjava gospodin Petar Uzun. – To su bile logične i dobre investicije koje se već danas vraćaju. Sada imamo pet horizontalnih i jedan vertikalni nož i mislim da u Evropi u ovom trenutku nema ni jedna firma koja proizvodi furnir sa šest noževa u dve smene. Godišnje prerađimo 12 do 13 hiljada kubika furnirskih trupaca prvenstveno hrasta i nešto malo jasena. SLAVONIJA DI spa-



Tehnološki najnovija BABCOCK sušara za peglanje i sušenje furnira instalirana u Slavonija DI 2007. godine. Štedi energiju, povećava kvalitet i smanjuje greške.



Detalji iz proizvodnih pogona preduzeća SLAVONIJA DI

duga 120 godina

Bogato iskustvo i savremeni tehnološki kapaciteti, nova razvojna filozofija i kvalitetna sirovina osnovni su preduslovi za novu razvojnu strategiju preduzeća SLAVONIJA DI iz Slavonskog Broda.



**Naš
sagovornik
mr Petar Uzun,
glavni direktor
preduzeće
SLAVONIJA DI
iz Slavonskog
Broda**

da među najveće proizvođače rezanog i spojenog furnira u Evropi, tu smo lider po obimu, a prvenstveno po kvalitetu. Furnir izvozimo u više zemalja, najviše u Italiju, zatim Nemačku, Austriju, Poljsku...

Oko 80% proizvodnje SLAVONIJA DI izvozi na inostrana tržišta. Uz dugu tradiciju i iskustvo, treba istaći da ova firma ima izuzetno povoljnu poziciju, da je na izvoristu kvalitetnih šuma hrasta lužnjaka, poznatog u sve-



WOOD EYE, linija za čitanje grešaka u drvetu i upravljanje razvrstavanjem elemenata

tu kao slavonski hrast i jasena koji su cenjeni po svojoj trajnosti, mehaničkim i estetskim osobinama i koji imaju široku primenu u graditeljstvu, brodogradnji, proizvodnji nameštaja i pokućstva, a posebno u opremanju enterijera. Prerada ovih vrsta drveta je svojevrsna garancija kvaliteta, jer zahteva stručnost i tehnološku opremljenost, u čemu SLAVONIJA DI ne oskudeva. Tradicija od 120 godina obrade vrhunskog slavonskog hrasta sofisticiranom tehnologijom, znanjem i veštinom hrvatskih drvodelaca, ponos je i temelj razvoja ove firme.

Rezana građa i parket

– Profitni centar za proizvodnju rezane građe i elemenata predstavlja osnovu proizvodnje kvalitetnih proizvoda koji su rezultat neprekidne kontrole kvaliteta u svakoj fazi proizvodnje. Stoletna tradicija naše je ishodište, vrhunski kvalitet naše polazište, a zadovoljan kupac, naš je cilj – kaže naš sagovornik.

Pilana godišnje preradi od 25.000 do 30.000 kubika svih vrsta trupaca, prvenstveno hrasta. Oko 70% pilanske proizvodnje se koristi za vlastitu proizvodnju parketa. SLAVONIJA DI godišnje proizvede 180.000 metara kvadratnih parketa od čega 90% ide na tržišta Nemačke i Austrije. Jedna od investicija i novost u ovom preduzeću je linija za kompjutersko krojenje WoodEye koja omogućava automatsko razvrstavanje sirovih elemenata prema zadatim parametrima. Taj uređaj registruje različite morfološke karakteristike i greške drveta, tačno meri i razvrstava parketne elemente i zamenjuje nekoliko uvežbanih radnika. Ovaj uređaj je u funkciji evropskog klasiranja parketa, što uz tačne dimenzije podrazumeva zdravo drvo, bez oštećenja.

Savremena proizvodnja furnira

Proizvodnja furnira tehnikom piljenja u Slavonskom Brodu datira od 1902. godine, a rezanjem furnirskim noževima od 1914. godine. Kao prirodan materijal, furnir se sve više ceni, ponovo se otkriva njegova estetska vrednost, postaje sve više tražen dizajnerski materijal i pojam visokog kvaliteta.

Proizvodnja rezanog furnira orijentisana je na obradu hrasta i jasena iz kojih se dobija furnir različite dužine i kvalitete. U proizvodnji dominira hrastov furnir (80%) i jasen furnir



(20%), koji pripadaju grupi plemenitih furnira. Mehanička priprema trupca podrazumeva skraćivanje na određene dužine, a sledi hidrotermička priprema u 18 potpuno automatizovanih parnih jama kapaciteta 15 – 18 metara kubnih. Uz zagrevanje na odgovarajuću temperaturu, trupci se izlažu delovanju vodene pare radi omekšavanja i dobijanja plastičnih svojstava drveta. Uvođenjem automatskog upravljanja znatno je smanjeno vreme hidrotermičke pripreme.

Babcock - nova sušara za peglanje i sušenje furnira

Na horizontalnim mašinama za rezanje furnira dobijaju se listovi debljine 0,6 mm koji se zatim suše u tehnološki najnovijoj sušari *Babcock* koja uz sušenje obavlja i peglanje furnira. Furnir se prilikom sušenja uteže, površina mu se smanjuje za desetak procenata, a listovi postaju valoviti. Za razliku od klasičnih mašina *Babcock* pegla furnir, a prednost ove

tehnologije je u znatnoj uštedi energije, povećanju kvaliteta i smanjenju grešaka, a ukupan rezultat je za 30% bolji u odnosu na ranije tehnologije sušenja.

Proizvodnja visokokvalitetnog rezanog furnira prilagođena je ekološkim normama kojima SLAVONIJA DI nastoji da održi prirodnu ravnotežu eko sistema. Slavonci to čine upravo iz zahvalnosti prema stoletnim šumama, koje su im omogućile razvoj i opstanak na izuzetno zahtevnom evropskom tržištu. Oni proizvode rezani i ljušteni furnir, a za potrebe poznatog kupca vrše i spajanje furnira prema specifikaciji.

Šest profitnih centara SLAVONIJA DI

U suštini SLAVONIJA DI je izuzetno složen i funkcionalno postavljen sistem. Firma poseduje sertifikate: FC, ISO-2001 i CE – znak za proizvodnju parketa bez kojeg se ne bi moglo

izvoziti u EU. Organizaciono firmu sačinjava šest profitnih centara.

Prvi i najveći je *Profitni centar za proizvodnju rezanog i spojenog furnira*. Drugi je *Profitni centar za proizvodnju rezane građe* (pilana) koja godišnje preradi od 25.000 do 30.000 kubika svih vrsta trupaca, prvenstveno hrasta, a 70% radi za vlastitu proizvodnju parketa, dakle tehnološki je usmerena na treći *Profitni centar za proizvodnju klasičnog masivnog parketa*. Ovde se godišnje proizvede 180.000 metara kvadratnih parketa od čega 90% ide na tržišta Nemačke i Austrije.

Četvrti je *Profitni centar za proizvodnju ljuštenog furnira i otpresaka*, a to je verovatno jedina preostala fabrika ove vrste u Hrvatskoj. Oko 90% proizvodnje ljuštenog furnira i otpresaka se u raznim dimenzijama izvozi u Italiju, Nemačku, Švedsku i druge zemlje, a prvenstveno se ljušte F i L trupci bukve.

Peti je *Profitni centar za proizvodnju nameštaja*, a ova proizvodnja je u proteklih dvadesetak godina doživela najveći pad. Nekad je u ovom delu firme radilo blizu sedam stotina ljudi, a nameštaj od punog masivnog drveta se izvezio širom Evrope. Vođeni tokovima na tržištu u SLAVONIJA DI pretežno proizvode furnir i parket, dok je proizvodnja nameštaja simbolično zadržana i verovatno će sa izlaskom iz krize postepeno doživeti ekspanziju. Trenutno u *Profitnom centru za proizvodnju nameštaja* radi manje od tridesetak radnika, a u preduzeću SLAVONIJA DI je ukupno zaposleno preko četiri stotine radnika. Spomenimo još da je *Profitni centar za tehničko održavanje* šesti organizacioni deo preduzeća SLAVONIJA DI osposobljen za kompletno tehničko održavanje i servisiranje ostalih delova preduzeća.

– Naša je proizvodna strategija okrenuta ka što višem stepenu finalizacije, razvijanju programa koji će se neposredno naći na tržišnoj proverbi i u direktnoj komunikaciji s najprobirljivijim željama kupaca. U tom pravcu idu i naši razvojni programi. Ponovo smo dobili potvrde našeg kvaliteta upravo kroz programe za opremanje škola i vrtića, a proširenjem ovih programa stvorili smo bazu za ponovni ulazak na zahtevno tržište opremanja objekata. Bogato iskustvo i savremeni tehnološki kapaciteti, nova razvojna filozofija i kvalitetna sirovina osnovni su preduslovi za novu razvojnu strategiju preduzeća SLAVONIJA DI iz Slavanskog Broda – kaže na kraju našeg razgovora gospodin Petar Uzun. ■

SLAVONIJA DI
Svetog Lovre 75 · 35000 Slavonski Brod, Hrvatska
e-mail: petar.uzun@slavonija-di.hr · www.slavonija-di.hr
tel. +385 (0) 35 213 103, 213 100 · fax. +385 (0) 35 213 113

CEHISA

BRYKO

- ODSECANJE NA TAČNU MERU SA DVE TESTERE
- GORNJA I DONJA OBRADA IVICA SA DVA MOTORA R2



CENA
8990+ PDV

NOVO!

CEHISA
COPMACT 8.2

- ODSECANJE NA TAČNU MERU SA DVE TESTERE
- GORNJA I DONJA OBRADA IVICA SA DVA MOTORA R2
- OBRADA UGLOVA SA JEDNIM MOTOROM
- CIKLING-GREBAČI RADIJUSNI R=2, R=3
- CIKLING-GREBAČI RAVNI
- ČETKE POLIRKE



SVP-420 VERTIKALNI FORMATIZER
SA ODVOJENIM MOTOROM ZA PREDREZAC

Putsch-Meniconi

SVP 420 MANUAL



Set opreme Wood-Mizer-a *za izgradnju*

Wood-Mizer je poznati proizvođač opreme za obradu drveta. Ova kompanija posluje od 1982. godine i ima tri postrojenja u SAD-u, jedno u Poljskoj, kao i predstavništvo Wood-Mizer Balkan u Kikindi u Srbiji.

Najpopularniji proizvod Wood-Mizer-a je brenta koja seče drvo uskim sečivima. Brente se lako prenose sa jednog mesta na drugo i pripremaju za upotrebu, pouzdane su i jednostavne za rukovanje. Zahvaljujući uskom sečivu debljina reza je samo 2 mm. Brenta Wood-Mizer od trupca proizvodi više drvene građe, a manje piljevine u poređenju sa tradicionalnom testerom čija je debljina reza 6-8 mm.

Na primer, brenta Wood-Mizer LT15 razvijena je specijalno za male firme i poljoprivrednike. Postolje brente se sastoji od nekoliko odeljaka; stoga testera može seći trupce bilo koje dužine. Trupac se stavlja na postolje pomoću kosih kuka, a zatim učvršćuje sponom i operator pali motor koji rotira sečivo na točkovima. Glavni motor se može odabrati među sledećim kategorijama: električni od 7,5 kW, benzinski od 16 HP ili dizel od 10 HP. Operator pomera glavu za sečenje duž trupca i svakim prolazom pravi jednu dasku. Da se rad operatora poboljša testera LT15 ima podešivač – a to je elektronski uređaj koji automatski prilagođava glavu za sečenje, a sve što operator mora da uradi jeste da unese debljinu daske. Pomeranje glave za sečenje je ručno ili električno.

Na ovaj način jeftina brenta Wood-Mizer-a LT15 može biti osnova privatne proizvodnje tesane drvene građe.



Ne tako velika investicija u trakastu testeru i modelarsku testeru - i možete pokrenuti novi posao ili proširiti postojeći u oblasti izgradnje drvenih kuća.



Wood-Mizer pravi korak napred i u junu 2010. godine kompanija je lansirala dodatnu opremu za izgradnju drvenih kuća. Nova modelarska testera MP100 predstavlja modelarski mehanizam koji se postavlja na postolje standardne testere LT15. Obrada trupca se odvija pomoću osovine sa četiri noža koju pokreće električni motor od 4 kW. Wood-Mizer oprema testeru pravim profilisanim noževima za proizvodnju glatkih površina za lako spajanje dasaka. Zamena noževa je jednostavan postupak i korisnici mogu da koriste oblikovane noževe za proizvodnju greda, stubova i drugih oblikovanih drvenih proizvoda za izgradnju drvenih kuća.

Oni koji već imaju brente LT15 (oko 6000 korisnika u Evropi) mogu samo da kupe glavu za modelovanje MP100 i instaliraju je na po-

Wood-Mizer
— from forest to final form —

Wood-Mizer Balkan d.o.o.
Svetosavska GA 3/3, P. fah 25, 23300 Kikinda
tel. +381 (0)230 25 754, 23 567, tel/fax. +381 (0)230 402 050
GSM. +381 (063) 568 658, +381 (063) 108 21 33, +381 (063) 513 005
office@woodmizer.co.rs, www.woodmizer.co.rs



drvenih kuća



stojeće postolje. U tom slučaju Wood-Mizer preporučuje i kupovinu dodatnog segmenta postolja koji omogućuje istovremeno instaliranje glave za sečenje LT15 i glave MP100 na isto postolje. Trupac se postavlja na postolje, pretvara u dasku pomoću glave LT15, a nakon toga se glava za sečenje uvlači u kraj postolja, a glava za oblikovanje MP100 otpočinje svoj posao. To eliminiše gubljenje vremena i šteti rad neophodan za postavljanje daske.

Novi modelar Wood-Mizer-a širi sferu aktivnosti malih firmi koje sad imaju mogućnost da prošire spektar dodate vrednosti proizvoda drvene građe ili čak i da prodru u nove niše tržišta za izgradnju drvenih kuća, uz neznatno investiranje u kupovinu opreme. ■

jul 2010.

→ **Drvene konstrukcije u arhitekturi i građevinarstvu**

→ **LKV**
Laki Krovni Vezači

→ **LLD**
Lepljeno Lamelirano Drvo

→ **Industrijski i poljoprivredni objekti**
magacini, proizvodne hale, paletna skladišta, štale, senici...

→ **Sportski LKV objekti**
montažne "balon" hale i nadstrešnice

→ **Mansardni i lučni krovovi**
javni objekti, stambene zgrade, kuće...

→ **Proizvodnja čeličnog pocinkovanog bojenog trapeznog lima**
LKV PRIME®

→ Horizontalni i vertikalni **OLUCI**
sa svim pratećim priborom

→ Krovni i fasadni **PANELI**

→ Antikondenzacijska **FOLIJA**

→ **VIJCI** i ostala prateća oprema

LKV CENTAR

Ugrinovačka 270p, Dobanovci, Beograd
tel./fax: 011/ 8468 090, 8468 096
e-mail: office@lkvcentar.com

www.lkvcentar.com www.limovi.com www.sport-hala.com

2010

ambienta

37. međunarodni sajam
namještaja,
unutarnjeg uređenja
i prateće industrije

13.- 17. 10. 2010.



Prijave i informacije:

Zagrebački velesajam, AMBIENTA,
Avenija Dubrovnik 15, 10020 Zagreb
tel: +3851 6503 259, 6503 396, 6503 666, 6503 131
fax: +385 1 6550 614; e-mail: ambienta@zv.hr

Suradnik ZV-a u SRBIJI

IMO d.o.o.
dipl. ecc. Mirko Vincetić, direktor
gđa Dragica Šešić
Stevana Markovića 8
11080 Beograd (Zemun)
Tel: +381 11 2106 404, 3076 640
Fax: +381 11 3162 906
Mobitel: +381 63 274 871
E-mail: imo@eunet.rs

Zagrebački
Velesajam

www.zv.hr/ambienta



Uspešno se bavimo preradom bukovog drveta i svrstavamo se u vodeće izvoznike.

U poslednjih nekoliko godina smo se opredelili da snabdevamo industrije stepeništa i nameštaja sa poluproizvodima i tako im olakšamo tok proizvodnje a ujedno stvaramo dugoročne partnerske odnose.

Ono što trenutno izdvajamo iz ponude su fingerjoint ploče (masivne, dužinsko-širinski lepljene ploče) u bukvi u dva kvaliteta, sečene po merama koje kupac želi.

Debljine su 18-45mm, a formati po želji.

Za sva pitanja stojimo Vam na raspolaganju.



**Konstrutek garantuje
dolazak gotovo
30 hiljada posetilaca,
a svi oni imaju veoma jake
profesionalne profile**

www.construtec.ifema.es

Građevinska izložba, Konstrutek, odigraće se u okviru plana internacionalizacije za sektore građevinskog materijala koji sprovodi Španski institut za inostranu trgovinu (ICEX), a promoviraju CEPCE- Španska konfederacija asocijacija proizvođača građevinskog materijala. Oko 300 kupaca iz celog sveta će prisustvovati 11. po redu izložbi koja će se održati od 5. do 8. oktobra 2010. godine u Feria de Madrid. Ovih 300 kupaca jesu profesionalci odabrani među tržištima od najvećeg značaja, poput Brazila, Istočne Evrope, Severne Afrike i Ujedinjenih Arapskih Emirata, između ostalih. Ova inicijativa će omogućiti kompanijama koje izlažu na sajmu da steknu pristup novim poslovnim prilikama i ojačaju njihovo internacionalno širenje. Plan internacionalizacije za sektore građevinskih materijala je zacrtao tri cilja: promociju atraktivne palete španskih proizvoda na inostranom tržištu, jačanje izvoza iz ovih sektora u Španiju i poboljšanje ugleda španske industrije među vodećim stručnjacima u ovom polju. Interteritorijalni savet za internacionalizaciju uključuje sektore od građevinskih materijala u pravom smislu reči do električnog materijala, a da i ne spominjemo vrata, prozore i druge drvene proizvode, opremu za kupatila, izolacione materijale, protivpožarnu opremu, građevinsku mašineriju i vozila, alate za rad i slično.

Možda je ovaj skup prilika i za naše privrednike.



Vodeći sajam građevinarstva na evropskom tržištu

Intervju sa Anhelom Kepedom Makedom, menadžerom Puertas San Rafaela, kompanije koja će izlagati na sajmu Konstruteku 2010. godine

Molim Vas, opišite nam kratko svoju kompaniju.

PUERTAS SAN RAFAEL je kompanija koja ima ključnu ulogu u okviru renovacionog tržišta koje se odnosi na unutrašnja vrata. Njena filozofija se zasniva na vrednostima kakve su inovacija i usluga po meri, i na špansko tržište donosi najširu paletu proizvoda. Mi smo tim sa jasnim pozivom da služimo svojim klijentima, i imamo u timu 210 profesionalaca. Ulažemo mnogo strasti u naš rad i obraćamo pažnju na svaki detalj, a nudimo i različita rešenja koja su prilagođena svakom ukusu i potrebi, zasnovana na inovativnim dizajnima i najboljoj završnoj obradi.

Iz kog razloga učestvujete na Konstruteku?

Želimo da primenimo našu filozofiju održavanja bliskih odnosa sa našim mušterijama i klijentima, a Konstrutek, kao ključna tačka u građevinskoj industriji na nacionalnom i internacionalnom nivou, omogućuje idealni izlog na kojem težimo ka svojim svakodnevnim ciljevima. Našoj kompaniji sajam pruža izvanrednu priliku kojom ćemo nastaviti da uspostavljamo kontakte sa pripadnicima ove industrije, profesionalcima sa kojima možemo razmeniti i podeliti ideje.

Kojim ćete glavnim ciljevima težiti tokom vašeg boravka na sajmu?

U kompaniji PUERTAS SAN RAFAEL težimo da nastavimo posao koji smo započeli na sajmu 2004. godine, koji nam je omogućio da osvojimo nagradu za dizajn štanda na Konstruteku 2006. Po tom pi-

tanju, ka cilju ćemo ići u dva pravca: težimo da na sajmu obezbedimo ključni sastanak distributerima, arhitektama, dekoraterima i drugim profesionalcima iz ove struke, predstavljajući nove arhitektonske trendove zasnovane na dizajnu vrata koja su jednostavna, balansirana i održiva, a u isto vreme imamo u cilju i da razmenimo nova rešenja, pomažući time poboljšanje životnog stila potrošača po pitanju zdravlja, dobrobiti i većeg osećaja sigurnosti, a sve to kroz vrata koja proizvodimo i kojima snabdevamo tržište.

Šta Vi smatrate najpozitivnijim aspektima ove izložbe?

Konstrutek je poseban događaj za PUERTAS SAN RAFAEL, imajući u vidu da je većina naših mušterija i klijenata iz Španije i sajam nam pruža idealno mesto za susret sa njima. Šta više, sajam garantuje dolazak skoro 30 000 posetilaca, a svi oni imaju veoma jake i raznolike profesionalne profile. Kako god, svi posetioci imaju jednu zajedničku odliku: svi traže nešto drugačije što će im pomoći u njihovom svakodnevnom životu i radu, a tu nastupa PUERTAS SAN RAFAEL.

Kako izložba poput Konstruteka može pomoći marketinškim strategijama Vaše kompanije?

U firmi PUERTAS SAN RAFAEL smo izuzetno zadovoljni sajmom Konstrutek, posebno zahvaljujući razvoju koji je rezultirao nakon nedavnih izdanja po tom pitanju. Verujemo da su mere koje se preduzimaju kako bi se privukao veći broj posetilaca na sajmu, putem

Španskog instituta za inostranu trgovinu (ICEX) i specijalizovanih magazina izuzetno pozitivne. Pored toga, svaka mera koja nam pomogne da promoviramo San Rafael kroz konferencije, događaje, organizaciju dodela nagrada, i tako dalje, u okvirima ove izložbe, veoma je povoljna po našem mišljenju.

Smatrate li da je postrojenje Feria de Madrid i sam glavni grad Španije pogodan za sajam koji poseduje karakteristike događaja kakav je Konstrutek?

Jasno da je odgovor na ovo pitanje potvrđen iz mnogo razloga. Zahvaljujući veličini, potražnji i geografskoj lokaciji Madrid služi kao ključni model širom Španije u odnosu na sve aspekte po pitanju izgradnje. Što se tiče postrojenja Feira de Madrid, izložbeni prostor se poslednjih godina pokazao kao savršeno opremljen za organizovanje događaja ovog tipa, kao i izuzetno dobro povezan. Ukratko, Konstrutek je sebi obezbedio mesto među vodećim građevinskim izložbama na evropskom tržištu.

Kako biste ocenili IFEMA po kapacitetu kao telo koje organizuje izložbu?

Naše mišljenje je veoma povoljno, zahvaljujući kvalitetnom radu koji IFEMA sprovodi po pitanju organizovanja aktivnosti za razne sektore. Na kraju krajeva, IFEMA je ključni faktor podrške koji garantuje naše uspešne rezultate. Verujem da će ovaj sajam biti prilika za proizvođače iz više evropskih zemalja, posebno kada je u pitanju građevinska stolarija. ■

INTERHOLZ je ovlašćeni distributer firme Cora Domenico S.p.a. Nudimo Vam kompletan asortiman furnira zvanog Engineered Wood (novi furnirski proizvod visoke tehnološke vrednosti) od preko 50 različitih vrsta drveta. Brza isporuka.



Takođe nudimo širok asortiman suve rezane grade i elemenata od sledećih vrsta drveta: bukva, hrast, jasen, orah, trešnja, lipa, bor, smreka, jela, kao i egzote po izboru.

Uvoz i prodaja svih vrsta egzotičnog drveta

U sastavu firme je kooperantska stolarska radionica u kojoj možemo da obrađujemo i sklapamo gotove proizvode po želji kupca.



Usluge konsaltinga za FSC i CoC sertifikaciju

INTERHOLZ

tel: +381 11 3322-460
tel/fax: +381 11 3322-182

www.metal-flex.com · e-mail: office@metal-flex.com

METAL-FLEX

NOVA PAZOVA
INDUSTRIJSKA ZONA BB
022/323-720
022/323-155
022/323-283
Maloprodaja
022/323-348



PROIZVODNI PROGRAM:

- mašinski vijci
- vijci za drvo
- torban vijci
- vijci za lim
- zakovice
- hladno kovani delovi po posebnom zahtevu



**NOVO
U NAŠEM
PROGRAMU!**



VULF

SUBOTICA
Masarikova 60
tel. 024/ 553 -194



ALATI ZA OBRADU DRVETA

PROIZVODNI PROGRAM:

burgije
nadstolna glodala
hobi glodala (za ručni frezer)
glodala za stolnu glodalicu
garniture za parket, brodski pod i lamperiju
garniture za građevinsku stolariju (prozori i vrata)
testere
abrihter noževi
alati sa izmenjivim pločicama
dijamantski alati
oštrenje dijamantskog alata
ostali alati po narudžbi



PROIZVODNJA I PRODAJA TRAČNIH TESTERA



www.petervari.rs, e-mail: office@petervari.rs

S.M.R. Petervari

USLUGE:

- Varenje
- Peglanje
- Oštrenje
- Štaufovanje
- Stelitiranje
- Kaljenje zuba

24430 Ada, Obilićeva 20
tel. 024 852-066
fax. 024-851-292
mob. 063-7764-717



Stelitiranje vršimo CNC tehnologijom
na Vollmer mašinama
*Fotografije snimljene u našim prostorijama

Drveni prozor

kroz prošlost, sadašnjost i u budućnosti

U organizaciji poznatog nemačkog proizvođača opreme za obradu drveta, firme MICHAEL WEINIG AG i zastupnika ove firme na našem tržištu, preduzeća MW GROUP iz Kruševca, u prostorijama hotela Orašac u Beogradu, 24. juna ove godine, održano je predavanje na temu *Savremena proizvodnja drvenog prozora*.

O drvenim prozorima kroz prošlost, sadašnjost i u budućnosti govorio je gospodin Reinhard Fertely, stručnjak koji se u firmi WEINIG prozorima bavi više od tri decenije.

Cilj ovog predavanja, edukativnog informativnog karaktera, bio je da se prisutnim proizvođačima drvene i drvo aluminijumske stolarije, kroz posmatranje određenog vre-

menškog razdoblja, ukaže na faktore koji su uticali i koji će bitno uticati na dalji razvoj ovog proizvoda, kao i da se ukaže na način kako se prilagoditi novonastalim zahtevima.

Između ostalog bilo je reči o tome kako su se smenjivali propisi o uštedi energije, što je dovelo i što će i dalje dovesti do izmene konstrukcije prozora. Analizirano je kojim intenzitetom će se to ubuduće dešavati, posebno ako se ima u vidu da je još za prošlu, 2009. godinu u zemljama EU predviđena ušteda energije od 30%, a to će važiti i za period do 2012. godine. Sigurno da ova norma ubuduće može biti samo pooštrena.

Kroz analizu razvoja prozorskih sistema, gospodin Fertely je dao kratak osvrt i na karakteristike ugradnih materijala, posebno lameliranog drveta, stakla i drugih.



Vesna Spahn i Reinhard Fertely - predavanje o tehnologiji proizvodnje prozora

ZAMENOM STOLARIJE DO UŠTEDE ENERGIJE

Za prozore kažu da su oči kuće i da najviše utiču na njen izgled. Prateći tehnološke procese proizvodnje građevinske stolarije, a posebno prozora, kao i tokove na tržištu, o građevinskoj stolariji i prozorima su naši stručnjaci i saradnici više puta pisali u časopisu *DRVOTEHNIKA*. Sa ciljem da našu javnost upozna sa problemima vezanim za prozore i uštedu energije, časopis *DRVOTEHNIKA* je podržao predloge da se ugradnja i zamena fasadne stolarije u našoj zemlji uvrsti u paket mera Vlade RS za ublažavanje negativnih efekata svetske ekonomske krize. Stručnjaci su izračunali da bi zamena nedovoljno kvalitetnih prozora na stambenim objektima mogla rezultirati uštedom približno 6% potrošene energije na nacionalnom nivou.



Detalj sa predavanja o tehnologiji proizvodnje prozora u Hotelu Orašac u Beogradu

Sve te činjenice pred proizvođače građevinske stolarije postavljaju vrlo jednostavna pitanja: gde su danas sa kvalitetom svog proizvoda, kako isti mogu poboljšati da bi sa što jačim argumentima mogli istupiti pred sve zahtevnije tržište... Ukoliko sadašnja organizacija proizvodnog procesa još zadovoljava, kako sutra biti u mogućnosti odgovoriti na svaki postavljeni zahtev, sa minimalnim troškovima,

brzo, sa vrhunskim kvalitetom, koji treba da prati i adekvatna, konkurentna cena.

Upravo imajući u vidu napred navedeno, predstavljena su različita proizvodno-tehnološka rešenja firme WEINIG sa kratkim prikazom karakteristika kao i prednosti koje uvođenje adekvatne opreme donosi, uz inteligentan način kombinovanja alata radi uštede vremena i novca.

Ovakav vid prezentacija praktika se i na druge teme iz oblasti prerade drveta, u cilju podizanja stepena informisanosti kao značajnog faktora u svim oblastima života. ■

Zastupnik za Srbiju i Crnu Goru:
MW-GROUP • Vesna Spahn • Čupićeva 1/1 • 37000 Kruševac
tel: 037 445 077 • fax: 037 445 070 • mob: 063 622 906
e-mail: mwgroup@nadlanu.com



Proizvodnja građevinske stolarije

Tradicija u kvalitetu

Preduzeće *TOPLICA DRVO* d.o.o. je jedan od vodećih proizvođača građevinske stolarije, enterijerske opreme i drugih proizvoda od drveta u Srbiji.

Višegodišnja tradicija, iskustvo i visok kvalitet potvrđen od strane nadležnih institucija za kontrolu kvaliteta u kombinaciji sa modernom tehnologijom, čine proizvode ovog preduzeća traženim širom Evrope.

Savremena oprema i visokostručni i iskusni kadrovi su garancija za proizvod najvišeg kvaliteta, što potvrđuju i atesti za svaki naš proizvod.

PROZORI - DRVO

Šta najviše utiče na izgled vaše kuće? Svakako - prozori. Lepi prozori su ukras kuće, kako spolja, tako i iznutra. Mi proizvodimo prozore od najkvalitetnijih vrsta drveta, različitih oblika i veličina, jednostavne i složene, zakošene i zalučene, sa podelama u krilu i bez njih. Savremena oprema za proizvodnju, efikasna tehnološka organizacija, kombinacija zanatskih veština i savremenih tehničkih dostignuća, kao i dugogodišnje iskustvo uspešnog preduzeća, obezbeđuju visok kvalitet naših drvenih prozora.

Sigurnost, zaštita od buke i štednja energije su zahtevi koje savremeni prozor mora da ispuni. Prozor treba da funkcioniše besprekorno i da bude trajan. Svaki naš prozor je pažljivo proveren i kontrolisan, u svakoj fazi proizvodnje.

Drvo, naša osnovna sirovina, je proizvod prirode. Lopog je izgleda, dobrih osobina i dugo traje. Potrebno je još da se i mi, investitori, proizvođači, projektanti i graditelji, odnosimo prema drvetu kako ono to zaslužuje.

Visok kvalitet je uslov za dobru obradu drveta u besprekoran profil prozora. Obrađujemo samo probrane vrste drveta koje sami sušimo. Prirodne greške drveta isecamo, a zdrave lamele formiramo čvrstim zupčastim nastavcima. Slojevitim lepljenjem drvenih lamela dobijamo homogen profil postojanog oblika i dimenzija. Što je tvrđa vrsta drveta, to ono bolje podnosi vlagu i ultraljubičasto zračenje. Manje truli i tamni pa je bolja sirovina za prozore i spoljašnja vrata.

Naš standardni profil vrhunske klase za okvir i krilo je od drvenih lamela debljine 68 mm, potpuno je definisan i vrhunski obrađen, zaobljenje ivica je 3 mm. Podešen je za dvostruki preklop na kome dvostruka zaptivka po celom obimu obezbeđuje kvalitetnu zaštitu od uticaja kiše i vetra. Od novih profila debljine 78 mm izrađujemo kvalitetniji, stabilniji prozor sa poboljšanom termičkom i zvučnom zaštitom. Dvostruko većim zaoblje-



TOPLICA DRVO



njem profila po ivicama obezbeđujemo bolji kontinuitet zaštitnih premaza i eliminišemo slaba mesta na profilima.

Obradom obezbeđujemo da vidljiva struktura glatko obrađenog drveta stvara prirodnu i prijatnu atmosferu u unutrašnjim prostorima. Sa spoljašnje strane drvo mora da se posebno štiti i neguje. Optimalnu zaštitu od vremenskih uticaja postižemo višestrukom zaštitom izloženih površina, načelno u četiri osnovna ciklusa: na početku se duboko u drvo nanosi impregnacija koja ga štiti od vlage i gljiva. U premaz za grundiranje dodajemo pigmente otporne na svetlost i vremenske uticaje koji štite drvo od štetnog ultraljubičastog zračenja. Predbojenjem štitimo posebno izložene delove prozora i popunjavamo pore drvenih profila. Na kraju nanosimo boju, lazurni premaz ili pokrivni vodorazredivi lak koji zaokružuje zaštitu drvenog prozora. Za bojenje koristimo ekološke lakove i lazure i imamo u vidu sledeća pravila: ako primenjujemo lazurne premaze, najbolja zaštita se postiže srednje tamnim tonovima. Pokrivne boje svetlih i srednjih tonova su dvostruko trajnije od lazura. Pokrivne boje tamnih tonova ubrzavaju zagrevanje i propadanja drveta. Za crne i tamno sive tonove boje, ne dajemo garancije za prozore.

Intervali nege i obnove zaštitnih premaza kojima ćete višestruko produžiti trajnost vaših prozora, zavise od vrste drveta, izloženosti prozora vremenskim uticajima i od debljine i vrste premaza.

Na spoju donje strane okvira i krila prozora postavljamo zaštitni aluminijski profil koji sprečava prodor kiše kroz spojnicu i obezbeđuje oticanje viška vode koja se sliva niz prozor.

Štednja energije je opšte prihvaćen princip izgradnje i sanacije objekata, uređuje se propisima, a na vašim i našim prozorima pokazuje svoje prave vrednosti. Zapamtite: najbolji i najefikasniji solarni uređaj je dobro postavljen, vešto smišljen i kvalitetno izrađen i ugrađen prozor. Tako je bilo od pamtiveka. Prostudirani do poslednjeg detalja, prilagođeni konkretnim uslovima na vašoj kući, zastakljeni po najsavremenijim tehnološkim rešenjima, naši prozori obezbeđuju da sunce uđe u vaš dom. Termički dobar prozor gubi malo toplote ka spolja, a propušta potrebnu sunčevu energiju unutra. Za proračun koristimo dva pojma: toplotni gubitak kroz prozor (U), i toplotni dobitak od sunca kroz prozor (g), pažljivim konstruisanjem i kvalitetnom izradom, postižemo da U bude što manje, a g što veće. Pravi račun dobijate na kraju grejne sezone. Termo-izolaciono niskoemisiono staklo je naš standard, a ispunimo i sve vaše dodatne potrebe i zahteve.

Formirane sklopove izolacionog stakla za prozore nabavljamo od pouzdanih i tehnički opremljenih prerađivača. U potpunosti pratimo sve inovacije u pripremi prozorskog stakla i nudimo vam optimalna rešenja: standardni termo-izolacioni paket sa niskoemisionim staklom, poboljšani termo-izolacioni paket punjen inertnim gasom ili termo-izolacioni paket za zaštitu od pregrevanja sa reflektujućim slojem, paket sa sigurnosnim staklom itd.

Po vašoj želji, poseban izgled prozora i njihov individualni karakter postižemo podelom krila ukrasnim lajsnama, uz najrazličitije mogućnosti oblikovanja i podela. Prema vašim željama, uz proveru racionalnosti i ekonomičnosti mogućih tehničkih rešenja, lajsnama se staklo potpuno deli ili su one postavljene ispred i iza stakla, kao i u prostor između stakala u termo-izolacionom paketu.

Način otvaranja prozora se određuje prema nameni i organizaciji prostorija, njihovoj veličini i vašim potrebama, kao i prema veličini i podeli samih prozora. Naša tehnička služba vam je uvek na raspolaganju za optimalan izbor. Standardni načini otvaranja su: okretni, nagibni i okretno-nagibni, a sve više i klizni. U kombinacijama višedelnih prozora ekonomična su fiksna zastakljenja u okviru.

Pored standardnih veličina i načina otvaranja prozora i balkonskih vrata, na raspolaganju su vam i novi elementi stolarije koji će potpuno otvoriti vaše prostore za boravak prema baštama ili terasama. Klizna ili sklopiva balkonska vrata stvaraju poseban ambijent, a štede prostor i ne remete njegovu funkcionalnost.

Vrhunski kvalitet, stabilnost i funkcionalnost prozora u svim vremenskim uslovima postižemo saradnjom sa renomiranim svetskim proizvođačima okova. Dizajn i izbor boja okova će uvek odgovarati vašim potrebama i željama prema odabranim enterijerskim rešenjima.



Efikasnu zaštitu od spoljašnjih uticaja ostvarujemo i različitim dopunskim sistemima i specijalnom opremom po posebnom programu. Južnu stranu kuće zaštitite od preteranog osunčanja, ostale delove od radoznalih pogleda. Brinite o ugodnoj klimi u celoj kući. Na raspolaganju su vam roletne, od lamela različitih boja i osnovnih materijala, zatim, žaluzine, spoljašnje ili unutrašnje, kao i kapci, grilje i markize... I sve se slaže, kao saliveno.

Higijenski razlozi zahtevaju da se, upravo zbog sve boljeg zaptivanja prozora, osigura potrebna ventilacija unutrašnjih prostora. Osim najefikasnijeg načina, potpunog kratkotrajnog otvaranja celog krila, čemu prozor i služi, na raspolaganju su Vam i dodatni elementi za tihu ventilaciju, kao i specijalni sigurnosni okovi za ventilaciono pomeranje krila.

Nemojte da dozvolite da vam insekti upropaste leto. Zaštitne rolo mreže su jednostavno i efikasno rešenje, njihove kutije i vođice su skladno uklopljene u izgled i prilagođene su funkcijama prozora.

Buka remeti život i škodi zdravlju. Izvori buke su sve jači i sve prisutniji. Izborom konstrukcije, zaptivki i odgovarajućeg zastakljenja prozora, smanjićete uticaj spoljašnje buke kroz prozore i do 60 %.

Zaštitite vašu kuću i imovinu od neželjenih gostiju. Provalnik uvek bira najbrži put za nasilni ulazak, po pravilu, to su balkonska vrata ili nisko postavljen prozor na zaklonjenoj fasadi. Na vaš zahtev, ugrađujemo specijalno ojačane okove, dodatna osiguranja i sigurnosna stakla koji su, uz elektronsku opremu i signalizaciju, najbolja zaštita.

Naši kvalifikovani i obučeni monterići će pažljivo, stručno i za kratko vreme ugraditi svaki prozor na vašoj kući ili stanu, na novogradnji ili u prostorijama koje koristite. Ovaj važan i osetljiv deo posla nikada ne prepuštamo drugima. Nudimo i specijalna rešenja za zamenu stolarije bez građevinskih intervencija u otvoru. Brzo, čisto i kvalitetno.

Održavanje prozora podrazumeva redovne preglede i postupke čišćenja i pranja svih profila mekim sušerom i neutralnim sredstvom, nekoliko puta godišnje; proveru funkcionisanja otvora za odvod vode kroz aluminijumske profile; vizuelni pregled i korekcije svih zaptivnih profila, podmazivanje pomerljivih delova okova i pritezanje zavrtnjeva, jednom godišnje.

KUĆNA VRATA

Kućna vrata su mnogo više od običnog prolaza, ona su pozdrav dobrodošlice i za goste i za domaće. Sa posebnom pažnjom i angažovanjem, između mnogobrojnih izuzetno kvalitetnih kućnih vrata, izaberite upravo ona koja će najbolje predstavljati vaš odnos prema sopstvenj kući, vaš način života, vaš odnos prema okolini i gostima, kao i važan simbol u izgledu vaše kuće. Uz elegantna klasična vrata, nudimo i modele za moderno arhitektonsko oblikovanje.

Važnu ulogu imaju i specifični funkcionalni aspekti koje morate uvek imati u vidu. Idealna vrata obezbeđuju sigurnost i zaustavljaju neželjene poglede. Pri tom treba da propuste dovoljno svetlosti i da ulazni prostor vizuelno otvore ka spolja i ka unutra, a da zaštite od hladnoće, buke i promaje, kao i od pregrevanja na suncu. Zato mi ne nudimo serijske proizvode, već izrađujemo kućna vrata prema različitim osnovnim modelima. Tako možete da, između različitih varijanti tipova, vrsta drveta, oblika, boja, stakla i okova, odaberete idealna vrata prema svojim potrebama i željama, unikat od serijskih elemenata.

Svi odabrani materijali su vrhunskog kvaliteta, obrađeni u najboljoj zanatskoj tradiciji na najsavremenijim mašinama. Zato ćete dugo godina uživati u njihovoj lepoti i skladnosti. Vrata koja su prikazana su samo izbor različitih modela. Ona su samo podsticaj za vaše ideje koje će vam pomoći da, uz savete naših stručnjaka, dođete do pravih rešenja i vrata koja ćemo vam napraviti po tačnim merama i ugraditi kada za to dođe vreme.

Priroda već hiljadama godina u svom programu ima najrazličitije vrste drveta. Drvo, kao prirodni materijal, zrači toplotom i prijatnošću što ne postiže ni jedan drugi. Za naša kućna vrata pažljivo biramo najbolje i najtrajnije vrste, obrađujemo ih i štitimo tako da postanu otporne na sve vremenske uticaje i ostavljaju izvanredan vizuelni utisak.

Da bi u kuću ulazili samo pozvani gosti, za kućna vrata su odgovarajućim okovima obezbeđeni visok stepen sigurnosti od provala. Na vaš za-



TOPLICA DRVO



htev postizemo i vrhunske nivoe zaštite koji u potpunosti odgovaraju namenama prostora i vašim potrebama i posebnim željama. Sigurno je sigurno.

UNUTRAŠNJA VRATA

Unutrašnja vrata razdvajaju i povezuju prostore u vašoj kući, ona oblikuju i oplemenjuju prostor u kome živite. Vrata istovremeno spajaju i razdvajaju prostore, ona nude prolaz, ali i zaštitu. Za vas proizvodimo najkvalitetnija unutrašnja vrata od odabranih vrsta drveta i drvenih ploča, po najsavremenijim tehnologijama. Dizajn, oblik i boje vrata zavise od vaših odluka i naših tehničkih rešenja.

Pri izboru vrata, vodimo računa o nameni, dimenzijama, položaju i organizaciji prostorija, rasporedu i veličinama potrebnih vrata, pravcu otvaranja vrata, rasporedu prirodnih i veštačkih izvora svetlosti, obradi okolnih površina zidova.

Dovratnike izrađujemo od masivnog drveta, od furniranih drvenih ploča i od bojenih i eloksiranih aluminijumskih profila. Profilaciju dovratnika usklađujemo sa uslovima u prostorijama i sa vašim estetskim i funkcionalnim zahtevima. Na raspolaganju su vam katalogi varijantnih rešenja za osnovne tipove vrata, a ostalo je ispunjenje vaših potreba i želja. Precizna provera i priprema otvora za ugradnju, a zatim i pravilna ugradnja dovratnika koju će obaviti naši stručni i obučeni monter, su uslov da vrata besprekorno i trajno funkcionišu.

Ravna krila vrata proizvodimo savremenim industrijskim postupcima. U okvir krila od drvenog masiva liščara i četinar, postavljamo standardne ispuna od kartonskog saća, od mekih i ošupljenih iverica, a za obloge koristimo medijapan ploče odgovarajućih debljina.

Naša paleta unutrašnjih vrata od drvenih masiva predstavlja vrhunsku ponudu iz našeg asortimana građevinske stolarije. Masivi su od plemenitih vrsta drveta, odabrani sa najvećom pažnjom i veštinom. Adekvatne vizuelne kvalitete postizemo i formiranjem profila od drvenih lamela i njihovom završnom obradom plemenitim furnirima po sopstvenim rešenjima i primenom najsavremenijih tehnologija obrade. Kvalitetnom završnom obradom potpuno ističemo prirodnu boju i teksturu drveta.

Izbor furnira, način završne obrade, izbor zaštitnih premaza i lakova, kao i tehnološki postupci njihove primene su odgovor na vaše zahteve, ali i naša potreba da proizvodi za vas budu vrhunski, lepi i kvalitetni, trajni i funkcionalni.

Koristimo samo proverene sisteme premaza koji se nanose na površine elemenata vrata, po određenom redosledu i po tačno utvrđenim postupcima. Primenjeni materijali su međusobno usklađeni. U savremenim i sigurnim, ekološki pouzdanim komorama, koristimo pouzdane alate i vrhunsku opremu.

U krila, kao i u nadsvetla unutrašnjih vrata, ugrađujemo stakla tako da su estetski izgled krila, okvira i samog stakla, kao i funkcionalni zahtevi, od presudnog značaja. Neograničen je izbor obrada providnih, mat i ornament stakala, njihovih boja i načina ugrađivanja.

Za vrata koristimo okove renomiranih svetskih proizvođača i obezbeđujemo besprekorno funkcionisanje okova i vrata i sigurnost od provala, a oblik i izgled okova usklađujemo sa ukupnim izgledom vrata tako da odgovaraju vašim potrebama i željama. U preklope dovratnika sa krilima postavljamo kvalitetne zaptivke za uredno i nečujno naleganje krila i stvaranje potrebne zvučne izolacije.

Na vaš zahtev izradićemo drvena ulazna vrata za stan ili hotelsku sobu sa posebnim okovom za pojačanu zaštitu od provala, sa zvučnom zaštitom prema propisima i sa otpornošću od požaru u periodu od 30 minuta. Svojim izgledom, dopadljivim detaljima i perfektnom obradom ona se ne razlikuju od ostalih unutrašnjih vrata iz naše ponude.



11000 BEOGRAD - VISOKOG STEVANA 43 a

Tel/fax: +381 11 3282 192, 2634 264, 2186 488 · e-mail: office@toplicadrvo.com

PROIZVODNJA: 37240 TRSTENIK, Dr MILUNOVIĆA 40

Tel/fax: +381 37 716 209, 711 569 · e-mail: toplicadrvo@ecomax.co.rs

WWW.TOPLICADRVO.COM

DOBRODOŠLI U BUDUĆNOST!

**Bacite ključeve!
Otvarajte vrata OTISKOM PRSTA!**

DANLOCK DOO Beograd

Fingerprint Technology



BIRKEGÅRDEN A/S

Mi smo zastupnici kompanije Birkegaarden A/S iz Danske, vodećeg evropskog proizvođača i dobavljača na polju brendiranih biometrijskih i elektronskih sistema zaključavanja za sve vrste vrata, za kuće i poslovne prostore.

Investicija u naš sistem zaključavanja je investicija u budućnost, jer donosi:

- visoku sigurnost
- laku upotrebu
- potpun spokoj
- ultramoderan dizajn
- biometrijsko otključavanje bez ključeva

Naši proizvodi imaju podršku i servis koju klijenti sa pravom očekuju.

DANLOCK DOO
Novi Beograd
Goce Delčeva 44, II sprat

**011-269-6021
064-634-2580**



Brave na otisak prsta



Alarmni sistemi



Brave sa PIN kodom

Naše brave su kompatibilne sa našim alarmnim sistemom



danlock.beograd@gmail.com



Proizvodimo i montiramo

- nameštaj za opremanje stambenih objekata: kuhinje, spavaće sobe, dečije sobe, kupatila, sobna vrata
- sve vrste kancelarijskog nameštaja
- opremanje apoteka i laboratorija
- opremanje svih drugih poslovnih i javnih objekata
- izrada frontova za nameštaj i uslužno lakiranje drveta
- projektovanje svih vrsta nameštaja, kao i konsultacije u realizaciji željenih formi i izgleda

11080 Zemun, Batajnički drum 6n, tel/fax: 011/316 42 51, 316 16 29, 219 76 32, 219 86 25
 estia.beograd@gmail.com, estia@eunet.co.rs, www.estia.co.rs



Poznati dobavljač lepkova za drvoprerađu, stolariju i proizvodnju nameštaja **DEPROM** doo Rača predstavlja standardnu i inovativnu ponudu lepkova i vezivnih sredstava vodećeg evropskog proizvođača **KLEIBERIT** iz Nemačke.

- lepkovi za drvo D2, D3, D4 i brzovezujući
- poliuretanski D4 i konstruktivni lepkovi
- kant - lepkovi u granulama i patronima za sve vrste mašina za kantovanje
- urea - lepkovi u prahu za fumiranje u vrućim presama
- lepkovi za oblaganje profila - topivi kao i
- disperzioni termoreaktivni za 3D lepljenje u vakuum i membranskim presama
- tapetarski lepkovi za sunder, meblo i drvo
- silikoni, PUR-pene, diht mase
- učvršćivači, razređivači, čistači, paste itd

Garantovani **KLEIBERIT** kvalitet, originalno pakovanje, brza i redovna dostava, stabilan lager i mogućnost kreditiranja kupaca, tehnička podrška uz optimalne preporuke, neke su od naših osobina koje nas izdvajaju kod odluke proizvođača za saradnju sa nama.

deprom@ptt.rs
t/f 034 752 202
063 88 53 453

Ovlašćeni zastupnik **KLEIBERIT-a**
DEPROM doo
Prodaja lepkova i vezivnih sredstava
Rača KG 34 210



WELHEM
BEOGRAD

FORMULA ČVRSTOG SPOJA



Proizvodi za podopolagačke radove:

- **Lepkovi za parket:** Jednokomponentni i dvokomponentni lepkovi za različite vrste parketa sa odgovarajućim podlogama. Lepkovi za specifične podloge. Mase za fugovanje. Lakovi za parket - vodena baza (osnovni i završni).

Lepkovi za itisone, PVC obloge i tepihe.

- **Samorazlivajući podovi:** Epoksidni samorazlivajući podovi za betonske površine u različitim nijansama, podloge i sl.

• **Proizvodi za molersko fasaderske radove:**

Visokopokrivne akrilne boje za unutrašnje zidove i fasadne površine. Fasadni akrilni malteri različitih granulacija u nijansama, podloge za boje i fasadne maltere.

WELHEM BEOGRAD

Nikole Grulovića 69d

11126 Beograd

e-mail: welhemco@gmail.com

tel. 011 288 4461

mob. 064 116 14 27

fax: 011 288 4398



Godišnja pretplata za časopis **DRVOTEHNIKA** iznosi 2.160 dinara.

Za inostranstvo 50 eura.

tel. 011 311 06 39, tel/fax. 011 213 95 84

www.drvotehnika.com, e-mail: drvotehnika@eunet.rs

MI IMAMO KLJUČ ZA VAŠU SIGURNOST

VRATA DOMAĆE PROIZVODNJE

- PO MERI, VELIKI IZBOR BOJA
- SA ITALIJANSKIM KASA BRAVAMA CISA ILI MOTTURA
- UGRADNJA PO SISTEMU KLJUČ U RUKE
- SERVIS 24 SATA
- GARANCIJA 3 GODINE



UVOZNA SIGURNOSNA VRATA

- PO EVROPSKOM STANDARDU
- SA CILINDAR ILI ITALIJANSKIM KASA BRAVAMA
- U BELOJ I BRAON BOJI

U PONUDI I:

- UNUTRASNJA VRATA
- PVC I ALU STOLARIJA

SIGURNOSNA BLINDIRANA VRATA



Block Lock Door

011/2168-341, 062/775-780

www.block-lock-door.rs

blocklockdoor@yahoo.com

TC ENJUB, blok 45, Novi Beograd, Jurija Gagarina 231/lok.169

Kompleti alata za drveni prozor,
prozor drvo-aluminijum
i vrata



Automatske
kanterice BI-MATIC

Vakuum prese
za furniranje
WISCHT

Horizontalni
formatizeri GRIGGIO

Viševretene
bušilice VITAP

Univerzalne
kanterice VITAP

mašine, alati i tehnologije za obradu drveta

xilia

Xilia d.o.o. - Beograd
tel. 011-219-8516, 011-219-0449
tel/fax. 011-192-233
mob. 063-213-549, 063-428-562
www.xilia.rs / info@xilia.rs

**tračne testere
i gateri**



UDDEHOLM



kružne testere za:
drvo, PVC
aluminijum

SERVIS

oštrjenje testera i alata za:
drvo, aluminijum, PVC

oštrjenje grafičkih
noževa do 2 m



BRATSTVO

mašine za obradu drveta i oštrilice

Kordun
1916

Kordun grupa doo
Beograd, Lazarevački drum 4
011/65 64 129
kordunalati@nadlanu.com
www.kordun.hr

HOFFMANN-SCHWALBE.DE

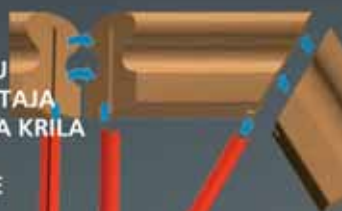
HOFFMANN

**SISTEM
HOFFMANN
LASTAVICE**

... ZA SAVRŠEN REZULTAT

HOFFMANN SISTEM ZA SPAJANJE JE SAVRŠENO
EFIKASAN I PRIMENLJIV KAKO ZA MALE
STOLARSKÉ RADIONICE, TAKO I ZA VELIKE
INDUSTRIJE. SA OVIM SISTEMOM SE
ELIMINIŠU SVI POTENCIJALNI PROBLEMI.
RASPON PRIMENE OVOG SISTEMA JE OGROMAN
I KREĆE SE OD DELIKATNIH SPOJEVA DO
KONSTRUKCIJA KROVOVA I FASADA. POSTIŽE
SE DO 70% BRŽE SPAJANJE U ODNOSU NA DRUGE SISTEME.

- SVE VRSTE SPOJEVA U
PROIZVODNJI NAMEŠTAJA
- PROZORSKA I VRATNA KRILA
- RUKOHVATI
- LUKOVI I REŠETKASTE
KONSTRUKCIJE
- FASADNE KONSTRUKCIJE



MAŠINSKA TEHNOLOGIJA

HOFFMANN NUDI VELIKU LEPEZU
MAŠINA ZA SASTAVE LASTAVIČIN REP,
OD RUČNIH STONIH MODELA DO
VELIKIH KOMPJUTERIZOVANIH
MAŠINA SA MNOGOSTRUKIM
KARAKTERISTIKAMA.



VAŠ
NAJBOLJI
SPOJ:

HOFFMANN

www.Hoffmann-Schwalbe.de

ZVANIČNI ZASTUPNIK I UVOZNIK:
FURNEX TRADING CO. LTD. D.O.O.
DUBROVAČKA 4, 11000 BEOGRAD, SRBIJA
Tel/fax. +381 /11/ 2639 014; 2639 716
www.furnextrading.com, e-mail: furnex@ikomline.net



SUŠARE ZA DRVO AUTOMATI ZA SUŠARE VLAGOMERI ZA DRVO I BETON

NIGOS
ELEKTRONIK • NIŠ

18000 Niš, Srbija
Borislava Nikolića - Serbože 12
Tel/Fax: +381(0)18 / 211-212, 217-468, 217-469
E-mail: office@nigos.rs, golub@nigos.rs
Internet: www.nigos.rs



Spačva parketi i furnir

Pozivamo investitore, izvođače radova i trgovine građevinskim materijalom da nas kontaktiraju u vezi novog partnerskog programa koji Spačva uvodi od jeseni 2006.



Kontakt:
Spačva d.d.
Duga ulica 181
Vinkovci - HR

Tel.: + 385 32 303 399
Fax: + 385 32 303 421

spacva@spacva.hr • www.spacva.hr



Topli dodir hrastovih šuma u vašem domu.

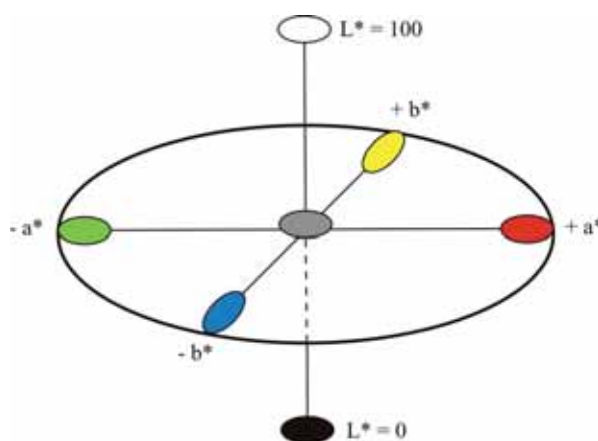
Boja termički modifikovanog

Termička modifikacija, kao ekološki postupak zaštite drveta, povećava njegovu biološku trajnost i dimenzionalnu stabilnost, a isto tako menja i boju drveta, u tamniju braon, čime je ovaj proizvod postao veoma cenjen na tržištu. S obzirom da je boja ponekad pokazatelj i kvaliteta drveta neophodno je poznavati njene kvantitativne karakteristike u cilju boljeg plasmana i korišćenja ovog proizvoda.

S obzirom na strukturu osnovnih organskih komponenata građe (celuloza, hemiceluloze i lignin), boja drveta ne bi trebalo da zavisi od vrste, budući da je struktura i učešće pojedinih organskih jedinjenja približno ista kod svih vrsta. Međutim, većina vrsta drveta je prepoznatljiva po drugačijoj boji, a faktori koji to uslovljavaju mogu biti prirodnog ili veštačkog karaktera.

Prirodni faktori su anatomska građa i hemijski sastav drveta. Npr. lakše vrste, tenziono drvo, rano drvo imaju svetliju, a teže vrste, kompresiono i kasno drvo imaju tamniju boju. Uticaj hemijskog sastava se može objasniti kroz npr. proces osržavanja kada svetliji deo drveta postaje tamniji usled stvaranja osržavajućih materija u lumenima i zidovima anatomske elementa drveta. Taj proces je evidentan kod svih jedričavih vrsta kod kojih se na poprečnom preseku razlikuju svetliji periferni deo beljike i tamniji unutrašnji koji predstavlja srčevinu (hrast, bagrem, brest, jasen, crni i beli bor, ariš i dr.). U veštačke faktore spadaju svi oni postupci koji se primenjuju zbog lakše obrade, poboljšanja svojstava ili bolje trajnosti drveta, pri čemu dolazi i do promene njegove prirodne boje. Tu spadaju npr. obrađivanje i vlaženje drveta, atmosferski uticaji, greške drveta, termička i hemijska modifikacija drveta.

Boja drveta se može ocenjivati subjektivno ili meriti numerički (kvantitativno). Kada kažemo subjektivno mislimo na prirodni osećaj koji posmatrač doživljava posmatrajući boju i upoređujući je sa nekom već viđenom. Kvantitativno merenje boje drveta se obavlja instrumentima koji se zovu kolorimetri i spektrofotometri. Na osnovu izmernih veličina, parametri boje se mogu izračunati i iskazati na različite načine: RGB, Lab, CIE $L^*a^*b^*$, LCh, Munsell ili nekom drugom sistemu. Jedan od najčešćih načina kvantitativnog iskazivanja boje kod drveta je pomoću CIE $L^*a^*b^*$ koordinatnog sistema (slika 1). U tom sistemu L^*



Slika 1. CIELab koordinatni sistem

predstavlja intenzitet boje (sjajnost ili svetlina), a koordinate a^* i b^* boju. Negativna vrednost koordinate a^* je zelena boja, a pozitivna crvena. Negativna vrednost b^* je plava, a pozitivna žuta. Za određivanje razlike u boji, nastale dejstvom nekog tretmana na drvo, koristi se parametar - ukupna promena boje ΔE .

Pri čemu je

$$\Delta E = \sqrt{(L_0 - L_t)^2 + (a_0 - a_t)^2 + (b_0 - b_t)^2}$$

gde L_0 , a_0 i b_0 predstavljaju vrednosti pre tretmana, a L_t , a_t i b_t posle tretmana.

U cilju smanjenja negativnih svojstava i povećanja biološke trajnosti drveta, poslednjih godina se razvija i promoviše termička modifikacija kao proces koji, bez korišćenja hemijskih sredstava, povećava trajnost drveta. Ovaj fizički metod, pored toga što je ekološki postupak zaštite drveta i povećava njegovu biološku trajnost, on poboljšava fizička svojstva, povećava dimenzionalnu stabilnost drveta, smanjuje njegovu higroskopnost i, samim

tim, čini ovo drvo ne zamenjivim u varijabilnim eksploatacionim uslovima. Ove njegove prednosti, se dopunjuju u promeni boje koja postaje znatno tamnija, čime ovaj proizvod postaje veoma cenjen na tržištu. Hrast kitnjak je, pored bukve, naša najvažnija lišćarska industrijska vrsta i bez obzira na dobra mehanička svojstva i dokazan kvalitet sve veća je potražnja za njegovom termičkom modifikacijom u cilju poboljšanja njegove otpornosti ali i zbog tražene braon boje. Pored razlike u boji srčevine, promena boje beljike, u toku termičkog tretmana, je isto tako interesantna s obzirom da se radi o manje vrednom delu hrastovog drveta i da se ovim tretmanom može povećati njena biološka trajnost. Na ovaj način se može znatno poboljšati iskorišćenje drveta, što ide u prilog činjenici da je sve manje kvalitetnog hrastovog drveta na našem tržištu. Ovde ćemo, ukratko, izneti neke od rezultata promene boje kod drveta hrasta kitnjaka izazvane termičkim tretmanom (slika 2 i 3). Određivanje parametara boje u CIELab sistemu je izvedeno u preduzeću Tarkett doo iz Bačke Palanke, a termička modifikaci-

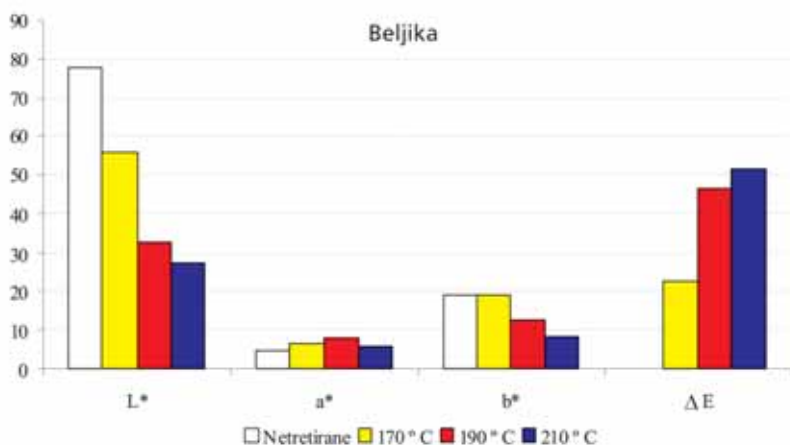
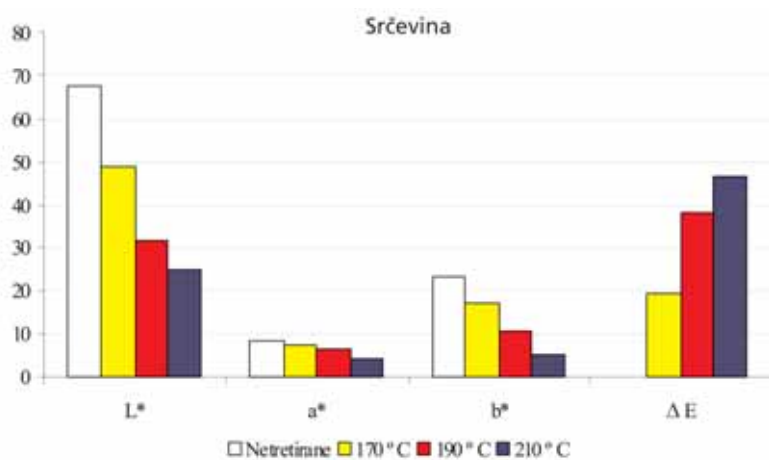
drveta

hrasta kitnjaka

PIŠU: mr Nebojša Todorović – Šumarski fakultet Beograd
dipl.ing. Bojan Gajić – Tarket doo Bačka Palanka



Slika 2. Levo su uzorci srčevine, a desno beljike hrasta kitnjaka. S leva na desno: netretirani uzorci, termički tretirani uzorci na 170°C, 190°C i 210°C u toku 4 h.



Promena CIE Lab koordinata i promena boje kod termički modifikovane srčevine i beljike hrasta kitnjaka

ja drveta u Laboratoriji za Svojstva drveta na Šumarskom fakultetu u Beogradu. Uzorci su termički modifikovani na temperaturama od 170° C, 190° C i 210° C u trajanju od 4 h.

Kao što vidimo na uporednim graficima svi parametri boje imaju pozitivne vrednosti. S bozirom na prirodnu boju hrasta kitnjaka, vrednost intenziteta boje (L) je veća kod beljike nego kod srčevine. Mada ovaj parametar opada sa porastom temperature kod oba dela drveta, razlika između srčevine i beljike se smanjuje i pri temperaturama od 190° C i 210° C dolazi do približavanja njihovih vrednosti. Vrednost parametra a* se smanjuje kod srčevine, sa porastom temperature, i nalazi se u zelenoj oblasti. Kod beljike je zabeležen suprotan trend do 190° C, a zatim blagi pad na 210° C i vrednosti ovog parametra su više raspoređene u crvenoj boji. Parametar b* se smanjuje sa porastom temperature i promene su približno iste kod oba dela drveta. Promena boje (ΔE) se značajno povećava od 170° C do 210° C. Ova promena je veća kod beljike nego kod srčevine, što je razumljivo s obzirom na svetliju boju netretirane beljike. Dobijene vrednosti promene boje (ΔE) termički modifikovanog drveta hrasta kitnjaka su veće od 10, što nam pokazuju da dejstvo visoke temperature dovodi do suštinske promene njegove prirodne boje. Prikazani kvantitativni podaci boje, termički modifikovanog drveta hrasta kitnjaka, mogu doprineti poboljšanju njegove primene i boljoj oceni njegovog kvaliteta. Ovo je važno i sa stanovišta analize i upotrebe beljike što može značajno povećati tržišnu vrednost ovog veoma traženog drveta. ■



Svi mi kojima je ovaj časopis namenjen, i koji se na ovaj ili onaj način bavimo drvetom, verujemo da je drvo bolji materijal od drugih. Da li zaista znamo da to potkrepimo činjenicama i dokažemo to i drugima?

Veliki povratak

PIŠE: mr Goran Milić, Šumarski fakultet, Beograd

Cilj ovog teksta je da iznese neke činjenice i razloge zbog kojih se drvo ponovo nametnulo kao dominantan materijal u svim zemljama Zapadne Evrope i gotovo svim bogatijim zemljama sveta. Ovo potvrđuje dugogodišnji rast produkcije proizvoda od drveta u svetu, a naročito rast učešća drveta u ukupno upotrebljenim materijalima. Grafik pokazuje učešće drveta kao materijala u građevinskim konstrukcijama tokom poslednjih tri stotine godina. Jasno se vidi snažan porast od sredine devedesetih godina koji traje i dalje. Sličan trend je prisutan i u ostalim oblastima gde se drvo koristi.

Kod nas je, međutim, situacija gotovo obrnuta. Nikakvo iznenađenje nije da vas prodavac prozora (često i iz naše struke) ubeđuje da je PVC daleko bolje rešenje od drveta iako prodaje i jedne i druge. Razlozi nisu u njegovom profitu, u velikom broju slučajeva on to zaista i misli. Ekonomski posmatrano, čak i u situacijama kada je drvo inicijalno skuplje istraživanja su pokazala da je ono u prednosti. Tako je studija rađena u Velikoj Britaniji pokazala da visokokvalitetni drveni prozori, iako skuplji u poređenju sa PVC prozorima iste specifikacije, jesu zapravo za 14% jeftiniji kada se u analizu uključe i vek trajanja, troškovi održavanja, uklanjanja i na kraju preostala vrednost. Ovome treba dodati da drveni prozori imaju manji uticaj na životnu sredinu po svim parametrima u odnosu na prozore od PVC ili aluminijuma, daju veliku mogućnost izbora dizajna i dezena, visoku termičku efikasnost, nemaju problem hladnog mosta, popravljivi su u slučaju oštećenja. Vrlo je slična situacija i kada se radi o podovima od drveta (u poređenju sa vinilom ili linoleumom) i nameštaju.

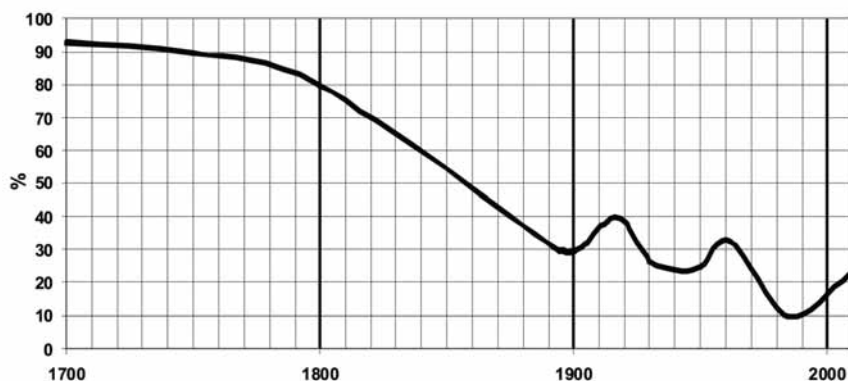
Kako smo došli do situacije da drvo nije dovoljno cenjen materijal? I pored velike krize koja kod nas traje 20 godina, i urušavanja gotovo kompletne industrije, činjenica je da struka nije dobro reagovala i odbranila drvo od agresivnih kampanja za druge materijale, prvenstveno PVC, ali i aluminijum, staklo, čelik. Jedan od razloga je što je dopušteno da se svi bave drvetom, u smislu da kvalitet proizvoda nije kontrolisan. U suviše velikom broju slučajeva to je rezultiralo lošim kvalitetom gotovih proi-

zveda, time i padom poverenja korisnika u drvo kao materijal. Drugi razlog je što ljudi iz drvene industrije jednostavno nisu znali, ili bar nisu dovoljno argumentovano iznosili, sve prednosti drveta u odnosu na druge materijale. Treći razlog je što naša građevinska industrija, za razliku od velikog broja najrazvijenih zemalja, nema tradiciju korišćenja drveta u gradnji. Mala upotreba dovodi do toga da malo građevinskih inženjera i arhitekata poznaje taj materijal i zna da proračunava drvene konstrukcije i jednostavno im nije isplativo da ulaze u taj problem, a ovo potom dovodi do neradog korišćenja drveta i tako smo u začaranom krugu.

Stara je istina da što čovečanstvo duže koristi neki materijal kroz istoriju, o njemu sve manje zna. U dekadama pre i posle drugog svetskog rata drvo je, bar u Evropi, gubilo bitku sa drugim materijalima, između ostalog je korišćeno za jeftine namene (npr. barake za zbrinjavanje ljudi bez domova). Tako je polako dobijalo etiketu sirotinjskog materijala. Ipak, nakon dugogodišnje mode korišćenja novih materijala (mnogo manje u zemljama Severne Amerike nego u Evropi), bogatije zemlje su počele da se vraćaju prirodnim materijalima. U medijima je sve prisutnija bila rečenica da mostovi od drveta traju stotinama godina i to je bio sasvim dovoljan početni argument da drvo vrata na mesto koje zasluđuje. Naravno, i tehnologije obrade drveta su napredovale, proi-

zvedi su postajali sve kvalitetniji i prednosti drveta kao materijala sve vidljivije u javnosti. Razlozi velikog povratka drveta se mogu objasniti u tri reči: ekologija, tehnologija, dizajn. Danas, kada je vrlo aktuelna priča o klimatskim promenama, situacija za drvnu industriju je daleko lakša i sve procene ukazuju na porast značaja ove grane. Međutim, i ovde su znanja kod nas vrlo ograničena. Najpre, ne zaboravimo da uzročnik zastrašujućih prizora uništavanja šuma koje viđamo na vestima nije drvna industrija, već pre svega potreba za pretvaranjem tih površina u obradiva polja. Povećano korišćenje proizvoda od drveta zapravo donosi i veću ekonomsku vrednost šumama, time i snažan podsticaj da se one sačuvaju. Generalno, površina pod šumama se uglavnom povećava. U Evropi, površina pod šumama raste za oko 510 000 ha godišnje, a godišnji prirast je veći od 370 miliona m³. Svega oko 64% od ove cifre se godišnje seče (slična situacija je i kod nas) i procena je da se seča mora povećati kako se ne bi smanjio jedinični prirast i šume izložile povećanom riziku od vatre, bolesti i insekata. Istovremeno, sečom i daljom preradom drveta u proizvode se u njima zadržava prerađeni ugljen-dioksid koji je šuma apsorbovala čime se za nekoliko godina do nekoliko decada odlaže njegovo vraćanje u atmosferu. Drugačije rečeno, tek sagorevanjem drveta na kraju životnog ciklusa proizvoda, se u atmosferu emituje ugljen-dioksid, ali ne više od količine koju je isto to drvo

Drvo u građevinskim konstrukcijama



drveta

apsorbovalo dok se nalazilo u dubjećem stanju. Da nema seče stabala zrelih za seču, ta količina ugljen-dioksida bi se truljenjem u šumi emitovala znatno ranije. Ne znajući ove podatke, kada se pomene potreba smanjenja emisije ugljen-dioksida i ublažavanje klimatskih promena uobičajen tok misli je sledeći: za to nam je potrebno više šuma, to znači smanjiti seču, time će biti manje drveta, konačno manje proizvoda od drveta. Potpuno pogrešno. Ovo bi bilo delimično tačno samo ako bi prestala potreba čovečanstva za gradnjom. Pošto se to neće desiti, onda bi te proizvode od drveta morali zameniti korišćenjem drugih materijala. I tu se srećemo sa činjenicama. Za sve faze života proizvoda od drveta (izrada, eksploatacija, završetak ciklusa) je potrebno daleko najmanje energije i ovi su proizvodi ekološki najprihvatljiviji u poređenju sa ostalim uobičajeno korišćenim materijalima. Sa aspekta energije, za izradu proizvoda od drveta za građevinarstvo (izrađeno u tonama), potrebno je 70 puta manje energije nego za tonu proizvoda od aluminijuma, 17 puta manje nego za tonu proizvoda od

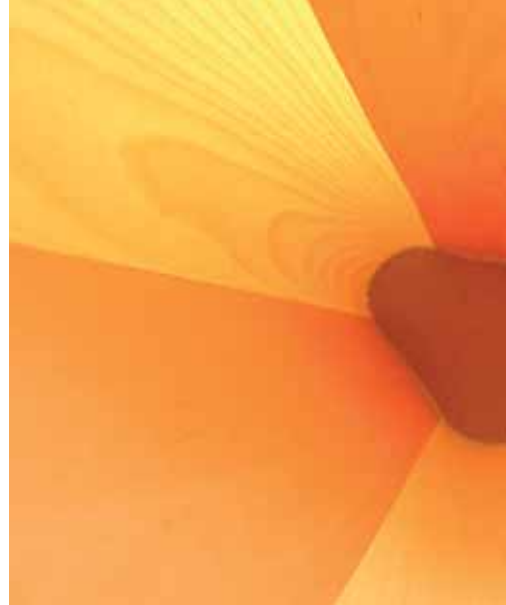
čelika i oko 3 puta manje nego za tonu beton-skih blokova ili cigala. Pri tome, emisija ugljen-dioksida pri proizvodnji jedinice proizvoda od drveta (m^3) je negativna (ako se uzme u obzir da taj proizvod zadržava u sebi ugljen-dioksid koji je apsorbovan u šumi), dok emisija za ostale materijale ide od 5000 kg CO_2 za m^3 PVC do preko 25000 kg CO_2 za m^3 aluminijuma. Potom, pri korišćenju proizvoda od drveta u odnosu na pomenute, ušteda energije je velika. Poređenje kuće napravljene od drveta i kuće od čelika i betona je pokazalo uštedu energije od oko 2300 MJ/ m^2 u korist kuće od drveta. Ova količina energije je dovoljna za šestogodišnje grejanje. Istovremeno, emisija ugljen-dioksida je iznosila 30 kg CO_2/m^2 za drvenu kuću, a 400 kg CO_2/m^2 za kuću od čelika i betona. Ušteda energije i mala emisija gasova je prvenstveno rezultat izvrsne toplotne izolacije drveta: 15 puta bolje nego kod betona, 400 puta u odnosu na čelik i 1770 puta u odnosu na aluminijum. Kao ilustracija može poslužiti podatak da je daska debljine 25 mm bolja termička izolacija od cigle debljine 12 cm. Na kraju ciklusa, proizvodi od drveta imaju široku mogućnost ponovnog korišćenja, recikliranja (npr. u ploče na bazi drveta) i na samom kraju korišćenja kao goriva. Ovo poslednje je svakako velika prednost drveta u odnosu na druge materijale, jer se njegovim sagorevanjem u atmosferu samo vraća količina ugljen-dioksida koja je apsorbovana u šumi, dakle radi se o čistom gorivu. Široka kampanja koja se u svetu vodi o potrebi zamene fosilnih goriva obnovljivim izvorima nas ipak ne sme dovesti u nepoželjnu krajnost da se drvo posmatra prvenstveno kao gorivo.

To što je, sa ekološke tačke gledišta, drvo nepobediv materijal je za prosečnog potrošača ipak manje bitno, pa je potrebno istaći ostale prednosti. Potrebno je početi od građevinarstva. Problem obrazovanja kadrova u ovoj oblasti bi morao biti prioritetni zadatak Šumarskog, Građevinskih i Arhitektonskih fakulteta, kao što stoji i da je njihova odgovornost za trenutno stanje velika. Da je drvo tu neprikosnoveno pokazuje da gotovo sve razvijene zemlje sveta imaju visok procenat kuća čija je konstrukcija

od drveta (u Severnoj Americi 90%, Skandinavske zemlje i Japan oko 45%). Drvo ima malu masu, odlična mehanička svojstva, a sa druge strane omogućava veliku fleksibilnost na gradilištu sa aspekta svih mogućih izmena. Dodatno, zbog odličnih izolacionih svojstava zidovi mogu biti tanji čime se dobija i do 10% veća površina u odnosu na druge načine gradnje. Zaštita od požara, često smatrana kao nedostatak drveta, je zapravo velika prednost. Naime, drvo se, za razliku od većine drugih materijala, ponaša predvidivo tokom požara što je najvažnija osobina. Spoljašnji sloj drveta se ugljeniše, čuvajući unutrašnjost, i na taj način drvo zadržava nosivost. Drvo korišćeno u građevinarstvu u većini slučajeva ne traži nikakav hemijski tretman da bi trajalo dugo, otporno je na toplotu, hladnoću, koroziju i hemikalije. Jedini faktor koji je potrebno kontrolisati je vlažnost. Građevine od drveta su ne samo najekonomičnije i ekološki najprihvatljivije, već i najpogodnije za ugradnju sve važnijih modernih sistema za cirkulaciju vazduha, rekuperaciju toplote, solarnih panela. Utvrđeno je da održavanje drvenih kuća nije skuplje od drugih, uz garantovani životni vek od preko 100 godina, iako primeri iz Srednjeg veka pokazuju da je trajnost mnogo duža. Drvo u enterijeru (prvenstveno podovi i nameštaj) znači proizvode koji su praktični za održavanje, zdravi, vrlo trajni, štite od statičkog elektriciteta i obezbeđuju prirodnu kontrolu vlažnosti vazduha. Jedinstvenost gotovo svakog proizvoda od drveta, u moru identičnih stvari, je još jedan razlog za.

Imajući sve gore navedene činjenice na umu, većina razvijenih zemalja intenzivno donosi nove propise kojima će povećati korišćenje drveta. Tako, u strategiji o održivom razvoju vlade Velike Britanije u delu koji se odnosi na klimatske promene stoji: "... šume i proizvodi od drveta su deo rešenja. Vlada i menadžmenti kompanija mogu pomoći donošenjem mera koje će pospešiti korišćenje proizvoda od drveta iz održivo gazdovanih šuma." Rezultat, između ostalog, i ovakvog stava je postojanje osmospratnica izgrađenih od drveta. U Francuskoj je na snazi propis po kome mora biti ugrađeno najmanje 0.2 m^3 drveta na svakih m^2 korisne površine javnih zgrada. Ovo je dovelo do povećanog korišćenja drveta i kao konstruktivnog materijala, i za građevinsku stolariju i podove. I ostale razvijene zemlje na razne načine ohrabruju projektante i investitore da više koriste drvo. Drvo sve više postaje znak prepoznavanja i sve se više koristi u kapitalnim građevinama kakve su mostovi, državne zgrade (Miralesov parlament u Škotskoj je najbolji primer), škole. Dalja promocija drveta gotovo da nije potrebna, sve se odvija samo od sebe. Mi, međutim, moramo krenuti od početka, od uklanjanja osećaja kod ljudi da je drvo problematičan materijal. Da bi to postigli, svi, od đaka i studenata do zaposlenih u drvnoj industriji, moramo znati prednosti drveta i objašnjavati ih na svakom mestu. Čini mi se da tek kada neka kapitalna građevina u ovoj zemlji bude izgrađena prvenstveno od drveta cilj će biti ostvaren. Do tada, budite sigurni da fraza da je drvo *prirodna i plemenit materijal* nije dovoljna. ■





KOSTAJNIČKI



Dizajniranje nameštaja jedna je od važnijih karika u drvoprerađivačkoj industriji. Nezaobilazno mesto u ovom segmentu zauzimaju plemeniti furniri, a jedno od retkih preduzeća koja se bave ovom delatnošću je FORESTA iz Kostajnice. Furniri firme FORESTA svojim bogatstvom boja i tekstura krase brojne komade nameštaja širom sveta, a pored evropskog, osvojili su čak i tržište Dalekog istoka.

Direktor preduzeća FORESTA Svetozar Stanisavljević nam je rekao da je Foresta porodična firma koja trenutno zapošljava 66 radnika, počela je sa radom 1977. godine, a pod sadašnjim imenom posluje od 2000. godine.

– Usvajali smo nove tehnologije i jedno smo od retkih preduzeća na teritoriji bivše Jugoslavije koje ima proizvodnju sečenih furnira koji se koriste za oblaganje nameštaja i raznih drugih podloga. Furnir ima veoma veliku primenu u drvoprerađi, odnosno finalizaciji – kaže Stanisavljević.

Direktor preduzeća posebno naglašava da je FORESTA kao izvoznik do sada imala razumevanje čelnih ljudi Šuma Republike Srpske kada je u pitanju nabavka sirovine.

– Jedini koristimo furnirske trupce ekstra klase i do sada su rukovođeci ljudi Šuma

Republike Srpske za nas imali razumevanja – naglašava Stanisavljević, i dodaje da ovo preduzeće ima kontinuirano snabdevanje i da se godišnje preradi od 12 do 15 hiljada kubika drveta, koji se koristi za proizvodnju furnira od bukve, hrasta, jasena, lipe, javora, trešnje i ostalih vrsta drveća dostupnog na širem području Republike Srpske. – FORESTA proizvodi furnir debljine do 2 mm, ali najveći deo proizvodnje ipak se odnosi na furnir debljine 0,55 i 0,60 mm. Ostatak sirovine, koji nije moguće koristiti za proizvodnju furnira, koristimo za proizvodnju elemenata za nameštaj, podove i rezanu građu tako da time firma postiže maksimalnu iskorišćenost sirovine. Pored primarne proizvodnje furnira firma FORESTA takođe vrši uslugu spajanja furnira koncem i toplim spojem – nastavlja gospodin Stanojević.

Ovo preduzeće koristi savremenu japansku tehnologiju, kojom se postiže maksimalna iskorišćenost kapaciteta i vrhunski kvalitet, a plemeniti sečeni furnir FORESTA izvozi u Japan i u Zapadnu Evropu. Radnici preduzeća FORESTA mogu da se pohvale redovnim platama, a rukovodstvo firme ističe i dobru saradnju sa Šumarskim fakultetom iz Banjaluke.



PPTU Foresta d. o. o.

Baljska 2 · 79224 Bosanska Kostajnica, BiH
tel. +387-52-663-241 · fax. +387-52-663-242
info@forestafurnir.com · www.forestafurnir.com



FURNIRI *i za japanski nameštaj*

– Studenti dolaze u našu fabriku da proučavaju proces proizvodnje – ističe naš sagovornik i dodaje da najveći problem za nabavku sirovine predstavljaju dileri koji preprodaju drvenu sirovinu, zbog toga ubuduće očekuje i bolju saradnju sa lokalnom zajednicom.

Izuzetan kvalitet proizvoda obezbeđuje i lak plasman na inostrano i domaće tržište, a u preduzeću FORESTA naglašavaju da su jedno od retkih preduzeća kojima ne treba reklama, iz prostog razloga što su im kupci u inostranstvu, a najveći deo furnira izvozi se u Japan, Španiju, Portugal, Nemačku i ostale zemlje Zapadne Evrope. Njihov rad i kvalitet proizvoda potvrđeni su i mnogobrojnim nagradama i pohvalama.

Firma FORESTA jedan je od retkih poslovnih subjekata kojima recesija i kriza ne predstavlja gotovo nikakav problem. Naime, zbog visoke cene radnog kadra i skupe sirovine veliki broj firmi u Zapadnoj Evropi koje su se bavile proizvodnjom furnira je otišao pod stečaj tako da je potražnja za visokokvalitetnim furnirom sada čak i veća. Zbog te činjenice sve količine proizvedenog furnira u firmi FORESTA su već unapred rasprodane tako da se pojavila potreba za povećanjem proizvodnje i proširenjem proizvodnog programa. Zbog toga je firma FORESTA trenutno u fazi velike reorganizacije u kojoj je planirano pokretanje novije linije proizvodnje furnira i sečenja furnira najmodernijim vertikalnim nožem koji odlikuje velika brzina sečenja sa preko 90 sečenih listova u jednoj minuti, kao i izuzetan kvalitet sečenog furnira. ■



Kako evropska drvena industrija novinama pokušava pobediti krizu na tržištu

Novinama protiv krize *veliki povratak*

PIŠE: Ana Urukalo

KELN ■ Januarski sajmovi u Nemačkoj odavno su postali dobri indikatori prilika u drvnoj industriji i proizvodnji nameštaja. Slabija poseta, manje ljudi i otkazani štandovi indikator su velikih previranja na međunarodnoj sceni i sajmovima industrije nameštaja. Nije više tajna da su pod teretom krize pokleknule mnoge sektorske firme na starom kontinentu. Finski papirni kolosi svetskog predznaka teško podnose recesiju, a u SAD-u ima na stotine zatvorenih pilana i fabrika nameštaja. Poslednji talas krize dokrajčio je mnoge koji su slabost osećali već duže vreme, a danas preti i donedavno snažnima. Izostale su velike kapitalne investicije, a firme su prisutne kroz intenzivniji marketing kojim prikrivaju unutrašnje slabosti. Kina više nije problem o kojem se javno govori, nego svi pokušavaju u velikom luku zaobići tu temu, dok se na sajmovima jednostavno preskaču njihovi štandovi i proizvodi. Evropski potrošači i proizvođači se izgleda prečutno solidarišu, a tek poneka kineska firma se uspeva prodati kao evropska angažmanom domaćih hostesa i prodajnih predstavnika sa *euro-lookom*.

Kina prestigla Italiju i Nemačku

U našem sektoru nije novost da je još 2007. godine Kina prestigla Italiju u izvozu nameštaja i drvnih proizvoda, a sada se Kinezi hvale da su ukupnim izvozom roba nadmašili donedavno nedodirljivu velesilu Nemačku. To je globalni privredni pravac proizašao iz dvo-cifrenog rasta kineske privrede, i rezultat je monetarne politike koja odgovara izvoznici-ma, kao i velikih izvoznih subvencija. Svedoci smo tako da glavna urednica jednog nemačkog nameštajskog časopisa vrlo emotivno komentariše tu činjenicu i u naslovu hvali italijanski izvozni šlager. Nije važno što Italijani više nisu nameštajska velesila; ona smatra da oni to još uvek rade najbolje. Nisu sada važne samo brojke, nego se vrednuje stil, pokušaji, utisak ostvarenog i slojevitiji rezultati. Kao da su Evropljani shvatili da su izgubili bitku s velikim brojkama pa sada uvode neka nova pravila, a Italija je oduvek bila šampion stila i zavodljive prezentacije.

Inovativni marketing uz velika ulaganja

Italija prepoznatljivo i impozantno gura svoj *Made in Italy* po celom svetu, a na pojedinim sajmovima puni cele paviljone. U Du-

Spajanja fabrika, neprijateljska preuzimanja, krađa patenata, zaustavljene investicije, stalne inovacije, učestali rizici na novim tržištima, novi pristup u marketingu ili prelazak najboljih kadrova u konkurentske firme - to je deo globalnih događanja u drvnom sektoru poslednjih meseci, a sve kako bi firme preživele krizu.



baiju koji je privredno na kolenima, uprkos krizi, organizovana je delegacija s desetinama firmi i priređene su izložbe italijanskog industrijskog dizajna. Tako je bilo u Mumbaiju gde je izlagalo 40 italijanskih preduzeća pod sloganom *Živeti u Italiji*. U Moskvi je prezentacija na nameštajskom sajmu graničila sa spektaklom jer osim popunjavanja celog jednog paviljona, priređena je mega izložba opreme za dom uz izložbu hrane, pića i italijanskog glamura. Kuvala se pasta, slušali zvuci Ferarija i ispijao Proseco u udobnoj italijanskoj fotelji. Miloni evra ulažu se u grupne izložbe i sajam-ske nastupe. Otvaraju se novi prodajni saloni u Čileu, a LIGNE ROSET otvara nove salone u SAD-u, Londonu, Moskvi, Kalinjingradu ali naravno, najprestižniji u Rimu. Primer firme CHATEAU D'AX svedoči o agresivnoj marketing orijentaciji u krizi. Osim 140 trgovina u Italiji i 69 prodajnih mesta u Francuskoj otvoreno je 19 trgovina u Kini. U planu su ove godine nove trgovine u Grčkoj, Rusiji, Turskoj, Srbiji, Bosni i u Hrvatskoj, a kruna kriznog

marketinga je ulaganje u prestižni *showroom* od preko 2.000 kvadrata u Šangaju. U Kelnu je došlo organizirano više od 60 italijanskih firmi, a mnogi su priredili velika dizajnerska iznenađenja. Intenzivan marketing i prisustvo na gotovo svim važnijim događanjima provedena je italijanska strategija kriznog upravljanja, a jasno je da će oni najhrabriji, najsmjeliji ali i najsposobniji preživeti krizu. Uzeli smo primer Italije, nameštajske velesile koja se rasplinula po celom svetu, ali nju u stopu slede zemlje poput Rumunije i Poljske koje takođe vide svoju šansu u krizi.

Spajanja kao trend

Veliki kuhinjari kupuju proizvođače kuhinjskih uređaja da bi se snažnije mogli odupreti konkurenciji pa je tako COLOMBINI GRO-UP pripojila proizvođača opreme FEBAL, a od ranije poznati brak nemačkog ALNO KUCHE-NA i globalno poznatog WHIRLPOOLA je sada u potpunosti zaključen. Ne spajaju se samo firme, nego možemo primetiti da se pojedina

na tržištu *masiva*

sektorska udruženja snažnije povezuju. Austrijski, nemački i švajcarski pilanari priređuju zajednički godišnji kongres kako bi se razmotrila sva pitanja od zajedničkog interesa upravo sa stanovišta uticaja krize na njihovo poslovanje. FENA, evropsko udruženje trgovaca nameštajem, pokrenulo je u januaru kampanju za obavezno sertifikovanje drveta koje se u nameštaju uvozi u Evropu. Traži se striktna odgovornost svih uključenih u lanac uvoza, bilo sirovine ili drveta u gotovom proizvodu. Pažnja se usmerava i na kontrolu upotrebe hemijskih sredstava za zaštitu drveta (biocida), a članstvu se skreće pažnja na postojeće četiri EU direktive o pravima potrošača kao i o potrebi dopune direktive o energetsom doprinosu u graditeljstvu. Svim tim aktivnostima pokušava se homogenizirati članstvo i stvoriti prirodna barijera ka robu koja dolazi izvan granica EU.

Dobri kadrovi su još uvek na ceni

Jedan od središnjih događanja na sektorskim sajmovima je lov na mlade talente, bilo dizajnere na sajmovima nameštaja ili na mlade stolare, krovopokrivače i podopolagače na sajmovima građevine. Njima se daje poseban prostor, organiziraju takmičenja i potstiču se na uključivanje u sektor. Tako su *Design talents* označeni kao novi impuls u razvoju dizajna enterijera, a vešti *opinion makeri* smišljaju strategije kojima će se kupci prisiliti da kupuju nameštaj usprkos krizi. Prošle godine su smislili teoriju da se baš u krizi ljudi zaključavaju u svoja četiri zida, gde im treba biti udobno, a ove godine se nude novi sadržaji wellnessa i fitnessa uključeno u klasični stambeni prostor. Velike firme jačaju svoje timove, pa tako nemački WOSTMANN ponosno ističe kako je uspešno završio prelazak Claudie Rethmann, bivše PR menadžerke koja je radila devet godina u liderskoj nemačkoj firmi INTERLÜBKE na mesto brend menadžera u WOSTMANN INTERNATIONAL, a intenziviraju i saradnju s PORSCHE Design Studiom u austrijskom Zell am See. Dobri kadrovi su još uvek na ceni. ■

jul 2010.

FURNIR
ENBNIIB

DRVENE
OBLOGE
za AL-D profile
svih proizvođača

podprozorske daske
obloge špaletni
obloge poklopaca
roletni...



ostali naši proizvodi:

spoljna stolarija:
drvo
drvoAL
ALdrvo
PVC

unutrašnja stolarija:
smrča
hrast
jasen
javor
bukva
brodski pod

Tradicija u
kvalitetu

WWW.TOPLICADRVO.COM



TOPLICA DRVO

11000 BEOGRAD - VISOKOG STEVANA 43 a
Tel/fax: +381 11 3282 192, 2634 264, 2186 488
eMail: office@toplicadrvo.com

PROIZVODNJA: 37240 TRSTENIK, Dr MILUNOVIĆA 40
Tel/fax: +381 37 716 209, 711 569
eMail: toplicadrvo@toplicadrvo.com

PRO-X D.O.O

Prohora Pčinjskog 108, 25 255 Karavukovo, Srbija

Drobnice i Sekači za drvo, slamu, biljne ostatke



Briketirke i Peletirke za ljusku, slamu, piljevinu, biljne ostatke



Garancija, puštanje u rad, obuka, servis, rezervni delovi, tehnološka podrška
Tel.: +381 25 746 240; Tel./Fax: +381 25 742 516; office@pro-x.rs



intergaga

Zastupnik italijanske firme za boje i lakove
INDUSTRIA CHIMICA ADRIATICA s.p.a.



INTERGAGA
11080 Zemun
Joze Šćurle 13g
tel. 011 7129 467, 7129 354
tel/fax. 011 7129 072
www.intergaga.co.rs
intergaga.belgrade@gmail.com

- Boje i lakovi na vodenoj bazi za eksterijer, enterijer i staklo
- Koloranti za drvo
- Dvokomponentni poliuretanski program
- Specijalni efekti
- Lepkovi za drvo
- Parket program
- Boje i lakovi za PVC



KIMEL FILTRI d.o.o.

SISTEM OTPRAŠIVANJA I LAKIRANJA

Siget 18 b – 100020 Zagreb, T-+385 1 655 4023 F- +385 1 6523 275
www.kimel-filtri.hr

Za zaštitu čoveka, tehnologije i okoline uz uštedu energije

VODEĆI SMO PROIZVOĐAČ SISTEMA OTPRAŠIVANJA I LAKIRANJA U REGIJI



VITOROG, Novi Sad

NEKE OD NAŠIH IZVOZNIH REFERENCI

VITOROG-Noví Sad
KIS PRODUKT-Laktaši
VIZUS-Niš Pantelej
REZBOS-Beograd
JASEN-Lebane
OMEGA PROMET-Šabac
BUMERANG-Tuzla
MC MILAN-Banja Luka
STANDARD PRNJAVOR-Prnjavor
VEKTRA-Podgorica
JAVORAK NIKŠIĆ-Nikšić
JAVORAK PRNJAVOR-Prijedor
ARTISAN-Doboj Jug
VIOLETA-Grude
MOLIKA TETOVO-Tetovo
AM MEĐUGORJE DI BOR-Laktaši
MIZARSTVO JUDEŽ-Bošanj
INTERCET-Senčur
ECONOMIC VITEZ-Vitez
DEKOR IVA-Nikšić
MOZAIK TRADE-Banja Luka
MASTER WOOD-Brčko
BOSNA WOOD-Vizus

OSIGURAN SERVIS I DOLAZAK NA TEREN U KRATKOM ROKU

SVA PRATEĆE OPREMA I REZERVNI DELOVI
UKLJUČUJUĆI I ZA SOP-MOLDOW FILTER

GDE SE PRAŠI TU SMO MI

VEKTRA, Podgorica

ZA STOLARE I VELEPRODAJE!



FURNIRANA RASKLOPLJENA VRATA U ELEMENTIMA
RAVNI I ZAOLJENI RAMOVI (ŠTOKOVI)
RAVNE I ZAOLJENE POKRIVNE LAJSNE (PERVAZI)
FURNIRANE ISPUNE ZA VRATA
FURNIRANI PROFILI ZA VRATA
FURNIRANE POTPROZORSKE DASKE
FURNIRANE SAČASTE PLOČE
FURNIRANI ELEMENTI ZA NAMEŠTAJ I ENTERIJER

VIŠE INFORMACIJA NA: 063/575 390

Izrađeno od drveta



Ploče od iverice
sirove ploče od iverice | oplemenjene ploče od iverice

Unutrašnja vrata
glatka vrata | stilska vrata

Rezana građa
rezana građa građevinskog kvaliteta |
rezana građa stolarskog kvaliteta

NOVO – KONSTRUKCIJSKA PLOČA LSB
Alternativa za OSB-3 ploče



LESNA TIP Otiški Vrh d.d.

ljubazni do prirode i okoline

Lesna TIP Tovarna ivernih plošč Otiški Vrh d.d.,
Šentjanž pri Dravogradu 133, SI – 2373 Šentjanž pri Dravogradu

www.lesna-tip.si | info@lesna-tip.si

Lesna na novoj lokaciji u Srbiji
Dom-Lesna d.o.o. | Kralja Petra I br.334 | Mladenovac, Srbija | +381654012242



BASCHILD

www.baschild.it

Generalni zastupnik
za Srbiju i za Crnu Goru:
Agencija Baschild-S
Dragice Končar 23/11
11000 Beograd, Srbija
tel/fax. +381 (0)11 3612294
fax. +381 (0)11 2492104
GSM. +381 (0)63 7696134
e-mail: s.nikov@baschild.it
e-mail: s.nikov@baschild.rs
www.baschild.rs

DALLAS

www.dallas-company.com

Kvalitet
koji štedi
Vaš novac!

**BRZA
ISPORUKA**



AKCIJA! 50%

SRBIJA

Beograd, Galerija nameštaja, Kolarčeva 1, 011 33 40 431, 064 87 50 50 1
Beograd, 27. marta 43, 011 33 41 047, 064 87 50 50 4
Beograd, Čingrijića 13, 011 24 10 364, 064 87 50 52 0
Beograd, Bulevar revolucije 174, 011 244 66 94
Zemun, Ugrinovačka 206, 011 21 05 249, 064 87 50 53 3
Novi Sad, Bul. Oslobođenja 131, 021 453 086, 064 87 50 510
Kraljevo, Ratinska 7, 036 382 488, 064 87 50 525
Niš, Vojvode Tankosića 11, 018 255 788, 064 87 50 518
Kragujevac, N. Pašića 12, 034 331 785, 064 87 50 517
Jagodina, Čuprijski put bb, 035 250 569, 064 87 50 623
Kruševac, 23. septembar bb, 037 887 741, 064 87 50 516
Čačak, Nikolaja Velimirovića 212, 032 221 345, 064 87 50 534
Šabac, Ušće Promet, Kralja Milutina 3, 064 87 50 524
Vršac, Vojnički trg bb, 013 833 230, 064 87 50 513
Zaječar, Paraćinski put bb, 019 42 55 10, 064 87 50 519
Novi Pazar, AVNOJ-a bb, 020 316 067, 063 449 873
Novi Pazar, Skopskih žrtava bb, 020 384 052, 064 87 50 50 7
Tufin, Revolucije bb, 020 811 611, 064 87 50 50 5

SLOVENIJA

Kranj, Dallas Interier, Savska cesta 34, 04 2020 690, 04 2020 691, 04 2020 692

BOSNA I HERCEGOVINA

Sarajevo, Vlakovo 154, 033 627 100
Sarajevo, Otoka 123, 033 474 400, 453 600
Tuzla, Rudarska do 68, 035 286 488
Tuzla, Mahmuta Bušatlije, 035 226 683
Brčko, Brezik-Blizna II/a, 049 345 230
Kakanj, Selima Ef. Merdžanovića bb, 032 559 920
Sarajevo, Stup bb, 033 634 164
Bihać, 5. Korpusa bb, 037 221 602
Mostar, Maršala Tita 237, 036 577 002
Banja Luka, Omladinska bb, 051 462 355
Sanski Most, Prijedorska 139, 037 687 051
Kladuša, Zuhtije Žalića 17, 037 773 429
Bjeljina, Put Bjeljina dvorovi bb, 055 351 590

CRNA GORA

Rožaje, Ibarska, 087 272 426, 067 282 201
Podgorica, Josipa Broza bb, 081 658 695, 067 282 210
Bar, RK "Izbor", V. Rolovića bb, 085 303 204, 067 282 211



UPM WISA®

Сыктывкарский
фанерный завод
Фанера SyPly



Sawmill25
a TITAN group company

design mill

Најквалитетнији репроматеријали дрвне индустрије Руске Федерације

Masonite®

највећи свејски
произвођач плоча за
производњу врата

1. Јеловина северне Русије, дрво високе густине, стабилности

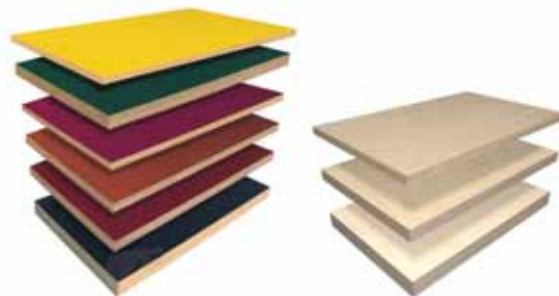
- 1.1. Сува даска столарског квалитета
- 1.2. Грађевинска даска, СУВА даска за подашчавање крова 22x100

2. Ариш и бели бор западног Сибира, високо квалитетни светски четинари за израду столарије

- 2.1. Бродски под
- 2.2. Ламперија "А" класе и бродски под
- 2.3. Трослојни елементи за прозоре
- 2.4. Прозори и врата

3. Брезова водоотпорна шперплоча

- 3.1. Сирова за намештај
- 3.2. За бетонско шаловање са тего филмом



Репроматеријали за производњу врата

1. Профилисане МДФ/ХДФ плоче

- 1.1. Отпресци грундирани једнострано високо квалитетном подлогом која се нељушти и нелепи за пресу у понуди више од десет модела.
- 1.2. Отпресци фурнирани једнострано природним храстом, са текстуром "фризе" и "фајн лајн" фурнирима.
- 1.3. **НОВО** - Отпресци, једнострано меламинска фолија



2. Медијанпан 3 мм равне плоче, једнострано фурниран, све вратне мере.

3. Јелова даска севера Русије, сува, у нето димензијама за производњу штокова, 47мм x 125мм и 150мм x 5.100мм

4. НОВО - Летве за производњу вратних крила од водоотпорне брезине шперплоче високе густине, чине вратно крило чврстим и стабилним.

5. УРЕА, лепак у праху, једно компонентни



Отпресци са уздигнутим
профилима - лајснама.

Наши производи су као злато, тешко се налазе. Ми знамо пут до златне жице.

Велепродаја за
предузећа:

design mill

факс: 011 30 66 8 77
тел: 011 30 66 8 75
demill@sezampro.rs

Малопродаја:

Београд:
ТРГО ПОФИ
тел: 011 83 25 596
факс: 011 83 26 035
БОНТА ПС, Земун
тел: 011 26 14 350
моб.: 063 2 880 80

Панчево:
ЖЉЕБОВИ
тел: 013 632 920
факс: 013 632 920

Нови Сад:
ЕВРОДОМ, Каћ
тел: 021 62 12 721
факс: 021 62 12 424

Шабац:
ОМЕГА ПРОФЕКС
тел: 015 377 707
факс: 015 377 407

Ниш:
ИНТЕРВУД
тел: 018 4 261 303
факс: 018 4 261 305
КАРТОФЛЕКС
018 200 260
018 653 087

Реп. Српска и БиХ:
МЕГА СИСТЕМ, Зворник
тел: 00 387 56 398 668
факс: 00 387 56 399 651

Regionalni festival kreativnosti



PIŠE: Nina Babić

Mikser festival, koji se dešavao u Silosima Žitomlina na donjem Dorćolu od 25. do 29. maja ove godine, ambiciozno je zamišljen kao regionalni festival kreativnosti i inovativnosti sa jedinstvenim *miksom* sadržaja, koji promoviše Beograd i Balkan kao novi razvojni epicentar ovog dela Evrope.

Organizacija Mikser, od svog nastanka pre devet godina, pokretala je razne manje projekte koji su uveli nove sadržaje na domaćoj kulturnoj sceni, sa naglaskom na dizajn, arhitekturu i druge kreativne discipline. Od predavanja Adrijana Fortija i Rem Kolhasa, festivala bolivudskog filma, preko koorganizacije Beogradske nedelje dizajna, do prošlogodišnjeg Mikser Design Expoa, organizacija Mikser je svake godine odmicala po koji korak dalje u promovisanju i integrisanju globalnih i lokalnih kreativnih potencijala i onoga što se često označava kao kreativna industrija.

Ove godine, Mikser je imao program podeljen u sedam zona,

koji se odigravao na različitim lokacijama Žitomlina i bio namenjen različitim publikama.

U Art zoni u Silosima predstavljeno je 75 umetnika iz Srbije i inostranstva u četiri selekcije: Mikserovoj, selekciji galerije O3on, časopisa Kvart pod nazivom *Uključujem* i izboru iz kolekcije Telenor fondacije. U Talent zoni predstavljeni su radovi 72 dizajnera, kroz izložbe Ghost Project i Young Serbian Designers. Specijalnu nagradu Mikser žirija kojim je predsedavao Konstantin Grčić dobili su Maja Mesić (Hrvatska), Uroš Janković (Srbija) i Ziga Volk (Slovenija).

U Expo zoni, predstavili su se 61 izlagač. Komercijalni izlagači, kao i prošle godine, predstavili su

najnovije kolekcije svojih proizvoda. Nagradu za najbolji stand dobili su Beng&Olufsen/Porcelanosa/Berlight.

U Zoni edukacije na trećem spratu Expo zgrade predstavljene su 23 visoke škole iz Srbije i regiona gde se obrazuju nove generacije kreativaca raznih profila. Jedan od najzanimljivijih delova programa su bile radionice koje su se održavale u Garaži. Kompanija Dupont i Bureau Zero vodili su višednevnu radionicu na kojoj su se zainteresovani bavili oblikovanjem Coriana.

Kontakt zona na četvrtom spratu Expo zone je bila mesto na kome su se dešavala predavanja, debate i okrugli stolovi, u kojima učestvovalo 68 predavača i



diskutanata. Među njima su bili Konstantin Grčić, svetski poznati dizajner, Reiner de Graaf iz svetski poznatog arhitektonskog think/tanka AMO iz Rotterdama, Douglas Tompkins, konzervacionista i ekolog koji se bavi spašavanjem južnoameričkih prašuma, ministar zaštite životne sredine i prostornog planiranja Oliver Dučić, gradski arhitekta Dejan Vasović, zatim Veran Matić, Mirko Ilić, Uroš Đurić, Momo Rajin, Peca Popović, Goranka Matić, Sandra Štajner (Telenor), Olja Stojanović (Coca Cola).

Eko zone obuhvatila je nekoliko punktova na lokaciji Žitomlina: od komada čiste Srbije i regrutnog punkta kampanje Očistimo Srbiju realizovanog u saradnji sa

Ministarstvom životne sredine i eko instalacije realizovane sa UNDP-jem, do broda Argus, ukotvljenog iza Silosa, na kome su se četiri dana odvijala različita predavanja i debate sa temom ekologije.

Music Mikser je bio mamac za najmlađu i najmasovniju publiku. U četvorodnevnom muzičkom programu pojavila se nekoliko DJ gostiju iz inostranstva kao što su Ichisan & Nakova, Maurice Fulton, Kay Kay i T. Raumschmiere i neki od najzanimljivijih domaćih bendova: Svi na pod, Lira Vega, Inje, Sevdah Baby, Repetitor, Zerkman Big Bang, Threesome, Zemlja gruva, Petrol i mnogi drugi.

www.mikser.rs



RESTORAN "ALASKA BARKA" - NOVI SAD



HIPERMARKET "VELPRO IDEA" - BEOGRAD



LEPLJENE LAMELIRANE KONSTRUKCIJE:

- SPORTSKE I PROIZVODNE HALE
- RESTORANI I BAZENI
- NADSTREŠNICE I MOSTOVI

PIRAMIDA DOO
PALANKA 78
SREMSKA MITROVICA
SRBIJA

web. www.piramidasr.co.yu
e. sm.piramida@neobee.net
t. 022 / 639 - 205
f. 022 / 611 - 081

- PROJEKTOVANJE - IZRADA - TRANSPORT - MONTAŽA -



PEŠAČKI MOST OD TIKOVINE - BEČIĆI

RESTORAN "FINE DINING" - BEČIĆI





Dizajner Konstantin Grčić,
predsednik Mikserovog žirija



Atmosfera sa dodele nagrada na festivalu Mikser 2010



Dobitnici nagrada: Uroš Janković iz Srbije

"BALKANSKI DUHOVI" ILI REALNA ŠANSA ZA RAZVOJ DIZAJNA U REGIONU

GHOST PROJECT 2010

regionalna platforma za

PIŠE: Maja Lalić

Posle četiri godine rada na reanimaciji industrijskog dizajna na teritoriji Srbije, organizacija Mikser donela je stratešku odluku da svoju godišnju smotru domaćih talenata *Ghost project* razvije u regionalnu platformu za promociju i razvoj dizajna. *Balkanski duhovi* je prvo regionalno izdanje izložbe *Ghost Project* i predstavlja inicijativu povezivanja dizajnera Balkana i ukazivanja na važnost umrežavanja progresivnih inicijativa u regionu, kao i uspostavljanja raskinutih veza između predstavnika različitih kultura, stvaralaca različitih disciplina, dizajna i privrede, čoveka i prirode. Zahvaljujući sve većoj vidljivosti Mikser festivala u javnosti, kao i uspehu projekta *Young Serbian Designers*, organizacija Mikser je uspešla da animira dizajnere čitavog regiona da se odazovu konkursu *Ghost Project 2010: Balkanski duhovi*. Pristiglo je 222 rada od kojih je žiri predvođen renomiranim svetskim dizajnerom Konstantinom Grčićem izabrao 69 za učešće na izložbi u okviru *Talent zone festivala Mikser*. Izabrane radove potpisuju autori iz Srbije, Hrvatske, Slovenije, Bosne i Hercegovine, Crne Gore, Makedonije, Albanije, Bugarske i Grčke.

Kao dodatni stimulans mladim dizajnerima, Mikser je ove godine, uz nesebičnu pomoć i posvećenost predsednika žirija, Konstantina Grčića, uveo i Priznanja za dizajn. Rukovođen kriterijumima kao što su originalni diza-

jn, promišljenost koncepta, stepen razrade idejnog rešenja, inovativnost, funkcionalnost, tehnička i tehnološka izvodljivost, Grčić je sa autorima izložbe Jelenom Matić i Majom Lalić analizirao svih 69 izloženih radova na *Ghost Project-u* 2010. Ekološki aspekt proizvoda i racionalna upotreba materijala i resursa potrebnih za proizvodnju predmeta bili su neki od presudnih kriterijuma za vrednovanje projekata. Konstantin je posebno obratio pažnju na odnos projekta prema ograničenjima sa kojima se suočava savremeni industrijski dizajn, pogotovo u našim sredinama. Po njegovom mišljenju naš društveno-ekonomski kontekst, ugroženost prirodnih resursa, limitiranost domaćeg tržišta materijalima i savremenim tehnologijama treba tretirati kao projektantske izazove i inspiracije za rešenja koja otvaraju nove mogućnosti i ulivaju optimizam.

Kao iskusni dizajner i poznavalac svetske industrije nameštaja, Grčić je nominovao jedanaest radova za Mikserovu nagradu za dizajn kao izuzetno kvalitetne potencijalne proizvode: Muu Stolica, Ana Kulić (Srbija); Bici Uno, Antipod Studio (Srbija); Tommy Gun Chair, Dimitris Stamatakis (Grčka); Minus Hoklica, Dragana Petkov (Srbija); Bojice, Maja Mesić (Hrvatska); Oštar Predmet, Maja Mesić (Hrvatska); Up-Down, Marija Prelević & Ivana Ninković

(Srbija); Krisskross, Sandra Đukić (Srbija); Cobra Lamp, Uroš Janković (Srbija); Merdevine Stanlio, Žarko Uzelac (Srbija); Flexaholic Shelf, Žiga Volk (Slovenija).

Mikser priznanja su dobili Maja Mesić iz Hrvatske za projekat Bojice, u kategoriji "Ideja"; Uroš Janković iz Srbije za projekat Cobra Lamp, u kategoriji "Tehnologija" i Žiga Volk iz Slovenije za projekat Flexaholic Shelf, u kategoriji "Proizvodnja". Zahvaljujući partnerima projekta *Ghost Project*, Maja Mesić i Žiga Volk su, pored Mikserove plakete koju potpisuje Konstantin Grčić, nagrađeni i kotizacijama za kreativnu konferenciju *IncredibleEurope* koja je od 6. do 11. juna održana u Beču, dok je Uroš Janković je nagrađen USB modemom za Telenor internet i pretplatom internet usluge za godinu dana.

DOBITNICI MIKSEROVE NAGRADE ZA DIZAJN

Maja Mesić likovno obrazovanje započinje još u srednjoj školi za primenjenu umetnost i dizajn gde maturira na grafičkom odelu, a kreativno obrazovanje nastavlja na Studiju dizajna pri Arhitektonskom fakultetu u Zagrebu gde se opredeljuje za industrijski dizajn. Već tokom studija postiže uspeh na zapaženim ži-



i Maja Mesić iz Hrvatske



Debata o budućnosti industrije nameštaja u regionu (s leva na desno): Nikola Radeljković, Numen/Foruse; Konstantin Grčić; Salih Teskeredžić, docent, Akademija likovnih umjetnosti, Sarajevo; Jelena Matic, docent, Šumarski fakultet u Beogradu; Fadil Čostović, Artisan iz Tešnja

mlade dizajnere



MIKSEROVA NAGRAĐA ZA DIZAJN - Kategorija IDEJA BOJICE, Maja Mesić, Hrvatska

riranim izložbama i radionicama. Iako radno iskustvo započinje radom u sektoru za grafički dizajn i korporativni identitet koncerna Agrokor, a potom u studiju Rašić, ljubav prema industrijskom oblikovanju motivirala je da samostalno razvija projekte i pokuša ih plasirati na tržište. Po završetku studija neprekidno izlaze na hrvatskoj međunarodnoj sceni a, među priznanjima i nagradama izdvojava prestižnu svetsku nagradu za dizajn *Red Dot* koju je osvojila za novo oblikovanje bojica za crtanje, što je ujedno i prvi put da je ova nagrada dodeljena hrvatskom autoru za područje industrijskog oblikovanja.

Zašto su nagrađene bojice drugačiji od drugih?! Namijenjene su za korišćenje za sve vidove izražavanja u kojima čovek ostavlja trag stvarajući formu linijom i površinom različitog intenziteta. Stvaralački proces i formu likovnog izražavanja čini pokret ruke, linija i površina.

Kako bi mogli likovno izraziti ono što želimo, pokret ruke mora biti siguran i slobodan, no istovremeno čvrst i energičan. Boje za crtanje kakve poznajemo danas, u formi štapića ograničavaju likovno izražavanje, način na koji su oblikovane da ih držimo u ruci predodređen je za pisanje, odnosno štapić nam nalaže pokret, položaj i kretanje ruke. Suprotno tome



MIKSEROVE NAGRAĐE ZA DIZAJN - Kategorija PROIZVODNJA: FLEXAHOLIC SHELF, Žiga Volk, Slovenija; Kategorija TEHNOLOGIJA: COBRA LAMP, Uroš Janković, Srbija

ove bojice za crtanje zbog svoje forme omogućavaju prirodan i ekspresivni pristup crtanju. One su novi inovativni crtači alat, lako prilagodljiv svakoj ruci, a zglobovi omogućavaju bezbroj pokreta i položaja što se direktno odražava na kvalitet i mogućnosti crtanja.

Uroš Janković je rođen 1986. godine u Požarevcu. Student je završne godine na Šumarskom fakultetu u Beogradu, na smeru Prerađevine drveta pri Odseku Projektovanje enterijera i dizajn nameštaja. Učestvovao je do sada na brojnim konkursima kao što su *Dream Office* 2007. godine, *Salone Satellite* u Milanu 2009.



FOTOGRAF: Đorđe Grubić

godine, *Konkurs za LG lampu*, *Ghost Project* 2009., *Sitting Green* 2009., *Moja Idealna Sofa* 2010., od čega biva nagrađen na konkursima *CRID* i *Ghost Project* 2010. godine. Posebno ga zanimaju dizajn nameštaja i rasvete u enterijeru. Sklon je istraživačkom radu u nadi da će pronaći inovativnu ideju.

Nagrađena lampu „Cobra“ predstavlja stonu lampu izrađenu od otpreska u koju je ugrađen najnoviji tip LED rasvete. U skladu sa savremenim dizajnom konstrukcija lampe je čvrsta, a njena težina veoma mala i iznosi 129g. Korišćenje prirodnog furnira doprino-



Preostale nominacije (s leva na desno, prvi red): MUU STOLICA, Ana Kulić, Srbija; BICI UNO, Antipod studio, Srbija; TOMMY GUN CHAIR, Dimitris Stamatakis, Grčka; MINUS HOKLICA, Dragana Petkov, Srbija (s leva na desno, drugi red): OŠTAR PREDMET, Maja Mesić, Hrvatska, UP-DOWN, Marija Prelević & Ivana Ninković; KRISSKROSS, Sandra Đukić, Srbija; MERDEVINE STANLIO, Žarko Uzelac

FOTOGRAF: Đorđe Grubić

si jedinstvenosti površine svake lampe i unosi element individualnost u filozofiju industrijskog proizvoda.

Žiga Volk je student Dizajna enterijera na Visokoj školi za dizajn u Ljubljani. Voli da kreira neobične predmete. Flexaholic je fleksibilna modularna polica koja prevazilazi večni problem opremanja prostorija koje imaju krive ili zaobljene zidove ili su nestandardnih dimenzija. Ovaj problem je samo delimično tretiran postojećim rešenjima na tržištu koja uglavnom nude pravougane oblike polica, *zaokruženih* dimenzija deljivih sa 10 cm, što ne pruža maksimalno iskorišćenje zidnih površina u realnosti, pogotovo ako konture zida uključuju i zakrivljenja i ispuččenja. Polica je izrađena od drvenog otpada koji bi teško mogao da se na neki drugi način reciklira, izuzev u kompozitne ploče od opiljaka, što doprinosi i pristupačnoj ceni ovog potencijalnog proizvoda.

BUDUĆNOST...

Nakon uspešne izložbe *Ghost Project* u okviru Mikser festival 2010 usledili su brojni pozivi iz regiona za gostovanja i razmene. Jelena Matić, direktor Talent zone Mikser festivala je početkom juna gostovala u Bugarskoj na Sofijskoj nedelji dizajna (*Sofia Design Week*), gde je otvorila izložbu *Young Serbian Designers* i predstavila regionalnu platformu *Ghost Project* na konferenciji pod nazivom *More or Less Balkan*. Njena prezentacija probudila je veoma veliko interesovanje bugarskih dizajne-

ra za umrežavanje i priključenje *Ghost Project platform* iduće godine. Poziv je stigao i iz Hrvatske gde je Mikser bio jedan od gostiju *Dana D*, 24-oročasovne manifestacije koja slavi dizajn. Izložene selekcije *Young Serbian Designers 2009 i 2010* godine pobrale su aplauze zagrebačke publike, dok je Srđan Mandić, kao finalista YSD 2009. godine na posebno najavljenom predavanju kolegama iz Hrvatske preneo iskustva nastanka i razvoja ove inicijative. Na poziv organizatora konferencije *Incredible-urope* koja je u Beču okupila kreativne i inovativne mislioce regiona proteklog juna, Mikser je predstavio projekte usmerene ka edukaciji mladih, posebno u domenu razvoja dizajna kroz platforme *Ghost Project* i YSD, koji će u 2011. godini doživeti značajne transformacije. Sledeći korak je uspostavljenje saradnje sa proizvođačima nameštaja.

Konkretno, ovogodišnji Mikser festival je doneo saradnju sa proizvođačem *Artisan* iz Tešnje u Bosni i Hercegovini, koji će pomoći da se proizvedu prototipovi za nagrađene učesnike konkursa *Ghost Project 2011*, kao i da se oni plasiraju na sajmu u Kelnu. Planovi uključuju i intenzivniju saradnju sa dizajnerom Konstantinom Grčićem na razradi izabranih projekata u formi višednevne radionice i konsultantskih sesija odabranih mladih dizajnera sa starijim kolegom Grčićem, kao i tehnolozi- ma Arteco tehnološkog centra pri kompaniji Artisan.

www.mikser.rs

Fabbrica

PREDSTAVLJA NOVU LINIJU
PROIZVODA NA VODENOJ BAZI

DEKORATIVNO
KREATIVNO
ATRAKTIVNO
JEDNOSTAVNO

PREMAZI
ZA DEKORACIJU
STAKLENIH POVRŠINA
U ENTERIJERU

DEKORATIVNO

- ORIGINALNO I MODERNO
DIZAJNIRANJE ENTERIJERA
- POTPUNO DRUGAČIJE
ESTESKE VREDNOSTI STAKLA
- NOVA DIMENZIJA U
UREĐENJU PROSTORA

KREATIVNO

- VELIKI IZBOR
BOJA OGRANIČEN
SAMO VAŠOM MAŠTOM
- NIJANSIRANJE PO
STANDARDNIM
TON KARTAMA I
PREMA SPECIFIČNOM
ZAHTEVU KUPCA

ATRAKTIVNO

- PREMAZI SA SPECIJALNIM
EFEKTIMA:
- EFEKAT PESKIRANOG STAKLA
- EFEKAT SEDEFA
- METALIK EFEKAT
- EFEKAT ZLATA
- KAMELEON EFEKAT
- EFEKAT "MILE PUNTI"
- EFEKAT KAPI

JEDNOSTAVNO

- KONVENCIONALAN NAČIN
NANOŠENJA, DIREKTNO
NA STAKLO BEZ
UPOTREBE PRAJMERA
- BEZ NEPRIJATNIH
MIRISA I ISPARENJA
- LAKO ODRŽAVANJE
OPREME



VERNICI EGIDIO MILESI

FABBRICA DOO

BOSANSKA 65, ZEMUN (BG)
TEL. 011 316 99 77,
316 99 88, 30 77 905,
30 77 906
OFFICE@FABBRICA.CO.RS



AGACIJA

Sve za Vaš nameštaj i enterijer...



opremanje po meri
univer, radne ploče, medijapan, lesomit, šper ploča
obrada na CNC mašini
krivolinijska sečenja i kantovanje, okov i galanterija,
furniranje po meri i želji kupca
veliki izbor prirodnih furnira
unutrašnja vrata savremenog dizajna

www.agacija.com

Novi Beograd, Tošin Bunar 232g, Tel./fax: 011/ 319 0947, 319 2600

Batajnica, Majora Zorana Radosavljevića 370, tel./fax: 011/ 848 8218, 377 4699



BUGI ENTERIJERI

nameštaj koji će oplemeniti vaš dom

- *kupatilski nameštaj*
- *kuhinje i trpezarije*
- *komadni nameštaj*
- *dečije i spavaće sobe*
- *opremanje poslovnih prostora*

Bugi enterijeri
tel. 031/531-035 · fax: 031/530-055
e-mail: info@bugienterijeri.com
www.bugienterijeri.com



Naš sagovornik Vladimir Ilić,
diplomirani inženjer arhitekture

Zašto sponzorishemo mlade i perspektivne

Vladimir Ilić (1983) diplomirani inženjer arhitekture nakon završenih studija na Arhitektonskom fakultetu Univerziteta u Beogradu upisao je jednogodišnje specijalističke studije (2010-2011) u Finskoj, na *Aalto University, Faculty of Engineering and Architecture, International Architecture Program / Wood Program*. Kako ove specijalističke studije nisu stipendirane od strane Univerziteta, ovo je prilika da društveno odgovoren kompanije pomognu i omoguće dalje usavršavanje našeg sagovornika, kao i nekih drugih mladih, obrazovanih i perspektivnih ljudi. Vladimir Ilić diplomirani inženjer arhitekture odgovorio nam je na nekoliko pitanja. On pokušava da nađe sponzora za dalje usavršavanje, a na nama je da procenimo da li on to i zasluzuje.

Šta je tvoj primarni predmet interesovanja?

Još od fakultetskih dana, paralelno sa studijskim proučavanjem, aktivno, vrlo zapaženo i uz podršku profesora, bavim se izradom arhitektonskih maketa, koristeći različite vrste furnira, što je moju pažnju usmerilo na drvo kao građevinski materijal. Drvo sam, pre svega, izučavao kroz aspekt tradicionalne srpske arhitekture i to na smeru Bioklimatsko projektovanje i inženjering, jer naše graditeljsko nasleđe prenosi upotrebu drveta kako kroz stambenu, tako i kroz sakralnu arhitekturu. Sa druge strane, savremena upotreba drveta, kao ekološkog i održivog materijala uvela je sasvim novi pogled na graditeljsku praksu.

Koji su tvoji motivi za proučavanje drveta?

Smatram da je povezivanjem novih, savremenih tehnika i našeg nasleđa, moguće otvoriti novi put očuvanja i afirmacije drveta u srpskom tradicionalnom neimarstvu. Moja želja je da se vratimo tradiciji na konceptualan način, koristeći aktuelna znanja i moderne pristupe i time pružimo mogućnost da se reanimira današnja arhitektura Srbije, vraćajući je tako na arhitektonsku mapu evropske baštine.

Specijalističke studije?

Kako u našoj zemlji ne postoji program specijalizacije u oblasti drveta odlučio sam da nastavim svoje školovanje u Finskoj, zemlji koja važi za besprekorne poznavaoce ove oblasti. Konkurisao sam i na moju veliku radost, uprkos jakoj konkurenciji, primljen sam na prestižni Altov Univerzitet u Helsinkiju. Reč je o jednogodišnjem intenzivnom kursu Wood Program, na kome je pažnja usmerena na upotrebu drveta kroz istoriju, proces proizvodnje, hemijski sastav, pa sve do izvođenja savremenih eksperimentalnih projekata na kraju kursa.

Kakvi su tvoji planovi za budućnost?

Da bih uspeo da odem na upisane studije, prikupljam neophodna finansijska sredstva, jer ovaj specijalistički program nije stipendiran od strane Univerziteta. Nadam se da ću naići na razumevanje društveno odgovornih kompanija koje će prepoznati značaj obrazovanja mladih ljudi i naših kadrova. Smatram da znanjem stečenim na specijalističkim studijama i doprinosom našoj arhitekturi mogu uticati na celokupan razvoj naše ekonomije i društva.

Pozivamo sva zainteresovana preduzeća i pojedince koji su u mogućnosti da pomognu specijalističko usavršavanje Vladimira Ilića da se ovom mladom i perspektivnom arhitekti obrate direktno na telefon 064/142-60-99.

Agencija za drvo -

U periodu od aprila meseca do izlaska ovog broja časopisa *DRVOTEHNIKA*, Agencija za drvo je, baš kao što je i najavljeno, učestvovala na dva velika skupa. Za razliku od prvog tromesečja, kada su u opticaju bile uglavnom pripreme aktivnosti, prethodni period je obilovao događajima u kojima je Agencija konkretizovala svoje delovanje. Organizacija nastupa na Sajmu građevinarstva i Kongresa o upotrebi drveta u graditeljstvu su zahtevale detaljno planiranje, s obzirom na značaj ova dva skupa.

Od 13. do 19. aprila Agencija za drvo je bila na beogradskom sajmu građevinarstva, zajedno sa svojim članovima. Kao i prethodnih godina, tako i ove, na otvorenom prostoru smo zajed-

no sa našim članom JELA – Vrnjačka banja, na izložbenom delu predstavili jedan model montažne kuće, gde su posetioci bili u prilici da se više informišu o radu Agencije za drvo, postanu njeni članovi kao i da dobiju detaljne informacije o dalje planiranim aktivnostima. Sajam građevine je još jednom potvrdio



Detalji sa sajma građevine u Beogradu



Agencija za drvo

Viline vode 6

11000 Beograd

tel: +381 11 3392 473

fax: +381 11 3217 494

office@agencijazadrvo.rs

www.agencijazadrvo.rs

DRVNOINDUSTRIJSKI KLASTER

PIŠE: dipl.ing. Vladan Jelkić

Klaster je grupa srodnih preduzeća ili udruženja proizvođača iz jedne grane, uključujući i proizvođače sirovina, kao i vladinih i nevladinih organizacija i naučnih i obrazovnih institucija koje udružene rešavaju zajedničke probleme, unapređuju poslovanje, postižu uspeh u određenom segmentu delatnosti i natprosečnu konkurentnost i promociju u zemlji i inostranstvu.



Detalji sa Kongresa o upotrebi drveta u graditeljstvu

zašto nosi epitet najposećenije sajamske manifestacije, pa je i u ovim kriznim vremenima imao posetu na visokom nivou. Pored firme JELA, na Sajmu građevine je u okviru programa zajedničkog izlaganja naših članica sa Agencijom, bila prisutna i firma Toplica drvo iz Beograda.

Pored izlagačkih aktivnosti u periodu Sajma građevine, Agencija za drvo je bila domaćin partnerima iz Austrije, Holzcluster-u Steiermark. Obilazak sajma je iskorišćen za posetu našim članicama kao i podrška gostima iz

Štajerske koji su takođe bili prisutni kao izlagači na beogradskom sajmu. Uz ove aktivnosti, sprovedeni su finalni dogovori oko aktivnosti vezanih za organizaciju kongresa o upotrebi drveta u graditeljstvu.

Dugo najavljivani kongres o upotrebi drveta u graditeljstvu pod nazivom *Inovativno s drvetom u urbanim sredinama*, održan je u Beogradu, u Sava centru 17. juna 2010. Eminentni predavači iz Austrije, Srbije i Italije posetiocima su prezentovali svoje ideje i načine upotrebe drveta,

koji su u skladu sa svetskim arhitektonskim trendovima. Skupom je predsedavao dr Zdravko Popović, doskorašnji predsednik UO Agencije za drvo.

Drugi po redu kongres je aktivnost na kojoj se Agencija za drvo pojavljuje kao suorganizator zajedno sa Inženjerskom komorom Srbije. Glavni inicijator jeste austrijski Proholz, sa svojim Holzcluster-om Steiermark. Veliko interesovanje u danima koji su prethodili kongresu, potvrdilo je preko 400 učesnika, inženjera šumarstva, arhitekture i građevinarstva.

Skup su otvorili predstavnici Proholz-a, Agencije za drvo kao i Inženjerske komore Srbije. Potom su reč dobili predavači, najpre gospodin Jöbstl, sa tehničkog univerziteta Graz, zatim gospodin Nicola Finato Sistem Costruzioni iz Modene i njegov kolega gospodin Roberto Modena, Holzbau AG, takođe iz Italije. Domaći predavači, dr Tatjana Kočetov-Misulić i Akademik Prof Kujundžić su izneli iskustva i svoje viđenje gradnje drvetom u Sr-

biji. Na kraju su sledila predavanja Arhitekta Werner-a Nussmüller-a i DI Josef-a Koppelnuber-a iz grupacije SEEWOOD. Nakon toga, usledila je diskusija koja je uključila aktivno učešće publike.

Nadamo se da ćemo tradiciju nastaviti i sledeće godine i da će kongres postati mesto na kome će posetioci moći da dobiju najnovije informacije i trendove iz sfere arhitekture i građevinarstva. Dalje informacije kao i fotografije i prezentacije sa kongresa možete preuzeti na internet adresi www.gradimo-drvetom.rs.

Poslednja u nizu aktivnosti Agencije za drvo u prethodnom period bilo je i prisustvo na radionici o klasterima u Srbiji u organizaciji SECEP-a. Uz aktivno učešće svih značajnijih klastera u Srbiji, raspravljalo se o problemima sa kojima se susreću klasteri u svom radu kao i načinima prevazilaženja istih. Skupu, koji je organizovan u Aeroklubu u Beogradu, prisustvovali su i predstavnici međunarodnih organizacija i klastera u okruženju koji su svojim dobrim primerima takođe doprineli novim idejama i mogućnostima koje klasteri pružaju svojim korisnicima.

Sve ostale informacije u vezi sa radom klastera drvoprerađivača možete saznati posredstvom telefona (+381 11 3392 473), mail-om ili dolaskom u sedište Agencije za drvo. Ukoliko želite da postanete naš novi član, popunite pristupnicu i pošaljite je preko web stranice www.agencijazadrvo.rs, preko koje možete i online da se učlanite. ■

Greška nije za osudu. Greška je neophodan korak u procesu dizajna. Iz grešaka se crpi inspiracija, pronalazi nova ideja. Tako je to i u životu.

Jednostavnost



Šta je novo, Moormanne? – Ništa. – Ha? Ništa? Ništa novo kod Moormanna? – Baš tako. Niša novo! – Dobro, šta bi to trebalo da znači? Moormann je u krizi? – Ne, nema krize. To ima veze sa hrabrošću, ali ne samo sa hrabrošću, i sa skromnošću, takođe. – Skromnošću? – Da, tačno. Oko nas, ceo svet juri za nečim novim i uzbudljivim, za munjevitim uspehom. U našoj firmi se fokusiramo na fazu usporavanja. Ne radimo ni na čemu novom. Ispitaćemo postojeće stvari kritički i unaprediti ih. Jedino na taj način postoji šansa za sagledavanjem i unutrašnjom promenom kursa ... – Kako klijenti reaguju? – Ja volim zrele klijente. – Hvala na vremenu.

Ovaj dijalog osmislio je sam Nils H. Moormann, između sebe i anonimnog novinara, za publikaciju "Milanski žurnal" koju je publikovao za Sajam nameštaja u Milanu 2008. godine. Ona je odličan uvodnik za tekst o ovom neobičnom vlasniku i njegovoj maloj i originalnoj kompaniji za dizajn i proizvodnju nameštaja, smeštenoj u nemačkim Alpima, koji pokazuje njegov stav prema aktuelnom trendu u svetu dizajna i proizvodnje nameštaja.

Teško da bilo ko u nemačkom dizajnu ima takav pristup svom radu sa toliko humora i jedinstvene dovrtljivosti kao Nils Holger Moormann. Nakon napuštanja studija prava, Nils se još 1982. godine posvećuje svojoj strasti - istraživanju u dizajnu i proizvodnji nameštaja, prateći principe jednostavnosti, inteligencije i inovativnosti i sarađujući sa mladim i nepoznatim dizajnerima.

Moormann kompanija

Od 1992. godine, Moormann i njegova kompanija su locirani u idiličnom pejzažu Bavarjskih Alpi, u Aschau im Chiemgau. Iako locirana u središtu Alpa, kompanija se trudi da celokupnu proizvodnju organizuje pomoću kompanija smeštenih u radijusu od 30 km. To su male kompanije - stolarske ili bravarske radionice ili radionice sa specijalnim tehnologijama, dok se nekoliko komponenata proizvodi i u radionicama u kojima rade osobe sa posebnim potrebama. Nameštaj se odatle izvozi u USA, Japan ili Novi Zeland. Obzirom da većinu Moormann komponenti nameštaja proizvode spoljni lokalni kooperatni, to kompaniji omogućava fleksibilnost i slobodu u njenim proizvodima. Lokalna struktura proizvodnje koja se razvijala godinama, u kombinaciji sa internacionalnim kontaktima, ima presudan uticaj na filozofiju Mo-



ormann kompanije. Na primer, nedostatak sopstvene proizvodne infrastrukture je nadomešten promišljenim načinom na koji kompanija funkcioniše samim izborom mesta na kome je locirana. Od nekonvencionalne *one-man firme*, preduzetništvo se razvilo u kompaniju koja za pošljava 20 ljudi, što N.H. Moormanu ostavlja vremena da bude aktivan i kao internacionalni žiri i predavač.

Sadašnja Moormann kolekcija sadrži 50 komada, koje su razvili različiti dizajneri zaposleni u okviru same kompanije, kao i mnogobrojni samostalni. Princip je da na proizvodu svi rade kao tim - samostalni dizajneri angažovani sa strane rade zajedno sa timom dizajnera u Moormanu i lokalnim zanatlijama, kako bi razvili odgovarajući i razuman način proizvodnje i izbora materijala. Upotreba drvne građe iz Evrope kao i upotreba održivih materijala je prioritet. Kompanija se ponosi time da veliki deo materijala koristi upravo iz okoline Aschau. Pored savremenih tehnika proizvodnje i upo-

trebe CNC mašina, water-jet sečenja ili visoko frekventnog zavarivanja, mnogi Moormann komadi se baziraju na klasičnim metodama tradicionalne obrade drveta. Najčešće zastupljeni materijali u Moormann nameštaju su MDF ili šper ploča, savršeno izražavajući njihove jednostavne ideje, trajnost i praktičnost.

Moormann proizvodi

Moormannov dizajn karakterišu duhovite ideje koje ponekad - na prvi pogled - deluju stidljivo šarmantne. Ali nakon boljeg posmatranja otkriva se koliko je inspiracije, veštine i dovrtljivosti u njihovim kreacijama. Jednostavnost, duhovitost i inovativnost su obeležja Moormann-ovih proizvoda.

Nils H. Moormann objašnjava da za nastanak njihovih proizvoda najpre je važno da postoji entuzijazam za određenu ideju / projekat koji će da zahvati ceo tim. Nakon toga nastaju skice, zatim jednostavni papirni modeli, prototipi 1:1, vremenom sve više definisani. Tokom ovog procesa, postaje jasno da li ideja može

i duhovitost koja se prodaje

PIŠE: Nataša Ilinčić



KAMPENWAND sto



STRAMMER MAX hoklica



BOOKINIST fotelja



da zaživi u serijskoj proizvodnji. U Moormann kolekciji nalaze se različiti komadi nameštaja - stolovi, sistemi polica, čiviluci, različiti komadi za sedenje...

Za N.H. Moormann-a, teme u dizajnu su deo pristupa u životu i kao takve nalaze ekspre-

siju kroz nameštaj. Jedan od najprodavanijih elemenata nameštaja iz Moormann-ove kolekcije su police za knjige. Do sada je prodato oko 45 km polica različitih formi i veličina a Moormann proširuje svoju kolekciju nameštaja za knjige sa novim elementima - osvetljenjem za biblioteke, merdevinama, kliznim vratima, držačima za knjige - uz objašnjenje: "Ja sam zainteresovan za bilo šta što ima veze sa knjigama. Ja sam ekstremni zaljubljenik u knjige."

Ova priče objašnjava i proizvod Bookinist, koji je Nils H. Moorman razvio sa svojim timom u Aschau: neka vrsta drvene fotelje sa gumenim točkom i ugrađenim policama za knjige. U početku, ovaj komad se činio kao čudna ideja, ali je ubrzo postalo jasno da ovu neobičnu fotelju klijenti vole i žele da kupe. Nils H. Moorman komentariše da često greši po pitanju nameštaja koji će se prodavati, i Bookinist to dokazuje.

Sa Moormann-ovog gledišta, greška nije za osudu, već neophodan korak u procesu dizaj-

na. Iz grešaka se crpi inspiracija, pronalazi nova ideja. Ovaj Moormann-ov pristup je najviše došao do izražaja u polici Es, koju je dizajnirao Konstantin Grčić. Ova "kriva" polica izgleda kao da će pasti svakog trenutka, obzirom na zakosjenost njenih vertikalnih drvenih nosača između horizontalnih ploča. Sasvim suprotno, ova polica može nositi veliku težinu / odeće, peškira, vinskih boca ili knjiga / i pristupačna je sa svih strana.

"Stalno se moramo pitati koji inovativni potencijal leži u dizajnu" govori Moormann, objašnjavajući inventivno rešenje radnog stola Kant, koji su dizajnirali Patrick Frey and Markus Boge. U zadnjem delu, radna površina stola se spušta u "kanal", formirajući ekstra mesto za odlaganje potrebnih stvari, knjiga, fascikla.

Moormann stil se često "pozajmljuje" ili kopira. Tako nešto uradila je IKEA, koja je proizvela komad skoro identičan Moorman-ovom Taurus postolju. NHM je uspešno izazvao švedskog giganta u proizvodnji nameštaja i uspeo da ih zaustavi u proizvodnji kopije Moormann-ovog postolja. Savremena "David i Goliat" priča je dokumentovana u knjizi koju je napisao sam Nils Holger Moorman, pod nazivom "Stvarno, zašto ja?".

Na pitanje šta bi mladi preduzetnici i dizajneri mogli da nauče iz njegovog iskustva, kako da dizajn i proizvodnju nameštaja pretvore u uspešan biznis, Nils H. Moorman odgovara:

"Ljubav prema stvarima i dovoljno "bubica" u kombinaciji sa doslednim radom i velikim poštovanjem prema ekonomskim uslovima." ■



Nekoliko detalja sa prezentacije radova i rada u radionici



Andrea Arnaldo, konzul Republike Italije u Beogradu u poseti učesnicima radionice



NOVA RADIONICA

Tehnička škola „Drvo art“ iz Beograda je i ove godine, po drugi put, organizovala međunarodnu kreativnu radionicu „Dizajn igralište“ koja je okupila kreativne srednjoškolce iz Mađarske, Italije i Bugarske i Škole za dizajn iz Beograda. Radionica je održana od 22. do 26. marta 2010. u prostorijama „Drvo art“ škole, a ovogodišnja tema je bila „Klupa za enterijer javnog prostora“.

Međunarodna radionica „Dizajn igralište“ je rezultat uspešne saradnje koju je Tehnička škola „Drvo art“ tokom proteklih godina ostvarila sa školama iz Italije, Mađarske i Bugarske. Osnovni cilj saradnje je zajednički nastup na dizajnerskim manifestacijama i razmena iskustava učenika i nastavnika iz Srbije sa njihovim kolegama iz zemalja

Evropske unije, ali i promocija i približavanje Beograda i Srbije mladima iz Evrope. Da je malo toga što razdvaja mlade srednjoškolce pokazala su lepa prijateljstva, zajednička interesovanja i ogromna kreativna energija koja se stvara tokom svakog susreta. Upravo zbog toga, partnerske škole su izrazile želju da ova radionica postane tradicionalna. Značaj radionice prepoznali su Gradski sekretarijat za obrazovanje i opština Stari grad, koji su i ove godine podržali inicijativu „Drvo art“ škole, uz još nekoliko socijalnih partnera Škole.

Prva međunarodna radionica organizovana je prošle godine i postigla je veliki uspeh. Petnaest učenika i njihovih profesora tada su osmišljavali i pravili najmaštovitiji „stočić za kafu“, a najuspešniji radovi bili su



Izložba radova u holu opštine Stari grad



Štand na „Mikser“-u. Ekspozate su mnogi posetioci koristili za predah i da odmore noge



Prvonačrtani rad



DIZAJN IGRALIŠTE

TEHNIČKE ŠKOLE DRVOART

izloženi na nekoliko manifestacija u oblasti dizajna, među kojima su i prestižne „Mixer Design Expo“ i „Belgrade Design Week“. Za radove nastale tom prilikom škola na Dorćolu je dobila posebno priznanje Sajma nameštaja za unapređenje praktične nastave.

Na „Dizajn igralištu“ ove godine svoju kreativnost pokazali su učenici *Dizajnerske škole* iz Beograda, *Roth Gyula Gyakolo szakkozepisola es kollegium* iz Soprona (Mađarska), *IPSIA Brugnera* iz Brunjere (Italija), *Nacionalna gimnazija za priložni iskustva „Trevnenska škola“* iz Travne (Bugarska) i *Drvo art* škole. Oni su pravili klupe za javni prostor od ograničene količine materijala.

Poslednjeg dana, organizovana je prezentacija radionice i izložba radova u holu opštine Stari Grad. Tom prilikom, učesnike radionice je pozdravila Ana Danilović, podprednica opštine Stari Grad i dodelila nagrade autorima najboljih radova: jednog po izboru nastavnika i jednog po izboru učenika. Osim domaćina, dodatne nagrade obezbedila je firma „Bosch“. Obe prve nagrade otišle su u Italiju – zemlju dizajna.

Među gostima su bili i visoki zvaničnici: Georgi Dimitrov, ambasador i Ilija Ljaskov, konzul Republike Bugarske i Marko Bazini Paseri, član upravnog odbora Italijansko-srpske privredne komore, koji su došli da podrže svoje sunarodnike učesnike radionice i njihovu saradnju sa beogradskom školom. Među onima koji su radionicu snažno podržali bili su i Andrea Arnaldo, prvi sekretar Ambasade Republike Italije u Beogradu i Marija Maca, direktorka Italijanskog kulturnog centra koji su učesnike radionice po-

setili još u toku izrade radova. S druge strane, bilo je uočljivo odsustvo predstavnika Ministarstva prosvete Republike Srbije, iako su mnogi od njih bili pozvani da prisutvuju prezentaciji i tako podrže saradnju škola iz Srbije sa školama iz zemalja Evropske Unije.

Sa ekspanatima nastalim u toku ovogodišnjeg „Dizajn igrališta“ Tehnička škola „Drvo art“ je nastupila i na prestižnom festivalu dizajna „Mikser“-u, od 25. do 29. maja 2010. i to kao najmlađi učesnik festivala i jedina stručna škola koja je potpuno ravnopravno nastupala uz svoje „starije“ kolege sa nekoliko umetničkih fakulteta i odseka. Kao gosti Škole, otvaranju ovogodišnjeg „Miksera“ prisustvovali su Mirjana Božidarević, predsednica opštine Stari Grad i Pjetro Vakjano, generalni sekretar Italijansko-srpske privredne komore koji su na taj način podržali organizatora i učesnike radionice.

„Mikseru“ je prethodilo još nekoliko manifestacija na kojima su Beograđani imali prilike da vide radove razigranih učenika: u „Jevremovoj – ulici susreta“ 28. marta, na „Serbia Open“-u 7. maja i u Dečjem kulturnom centru od 4. do 8. maja.

Zahvaljujući kreativnosti učenika i spremnosti nastavnika da „iskorače“ ispred obaveznih školskih programa „Drvo art“ škola je postala učesnik skoro svih značajnih manifestacija u oblasti dizajna i neizbežan činilac na beogradskoj dizajnerskoj sceni. ■



Radovi učesnika radionice

Doktore, *boli me kičma!*

Degenerativni procesi (tzv. okoštavanje) mogu zahvatiti bilo koji deo kičmenog stuba. Najčešće je reč o cervikalnom ili lumbalnom sindromu, odnosno bolu u vratu ili donjem delu kičme koji često prati napetost mišića, smanjena pokretljivost, a ponekad neprijatno trnjenje mišića u nogama i rukama. Dok bol u ramenima ili leđima ne ometa mnogo svakodnevne aktivnosti većina ljudi ga smatra bezazlenim. Ipak važno je znati da ukoliko bolovi traju duže od nekoliko nedelja ili se ponavljaju potrebno je otići na pregled. Lekar će najbolje utvrditi uzrok bola, a samim tim i pravilnu terapiju.

PREVENCIJA – ČUVAJTE STUB ŽIVOTA

Najbolja prevencija za bolove u leđima jeste svakodnevna fizička aktivnost koja podrazumeva vežbanje leđnih i trbušnih mišića. Preporučuje se plivanje, joga, pilates ili lagana šetnja.

Vežbama disanja ojačavamo posebnu grupu mišića koji su zaduženi za pravilno držanje tela.

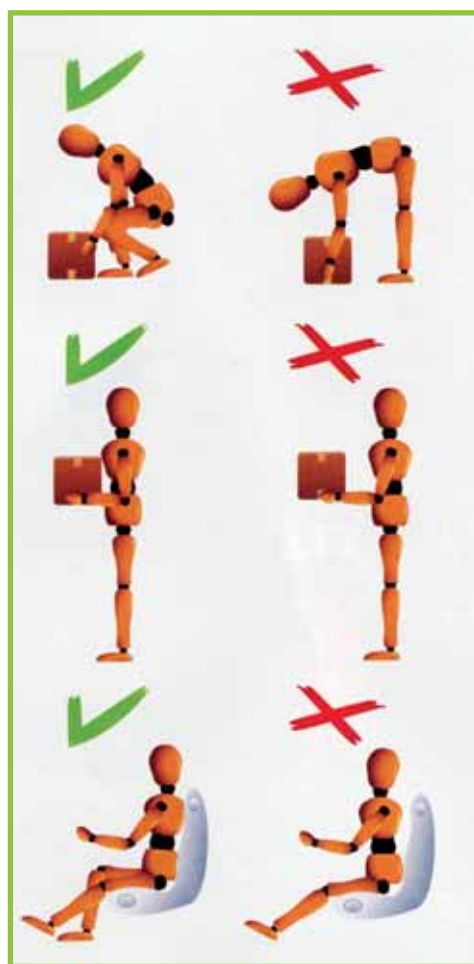
Adekvatna ishrana i dovoljan unos vode u toku dana veoma su važni za očuvanje dobrog stanja kičme. Unosom odgovarajuće količine belančevina povećava se mišićna masa koja čini potporu kičmenog stuba, a adekvatan unos tečnosti (6 do 8 čaša vode dnevno) doprinosi zdravlju diskova među pršljenovima. Preporučuje se i svakodnevni unos vitamina C, D kao i vitamina B kompleksa. Za bolju pokretljivost zglobova i ishranu hrskavice preporučuje se upotreba preparata koji sadrže glukozamin-sulfat, hondroitin sulfat, vitamin E...

PREPORUKA SVIMA KOJI DUGO STOJE NA RADNOM MESTU

- 1 Pravilan stav: glava podignuta (lako isturna brada), ramena ispravljena, stomak uvučen, stopala razdvojena u širini ramena.
- 2 Stajanje kombinovati sa povremenim sedenjem.
- 3 Stretching – povremeno istezanje radi relaksacije mišića.
- 4 Nošenje udobne obuće i anatomskih uložaka smanjuje bolove u leđima, nogama i stopalima.
- 5 Pravilno podizanje tereta podrazumeva da se teret podiže iz čučnja, iz jednog pokreta uz ispravljenu leđa.



Alarmanтни podaci govore da čak kod 80% ljudi počinje da se javlja bol u kičmenomdelu i to i kod osoba mlađih od 30 godina. Stručnjaci upozoravaju da su degenerativna oboljenja kičme u porastu i da su najčešće odraz nezdravog načina života i smanjenog kretanja.



AKO NISTE ZNALI

Ukoliko uslad naglog pokreta ili podizanja tereta dođe do akutnog bola u leđima preporučuje se da se u tom položaju odmiruje 3-5 minuta. U suprotnom, forsiranjem pokreta neposredno nakon povrede stanje će se pogoršati.



Dnevne sobe • Predsoblja • Dečje sobe
Trpezarije • Komode • Spavaće sobe
Kuhinje • Garderoberi

...
Matis d.o.o. • Senjak bb - IVANJICA
Tel-fax: 032/651-159, 651-060
office@matis.rs

Oseti razliku!



FABRIKA NAMJEŠTAJA
Javor
PRIJEDOR
Rudi Čajevec 3, PRIJEDOR
tel. +387 52 238 081, fax +387 52 238 082
e-mail: javor@spinter.net
www.javor-prijedor.com

StilLes group
SKAR - YU d.o.o.
Generalni distributer
i serviser za Srbiju
i za Crnu Goru
21000 Novi Sad, Koči Ivana 6a
tel/fax: +381 21 6800 900, 6800 942
www.stilles.rs - e-mail: stilles@neobee.net

CEHISA
SKAR
PANHANS
-Futschl - Menicent

BUTIK EGZOTIČNOG DRVETA
STRAJKO CO
Lole Ribara 14
11215 Slanci - Beograd
tel. +381 (0) 11 299 42 78
fax. +381 (0) 11 299 42 77
mob. 064 422 3132 - 064 395 56 56
e-mail: office@strajko.com - www.strajko.com

STOLARSKA RADNJA
NEDELJKOVIĆ & SIN
Loznica
Jelav, Vuka Karadžića 68
Proizvodnja: 015/851-471
Tel/fax: 015/897-925
e-mail: nedeljkoivisin@yahoo.com

PROIZVOĐAČ KANT TRAKE
ZA NAMEŠTAJ
11000 Beograd
Novo Mokruluška 19
Tel: +381 11 2890-777
+381 11 3476-036
Tel/fax +381 11 2886-221
Email: kantex@adsl.yubc.net
www.kantex.ro

KANTEX

Loznica
Zaobilazni put bb
TRGOVINA SVIM VRSTAMA
GRAĐEVINSKOG MATERIJALA
NA VELIKO I MALO
tel. 015/ 872-000, 871-999
e-mail: mmmlo@verat.net

MMM

agrofiora
Kozarska Dubica
tel. +387 (0)52/421-930, 421-931
fax. +387(0)52/410-034
e-mail: agrofiora@yubc.net

steffes BREKOVO, 31230 ARILJE
063.528.668
SVE VRSTE LAJSNI - STOLARIJA - NAMEŠTAJ - STEPENIŠTA
LAMPERIJA - BRODSKI - REZANA GRADA
LAMINATI - BALKONSKE I DVORIŠNE OGRADE
e-mail: steffes.arilje@yahoo.com
www.steffes.nr.rs

BEOGRAD Smederevski put 5 065.528.66.88
BORČA Zrenjaninski put 128b 011.29.80.861
BAČKA PALANKA Šafarikova 61 064.409.53.29

ВУЧИЋЕВИЋИ
ДОБРАЧЕ - АРИЉЕ - СРЕБИЈА
ДРВЕНЕ И МОНТАЖНЕ КУЋЕ
ПОДНЕ И ЗИДНЕ ОБЛОГЕ
Тел: +381 (0)31 890 171, 890 430, 897 154, 897 155
Факс: +381 (0)31 890 149
e-mail: vucicevici@eunet.rs, www.vucicevici.com
НАШЕ ДРВО ЈЕ ПРАВО!

TRGOVINA GRAĐEVINSKIM MATERIJALOM
NA VELIKO I MALO
S.R.M.A. ZEMUN
11080 ZEMUN - SRBIJA
Vojni put 165C/II
Tel/fax: +381 11/ 316 02 66
www.sрма-zemun.com
E-mail: srmazemun@beotel.net

PERIN d.o.o.
11080 Zemun, Sime Šolaje 30
tel: 011/2195-701, tel/fax: 316-33-27
UVOZ, PRODAJA
I OBRADA PLOČASTIH MATERIJALA
I PROIZVODNJA NAMEŠTAJA
e-mail: perin1@yubc.net - www.perin1.com

MAŠINE I ALATI ZA OBRADU DRVETA
HEZO mašine DOBOJ
tel. 00387-65-745-711, 00387-65-242-272
www.hezomasine.com
hezomasine@hotmail.com

MicroTri
MicroTri d.o.o. :: Karadordeva 65 :: 11000 Beograd
Tel 011/2628-286; 2621-689 :: Fax 011/2632-297
Email: timber@microtri.rs :: www.microtri.rs

JELADOM
www.jela-rane.rs
35210 Vrnjačka Banja
tel. +381 36 639 222
fax. +381 36 639 220

RADDEX
36212 RATINA, KRALJEVO
Tel: +381 (0)36 862 099, 862 247
Fax: +381 (0)36 862 248
GRAĐEVINSKE MAŠINE
www.radex-kv.com
e-mail: info@radex.cc

TOPLICA DRVO
PROIZVODNJA GRAĐEVINSKE STOLARIJE
OD DRVETA, ALUMINIJUMA I PVC-a
INŽINJERING I IZRADA OBJEKATA
11000 Beograd
Visokog Stevana 43 A
Tel/fax: 011/32-82-192, 26-34-264, 21-86-488
Proizvodnja Trstenik:
Tel/fax: 037/716-209, 711-569

BETONSKE
MONTAŽNE
SKELETNE
KONSTRUKCIJE
Visokog Stevana 43 a, 11000 Beograd
e-mail: bmsk@yubc.net
tel/fax: (+381) 11 2634393

Ovlašćeni zastupnik **KLEIBERIT** LEPKOVI
DEPROM
Prodaja lepкова i vezivnih sredstava
Rača KG 34 210
deprom@ptt.rs
t/f 034 752 202, 063 88 53 453

PLANINA
PARKETI
PARKET LAJSNE
BRKE
BRODSKI
LAMPERIJA
SUSENJE DRVETA
tel. 022 745 716
064 38 55 755 - 063 519 452
Proizvodnja - Visnjicevo, Bosutski sokak bb

"QUERCUS ROBUR"
Sremska Mitrovica

NESTA
PARKET - PROIZVODNJA - PRODAJA
11223 Beograd, Beli potok, Kružni put 20
Tel/fax: +381 (0) 11 3943-255, 3943-256
mob. +381 (0) 63 334-735
nesta_doo@yahoo.com - www.nestallika.co.rs

InterLignum
d.o.o. Kninska 21 Teslić 74270
Tel/fax: +387 53 431-596, 431-597
E-mail: interlum@teol.net
www.interlignum.net
OPLEMENJENE UNVER PLOČE - FURMIRANE
IVERICE - KUHNJSKE RADNE PLOČE
DIHT LAJSNE - MELAMINSKE KANT TRAKE
ABS KANT TRAKE - MDF, HDF, OSB PLOČE
GRAĐEVINSKI PROGRAM - OKOVI AMERIČKIH
PLAKARA - KONFEKCIJA BRUSNIH TRAKA

biznis klub

DRVO ekologija
prerada
biznis



DRVO MEHANIKA doo
konsalting i inženjering
Banja Luka
Veljka Mladenovića bb

tel. + 387 (0)51 384 290, fax. 384 291
mob. + 387 (0)65 923 635
e-mail: drvomehanika@teol.net



11080 Zemun
Batajnički drum 6n
tel/fax: 011/316-42-51
316-16-29
219-76-32
219-86-25

estia.beograd@gmail.com
estia@eunet.co.rs, www.estia.co.rs



Drvo-aluminijum stolarija

Navalin Leskovac
tel/fax: +381 16/732-555 - 732-665
e-mail: drvoart@ptt.rs - www.drvoart.rs
Predstavništvo Podgorica
tel: +382 20 677 079 - fax: +382 20 647 020



Vuka Karadžića 7
Mali Zvornik

Tel/Fax 381 (0)15 470 470

FABRIKA AMBALAŽE KOVILJAČA doo
Loznica, Klanički put bb



tel/fax: +381 15 898 280

fax/tel: +981 15 875 335



Saga drvo d.o.o. Beograd
proizvodnja
Kamenareva 29
22300 Stara Pazova

Tel: (022) 310 674, 312 462

Tel/fax: (022) 314 977

e-mail: pilana@saga.rs

www.sagawood.com

PARKET • BRODSKI POD
OD NAJKVALITETNIJEG
DRVETA

Naš drveni pod je za ceo život.



MatVerder

Beograd

Zrenjaninski put 147a, 11211 Borča

REZANA ČAMOVA GRAĐA

Telefon: 011/33-29-515



AGACIJA

SVE ZA VAŠ NAMEŠTAJ I ENTERIJER

Novi Beograd, Tošin bunar 232g

tel/fax. 011 319 0974, 319 2600

Batajnica, Majora Zorana Radosavljića 370

tel/fax. 011 848 8218, 377 4699

preduzeće za obradu drveta
DRVOPRODUKT KOCIĆ



Strojkovce • 16000 Leskovac
tel: 016/ 795 555 • 063/ 411 293

**PROIZVODNJA KREVETA, PARKETA,
REZANE BUKOVE GRAĐE I ELEMENATA**



PAVLE

Stevana Šupljika 16

tel. 013/ 313-111

tel/fax: 013/ 310-934

e-mail: office@pavle.rs

• fasadna, drvena i drvo-aluminijumska stolarija
• unutrašnja stolarija • enterijer



Bulevar Vojvode Mišića 55

11000 Beograd

tel: 011/ 3695 047

3695 048

fax: 011/3695 049

mob: 064/1312 119

**IZRADA NAMEŠTAJA
PLOČASTI MATERIJALI
SEČENJE PO MERI
KANTOVANJE ABS TRAKOM
OKOV ZA NAMEŠTAJ**



PROIZVODNJA REZANE GRAĐE
I MASIVNIH PLOČA

doo DRUOPROMET
32250 IVANJICA

V. Marinkovića 306
Tel/fax: 032/ 631-612

SIGURNOSNA BLINDIRANA VRATA

Block Lock Door



011/2168-341, 062/775-780

www.block-lock-door.rs

blocklockdoor@yahoo.com

TC ENJUB, blok 45, Novi Beograd

Jurija Gagarina 231/lok.169

MI IMAMO KLJUČ ZA VAŠU SIGURNOST

EUROHRAST

UNIVER ZA 21. VEK

SEČENJE PO MERI

EUROHRAST, Beograd, Vidikovački venac 2d

tel. 011 2331 463, 2340 734, 2321 835

fax. 2340 735

MAŠINE I ALATI ZA OBRADU DRVETA

RADMILOVIĆ

Zadrugarska 18, 11080 Beograd-Zemun

tel. +381 11 3077 948, 3077 949

fax. +381 11 3077 957

e-mail: office@radmilovic.net

radmilovic@radilovic.net

www.radmilovic.net



tel: +381 22 639065, fax. +381 22 613893

Višnjevačka bb

22000 Sremska Mitrovica

e-mail: sm.wwt@neobee.net

e-mail: belgrade@chabros.com

Mašine, alati i tehnologije
za obradu drveta

xilia

tel. 011-219-8516

011-219-0449

tel/fax. 011-192-233

065-219-8516

mob. 063-213-549

063-428-562

www.xilia.rs / info@xilia.rs

PROIZVODNJA I PRODAJA TRACNIH TESTERA I USLUŽNO OŠTRJENJE

PETERVARI

24430 ADA, Obilićeva 20

tel. 024 85 20 66

fax: 024 85 12 92

mob. 063 776 47 17

www.petervari.rs



CHABROS
INTERNATIONAL GROUP

Zaobilazni put - Industrijska zona
15300 Loznica, Srbija tel: +381 15 811 668, 811 830
tel/fax. +381 15 811 665

e-mail: divcomp@verat.net

e-mail: divcomp@inffo.net

ALATI ZA DRVO I PVC STOLARIJE



Tel: + 381 32 352 734

356 431, 356 439

e-mail: tmax@eunet.rs



DRVNI CENTAR

OMEGA PROFEXS
www.omegaprofeks.co.rs

LOZNICA, Šabački put bb

tel: 015/ 811 100, 810 010

e-mail: omegapro@verat.net

ŠABAC, Loznički put bb

tel: 015/ 377 407, 377 707

e-mail: omegaprodaja@nadianu.com

SLAVONIJA DI
DRVNA INDUSTRIJA d.o.o. SLAVONSKI BROD - HRVATSKA

Svetog Lovre 75
35000 Slavonski Brod, Hrvatska
e-mail: petar.uzun@slavonija-di.hr
www.slavonija-di.hr
tel. +385 (0) 35 213 103, 213 100
fax. +385 (0) 35 213 113

QUERCUS
PROIZVODNJA I PROMET GRADJE I TRGOVINA

Ante Mijić
Bročice bb, NOVSKA, HRVATSKA
tel/fax: +385 (44) 614 247
+385 (44) 691 951
mob. +385 (98) 262 094
quercus@quercus-am.hr - www.quercus-am.hr

Kordun
1916

Kordun grupa doo
Beograd
Lazarevački drum 4
011/65 64 129

kordunalati@nadlanu.com - www.kordun.hr

- alati za obradu drveta (kružne, tračne i gaterske testere, glodalni, burgije, ručni alat)
- mašine za obradu drveta i oštrilice
- servis i oštrenje testera i grafičkih noževa

DEPROM
DOO HAN PIJESAK

REZANA GRAĐA, LAMPERIJA
BRODSKI POD, ŠTIKLANI ELEMENTI

tel: +387 (0) 57/557-356
mob. +387 (0) 65/581-214

promet • proizvodnja • kooperacija • usluge

TRGOPROMET
Ivanjica

32250 IVANJICA • V. Marinkovića 29
Tel. 032/ 660-195 • 660-196

PREDSTAVNIŠTVO I SKLADIŠTE BEOGRAD
Partizanska 205 (Dobanovačka pešija) • tel. 011/84-08-611

UVOZ I DISTRIBUCIJA PLOČASTOG MATERIJALA

EM COMMERCE d.o.o.

BAČKA TOPOLA, Edvarda Kardelja bb
Tel/fax. 024/ 715-870
E-mail: office@emcommerce.co.rs

pinoles

BEOGRAD, Južni bulevar 2
tel. +381 11 3086 390, 3086 391
e-mail: office@pinoles.com
www.pinoles.com

FABBRICA
POSREDOVANJE ZA PROMET IMOVINOSTI

BOSANSKA 65, 11080 ZEMUN, SRBIJA
TEL: +381 11 316 99 77, 316 99 88; WWW.FABBRICA.CO.JR

KARIŠIĆ
ENGINEERING

MAŠINE ZA
OBRADU DRVETA

Tel/fax. 011 386 18 38
Fax. 011 244 29 04
mob. 063 684 246
www.karistic.com
karishic@eunet.rs

intergaga

11080 Zemun
Joze Šturle 13g
tel. 011 7129 467, 7129 354
tel/fax. 011 7129 072
www.intergaga.co.rs
intergaga.belgrade@gmail.com

Zastupnik italijanske firme za boje i lakove
INDUSTRIA CHIMICA ADRIATICA s.p.a.

"BJELAKOVIĆ"
HAN PIJESAK

SVE VRSTE REZANE GRAĐE
• Suva stolarska daska
• Brodski pod • Elementi za stolariju

Tel: +387 (0)57/559-200, 559-201
Mob: +387 (0)57/626-606

RANDELOVIĆ d.o.o.

PROIZVODNO TRGOVINSKO I USLUŽNO PREDUZEĆE EXPORT • IMPORT
STROJARSTVO • LAKOVI • VUČICE • LESKOVAC

mobilit: 063 401863
tel. +381 16 794407 • 795106 • fax. +381 16 794406

PROIZVODNJA REZANE GRAĐE, BUKOVE ČETVRTAČE I BUKOVE FRIZE

ПЕЦИКОЗА-КОМЕРЦ
Косово Поље Б.Б. - ВИШЕГРАД

прерада дрвета
тел/факс: 00 387 58/620-834
моб: 00 387 65/644-044

Rezana građa
brodski pod
lamperija

HIGHLAND
Han Pijesak
00 387 (0)66 264-603

Висока школа примењених струковних студија • Врање

Филозофска 20.
Тел: +381 (0) 17 421 809 - централа
Факс: +381 (0) 404 681
WEB: www.vstevrange.edu.rs
E-mail: vsp@vst.rs

Студијски програми:

- Примењена информатика
- Машинско инжењерство
- Технологија дрвета
- Производна економија
- Прехрамбена технологија

VRHUNSKI LEPKOVI RENOMIRANOG
NEMAČKOG PROIZVOĐAČA

Jowat
Klebstoffe

marketing • distribution • support

Velvet
doo

Velvet doo • Vrbnička 1b • BEOGRAD
tel/fax. +381 11 351 43 93 • 358 31 35 • 305 68 29
e-mail: office@velvet.co.rs

Eurokant ***
NOVI SAD

SRBIJA, 21000 Novi Sad, Subotička 6,
e-mail: info@eurokant.co.rs
Tex/fax: +381 21 402 330, 401-640,
479-03-28, 479-02-88

PRODAVNICA OKOVA ZA NAMEŠTAJ:
SRBIJA, 21000 Novi Sad, Tone Haddića 23; Tel/fax: +381 21 466 833

AKCIONARSKO DRUŠTVO

Sremski hrast
MOROVIĆ, Šidska b.b.

SREMSKI HRAST
22245 Morović, Šidska b.b.
tel: +381 22 736-126
tel/fax: +381 22 736-022
office@sremskihrast.rs
www.sremskihrast.rs • www.sagadrvo.rs

TERMO DRVO

ORAGO TERMO-T

HRTKOVC 22427, Kraiška 14
Tel/fax 022 455 848, 455 810

Nameštaj Mitrović

DIVAN

- kuhinje
- stolovi
- dnevne sobe
- sobna vrata
- usluzno:
- CNC obrada MDF
- Furniranje MDF

12313 BOŽEVAC
tel. 012/281-202
fax. 012/281-303

Weinig WEINIG GRUPPE

www.weinig.com

Zastupnik za Srbiju i Crnu Goru:
MW-GROUP
Vesna Spahn • Čupićeva 1/1 • 37000 Kruševac
tel: 037 445 07 • fax: 037 445 070 • mob: 063 622 906
e-mail: mwgroup@nadlanu.com

kerrock® by kolpa



Sloboda kreativnosti

Materijali i boje, koji nas okružuju u prostoru bitno utiču na opšte raspoloženje svakog čoveka, zato je važno da korišćeni materijali budu prijatni na dodir, zdravi i po bojama usklađeni sa okolinom. Izbor odgovarajućih boja utiče na harmoniju celog prostora i na odnose ljudi, koji se u njemu kreću. Izuzetnost materijala može se osetiti u prostorima koji su ispunjeni svežinom, čistoćom i elegancijom oblika.

Sve gore navedeno najviše dolazi do izražaja u zdravstvenim ustanovama, gde se potpuni sklad i harmonija mogu postići jedino upotrebom materijala sa osobinama kakve ima **KERROCK**. Najbolji pokazatelj za tako nešto je najsavremenija zdravstvena ustanova u Srbiji, Urgentni centar Kliničkog centra Vojvodine u Novom Sadu. To je primer, kako se upotrebom **KERROCK**-a, smeće vizije projektantske kuće „**ARHIMON**“ iz Novog Sada i majstorstvom stolara Subotičke firme „**BANE**“, stvaraju enterijeri kakvi do sad nisu viđeni na našim prostorima.

Prijemni pultevi, radne površine u sobama za intenzivnu negu, sobama za reanimaciju, laboratorijama i slično urađeni su od **KERROCK**-a.

Svojim izgledom odaju utisak masivnosti, homogenosti, izdržljivosti a s druge strane su prijatni i topli na dodir. Sam izgled centra i njegova opremljenost je na nivou velikih svetskih zdravstvenih ustanova, gde je enterijer bez **KERROCK**-a, naprosto nezamisliv.

Za potrebe zdravstvenih ustanova, odnosno odeljenja u kojima se zahtevaju visoki higijenski standardi „**KOLPA**“ je razvila **KERROCK PLUS**, materijal iz medicinskog programa koji dodatno sadrži antibakterijsko sredstvo ugrađeno u celokupnu strukturu materijala. To sredstvo neprimetno deluje na površini materijala sve vreme upotrebe i čišćenja kao sigurna, trajna i efikasna zaštita od opasnih i štetnih bakterija.

Genijalnost načina delovanja je u tome što se u kontaktu sa površinom **KERROCK PLUS** stalno inhibiraju funkcije bakterija, njihov rast i razmnožavanje, dok sam materijal ostaje potpuno neutralan prema drugim materijalima, čoveku i životnoj sredini.

Ovim programom je dopunjen spektar izvanrednih osobina **KERROCK**-a, koji svoju primenu ograničava jedino maštom i kreativnošću dizajnera, arhitekta i prerađivača materijala.



"KOLPA TRADE" d.o.o. 24000 Subotica, Banijska 2
Tel: 024/ 548-143; 548-149, Fax: 024/ 548-153, e-mail: info@kolpa-trade.rs



DRVNI CENTAR

www.omegaprofeks.co.rs

LOZNICA, Šabački put bb
ŠABAC, Loznički put bb

OMEGA PROFEKS

tel: 015/ 811 100, 810 010 e-mail: omegapro@verat.net
tel: 015/ 377 407, 377 707 e-mail: omegaprodaja@nadlanu.com

Sve na jednom mestu!

senosan

Akrilni materijal na MDF-u. Sledeća generacija u primeni co-ekstrudiranih aplikacija!

Novo

farbani MDF

**VISOKI
SJAJ!**



- Medijapan farbani, lakirani
Sa **sparkling** efektom. U svom sastavu farba sadrži diskretne, svetlučave čestice, koje se blago prelamaju na svetlu.
- Brzo, lako i efikasno
- Odgovarajuće ABS trake za sve dekore



**VISOKI
SJAJ!**

sobna vrata



Furnir, folija, HPL



Širok izbor repromaterijala za plotove vrata: obloge (furnirane, Craft Master...), saće, letve, lepak...

Thermopal

- Nemački kvalitet
- Oplemenjena iverica - jedinstveni dekori, vrhunski kvalitet (AIT materijal test) vrhunska dostignuća na polju unapređenja tehnologije
- Opremanje enterijera - veliki izbor materijala, raznih dezena i debljina sa velikom primenom u izradi enterijera i industriji nameštaja
- Interior, HPL i radne ploče
- Prateće kant i ABS trake uz odgovarajuće dekore



thermopal

građevinski materijali

QSB 3 i OSB 3 ploče

Blažujka, DOKA, panel i šper ploče

Masivne ploče, KVH grede

Lamperija i podne obloge

laminati



Klasični i egzotični podovi (7, 8, 10 i 12mm)



FORESTA

PREDUZEĆE ZA PROIZVODNJU, TRGOVINU I USLUGE

Proizvodnja i
spajanje svih vrsta
rezanog furnira



Proizvodnja i sušenje
svih vrsta elemenata
za namještaj i
podove



Foresta, d.o.o. | Uč. Baljska 2A, 79224 Kostajnica, BiH

Tel. +387.52.663.241 | Fax +387.52.663.242

Web: www.forestafurnir.com | E-mail: info@forestafurnir.com

PREDNOST!

KANT TRAKE SA SAVRŠENIM SERVISOM

U ROKU 24 SATA ČEMO VAM SERVIRATI POTPUNO IDENTIČNU KANT TRAKU TIPA
ABS, FURNIRA I MELAMINSKIH TRAKA ZA EKSPRES UTOVAR. TO JE LUDILO!



HRANIPEX
KANT TRAKE ZA VAŠ NAMEŠTAJ

HRANIPEX CZECH REPUBLIC K.S.
J. RYZNEROVÉ 97, KOMOROVICE,
396 01 HUMPOLEC, ČESKA REPUBLIKA
TEL: +420 565 501 224. FAX: +420 525 501 241 - 242
E-MAIL: HRANIPEX@HRANIPEX.CZ, WWW.HRANIPEX.COM